



# Remissrapport

*-En övergripande redovisning av hur remissynpunkter på  
förslaget på en ny struktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter  
och allmänna råd bedömts och omhändertagits*



## Innehåll

<b>REMISSRAPPORT</b>	<b>1</b>
<b>1. Sammanfattning</b>	<b>4</b>
<b>2. Inledning</b>	<b>5</b>
2.1 Syftet med remissrapporten	5
2.2 Innehållet i denna remissrapport	5
2.3 Föreskrifter som beslutades efter att externremissen skickades ut	5
2.4 Hänvisningar till föreskrifterna i denna remissrapport	6
2.5 Förkortningar som ofta förekommer i remissrapporten	8
<b>3. Arbetet med att ta hand om remissvaren</b>	<b>8</b>
3.1 Övergripande beskrivning av remisshanteringsprocessen	8
3.2 Sortera remissynpunkter	9
3.3 Identifiera övergripande synpunkter	9
3.4 Analysera synpunkter och justera föreskrifter	9
3.5 Verksamhetsnära samråd	10
<b>4. Beskrivning av remissvar och remissynpunkter i första remissomgången</b>	<b>11</b>
4.1 Antalet remissvar och remissynpunkter vid första remissomgången	11
4.2 Många remissynpunkter – stor spännvidd	11
4.3 Dessa föreskrifter fick flest respektive minst antal synpunkter vid första remissomgången	12
<b>5. Det här har Arbetsmiljöverket ändrat respektive inte ändrat</b>	<b>13</b>
5.1 Allmänt om synpunkter vi har fått in i första remissomgången	13
5.2 Övergripande synpunkter i första remissomgången	13
5.3 Detaljerade synpunkter per föreskrift efter första remissomgången	18
<b>6. Konsekvensutredningar</b>	<b>19</b>
6.1 Allmänt om konsekvensutredningarna	19
6.2 Synpunkter på konsekvensutredningar	19
6.3 Konsekvenser för berörda arbetsgivare av de ändringar som gjorts efter externremissen	23
<b>7. Avslutning</b>	<b>23</b>
<b>Bilaga 1: Föreskrifter som beslutades efter det att externremissen skickades ut</b>	<b>25</b>
<b>Bilaga 2: Externa remissinstanser som svarat på första remissomgången</b>	<b>29</b>
<b>Bilaga 3: Exempel på synpunkter från remissinstanserna i första remissomgången</b>	<b>33</b>
<b>Bilaga 4: Sammanställning av bedömningar av övergripande synpunkter i första remissomgången</b>	<b>48</b>
<b>Bilaga 5: Sammanställning över föreskrifternas titlar, avdelningar och kapitelindelning efter ändringar</b>	<b>57</b>



<b>Bilaga 6: Arbetsmiljöverkets bedömning av möjligheten att rikta krav mot ensamföretagare</b>	<b>64</b>
<b>Bilaga 7: Exempel på såväl ändringar av föreskriftstexter som ställningstaganden att inte ändra texter efter första remissomgången</b>	<b>65</b>
<b>Bilaga 8: Exempel på ändringar efter remissomgång 2</b>	<b>105</b>
<b>Bilaga 9: Föreskrifternas namn och nummer efter beslut</b>	<b>116</b>

## 1. Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har grupperat och sorterat alla paragrafer i sina föreskrifter på ett annat sätt än tidigare. Enligt vår egen terminologi har vi sorterat föreskrifterna enligt en ny struktur.

Förenklat uttryckt har vi samlat ihop flera grundförfattningar till färre men mer omfattande föreskrifter. För att öka överblickbarheten har vi delat in föreskrifterna i avdelningar och kapitel och gjort en klarspråksgranskning av hela regelverket.

De viktigaste skälen till att införa den nya föreskriftsstrukturen är följande:

- Ett mer överblickbart och sammanhållet regelverk som det ska bli lättare att hitta i och som gör det lättare att förstå vilka föreskrifter som gäller för ett arbete.
- Ett regelverk som det ska vara lättare att förstå. Både genom ett enklare och enhetligare språk på många ställen, men exempelvis också genom att det på många ställen har gjorts tydligare vem som är ansvarig för att föreskrifterna efterlevs.

En viktig utgångspunkt för arbetet med den nya strukturen har varit att skyddsnivån inte skulle ändras. Detta för att göra det möjligt att genomföra föreskriftsarbetet inom en rimlig, avgränsad tid. Föreskrifterna har därför med ett undantag enbart lagts in i en ny struktur, innehållsmässiga upprepningar har strukits och texterna har klarspråksbearbetats. Undantaget från denna huvudregel är föreskrifterna om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter. Detta finns mer utförligt beskrivet i bilaga 7, nedan.

Sammantaget är syftet att dessa förändringar, tillsammans med digitala söksystem och vägledande material ska skapa förutsättningar för ökad kunskap om Arbetsmiljöverkets föreskrifter och gynna regelefterlevnaden, vilket i en förlängning också kan ge ökade förutsättningar för en god arbetsmiljö som motverkar att arbetstagare blir skadade, sjuka eller dör av jobbet.

Förslaget på ny en ny struktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd har varit ute på remiss två gånger. Första gången under tiden den 30 januari 2020 till den 30 december 2020. Andra gången under tiden 2022-02-03 till 1 oktober 2022. I denna remissrapport redogörs övergripande för vilka bedömningar Arbetsmiljöverket har gjort av remissynpunkterna och vad bedömningarna har lett till.

När föreskrifterna i ny struktur träder i kraft kommer alla nuvarande föreskrifter att upphävas. Vi går från en föreskriftsstruktur till en annan. Arbetet är ett led i genomförandet av såväl regeringens arbetsmiljöstrategi "En arbetsmiljöstrategi för det nya arbetslivet 2016-2020" som regeringens arbetsmiljöstrategi "En god arbetsmiljö för framtiden 2021-2025". Arbetet är också en viktig del i Arbetsmiljöverkets regelvård.

## 2. Inledning

### 2.1 Syftet med remissrapporten

Remissrapporten syftar till att övergripande beskriva remissynpunkterna på förslaget på en ny struktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter och hur Arbetsmiljöverket har hanterat dessa. Den är inte en fullständig redovisning av alla synpunkter som har lämnats på remissförslaget. Remissrapportens övergripande syfte är heller inte att redovisa hur vi har hanterat enskilda remissvar. I remissrapporten finns dock ett stort antal exempel på hur vi hanterat enskilda remissvar, både i de fall vi kunnat hörsamma synpunkter men också i de fall, vi av olika skäl, inte kunnat tillgodose önskemål om tillägg eller förändringar. Samtliga remissvar finns registrerade på diarienummer 2019/072424 samt 2021/072826.

### 2.2 Innehållet i denna remissrapport

Remissrapporten fokuserar på att översiktligt beskriva synpunkter på strukturen och föreskrifterna men tar också kortfattat upp synpunkter på konsekvensutredningarna. Synpunkterna på introduktionen till Arbetsmiljöverkets föreskrifter kommer att omhändertas i samband med att informationsmaterial tas fram då föreskrifterna beslutas. Detta arbete beskrivs inte i remissrapporten.

Med utgångspunkt från ovanstående beskriver denna remissrapport översiktligt:

- Hur Arbetsmiljöverket har arbetat med att ta hand om remissynpunkter på strukturen, föreskrifterna och konsekvensutredningar.
- Synpunkter på strukturen, till exempel synpunkter på ordning av kapitel i föreskrifter, placering av kapitel i strukturen och förslag på nya föreskrifter.
- Synpunkter på föreskrifterna, till exempel synpunkter på föreskriftstexter, allmänna råd, namn på föreskrifter och kapitel, skyddsnivå, sakinnehåll, hänvisningsparagrafer till föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete och allmänna bestämmelser.
- Synpunkter på konsekvensutredningar.
- De överväganden Arbetsmiljöverket har gjort.
- De ändringar som gjorts av struktur, föreskrifter och konsekvensutredningar i förhållande till de texter och struktur som Arbetsmiljöverket skickade ut på externremiss.

Med "översiktligt" menas att redovisningen dels

- lyfter upp de principiella frågeställningar som framkommer i remissynpunkterna, dels
- genom exempel visar vilken typ av synpunkter som lämnats och ger exempel på hur dessa tagits omhand.

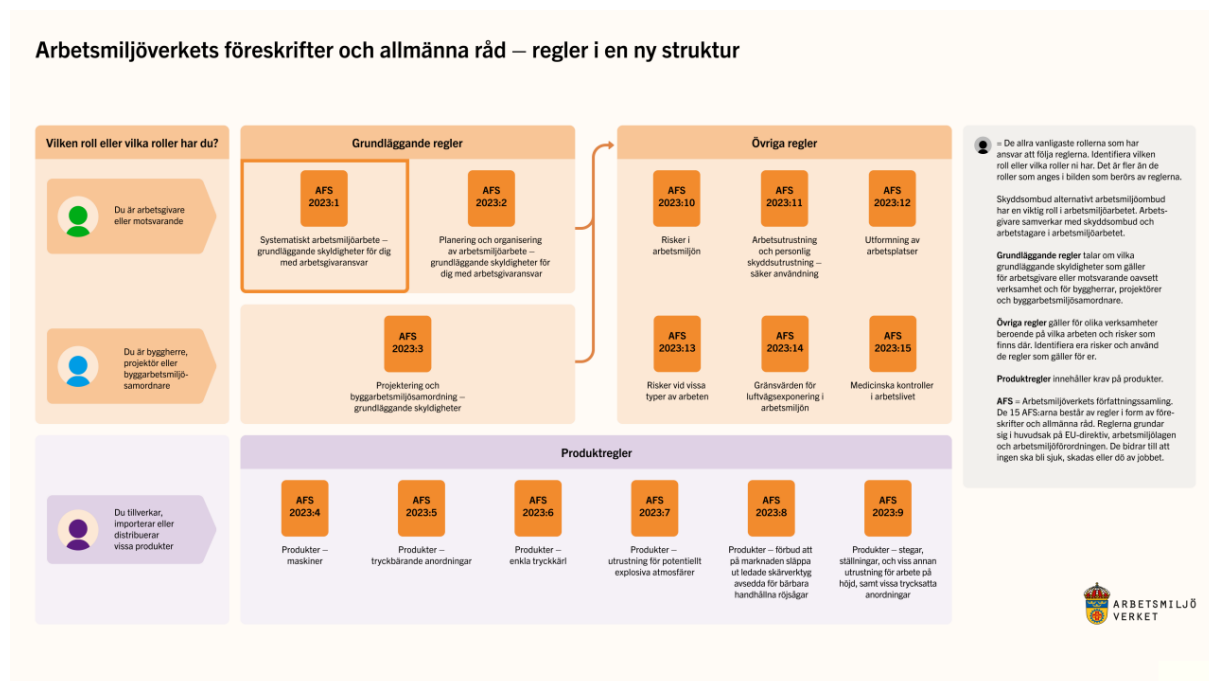
### 2.3 Föreskrifter som beslutades efter att externremissen skickades ut

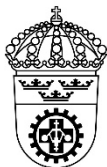
Externremissen skickades ut den 30 januari 2020 samt den 3 februari 2022. Sedan dess har beslut tagits om att ändra/uppdatera ett antal föreskrifter. I bilaga 1 finns en beskrivning av

hur dessa ändringar därefter hanterats inför beslutet om lydelsen av föreskrifterna i den nya strukturen.

## 2.4 Hänvisningar till föreskrifterna i denna remissrapport

När vi hänvisar till en föreskrift i denna remissrapport kommer vi att ange arbetsnumreringen enligt strukturbilden nedan. Numreringen har ändrats efter att föreskrifterna beslutades 2023-09-15 med giltiga beteckningar som anger att det är Arbetsmiljöverkets författningssamling med år och ett nummer, en så kallad AFS: beteckning. De beslutade namnen och numren finns i bilaga 9. Det är vår bedömning att det underlättar läsandet av remissrapporten om vi inte skriver ut föreskrifternas hela namn varenda gång vi hänvisar till dem och att vi i rapporten behåller de namn som använts i remissutskicken. Bilden nedan visar arbetsmiljöverkets beslutade föreskrifter och allmänna råd i ny regelstruktur. På följande sida återfinns en tabell som visar föreskrifternas arbetsnamn och de beslutade numreringarna och namnen.





Nya AFS:nr	Arbets- beteckning	Titel
2023:1	1.0	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar
2023:2	1.1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar
2023:3	1.2	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:3) om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter
2023:4	1.4	Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:4) om produkter - maskiner
2023:5	1.5	Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:5) om produkter - tryckbärande anordningar
2023:6	1.6	Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:6) om produkter - enkla tryckkärl
2023:7	1.7	Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:7) om produkter - utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer
2023:8	1.8	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:8) om produkter - förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg avsedda för bärbara handhållna röjsågar
2023:9	1.3	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:9) om produkter - stegar, ställningar och viss annan utrustning för arbete på höjd, samt vissa trycksatta anordningar
2023:10	2.1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:10) om risker i arbetsmiljön
2023:11	2.2	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:11) om



Nya AFS:nr	Arbets- beteckning	Titel
		arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning - säker användning
2023:12	2.3	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:12) om utformning av arbetsplatser
2023:13	3.1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:13) om risker vid vissa typer av arbeten
2023:14	3.2	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:14) om gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön
2023:15	3.3	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:15) om medicinska kontroller i arbetslivet

## 2.5 Förkortningar som ofta förekommer i remissrapporten

Det finns förkortningar som används återkommande i remissrapporten. Anledningen till att vi i texten inte skriver ut betydelsen av nedanstående ord är dels att vi bedömer att det försvårar läsningen dels att många redan är bekanta med förkortningarna. Här är förklaringar till de förkortningar som ofta förekommer i rapporten:

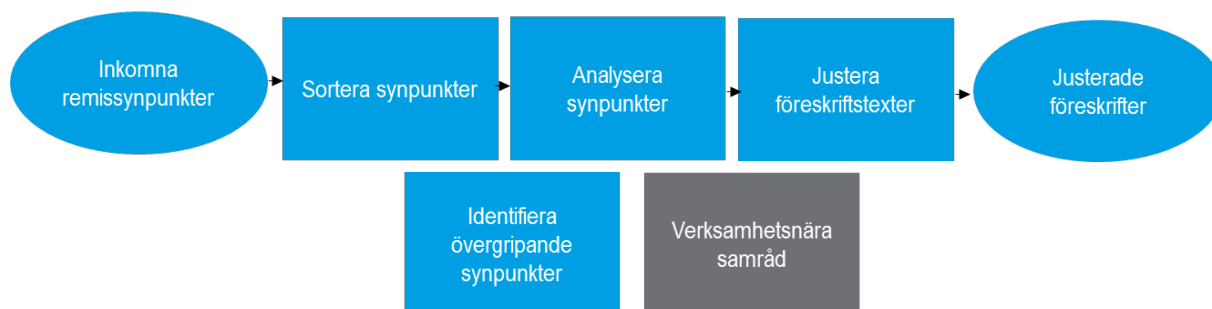
<i>Förkortning</i>	<i>Beskrivning</i>
AV	Arbetsmiljöverket
SAM	Systematiskt arbetsmiljöarbete
OSA	Organisatoriskt och social arbetsmiljö
MKA	Medicinska kontroller i arbetslivet

## 3. Arbetet med att ta hand om remissvaren

### 3.1 Övergripande beskrivning av remisshanteringsprocessen

Bilden nedan beskriver de övergripande stegen i remisshanteringen. De båda remisserna hanterades enligt samma principer och arbetsgång.





### 3.2 Sortera remissynpunkter

Det första steget i remisshanteringen innebar att sortera synpunkter. Sorteringen gjordes utan att värdera eller analysera synpunkterna. En del svar har vi hanterat i sin helhet, alltså inte sorterat synpunkterna, eftersom vi har bedömt att det gav en bättre helhetsbild och förståelse för vad remissinstanserna har velat förmedla. Det gäller till exempel svar som lämnats men där Arbetsmiljöverkets svarsmall inte har använts.

### 3.3 Identifiera övergripande synpunkter

Efter sorteringen gick vi igenom synpunkterna för att identifiera övergripande synpunkter. Med övergripande synpunkter menar vi de som kan appliceras i flera föreskrifter eller är synpunkter på strukturen. Syftet med att tidigt identifiera övergripande synpunkter var att tidiga bedömningar av dessa skulle ge ramarna till bedömningar av synpunkter på särskilda föreskrifter.

### 3.4 Analysera synpunkter och justera föreskrifter

Nästa steg var att analysera synpunkterna och göra preliminära bedömningar av vilka synpunkter som skulle leda till åtgärder. Kriterierna för prioriteringar var följande:

Synpunkter som har haft hög prioritet att införa är de som har tagit upp:

- Att det har skett förändringar av sakinhåll och/eller skyddsnivå som inte beskrivs i konsekvensutredningarna.
- Brister i avseende på avdelningar, kapitel och paragrafer i föreskrifterna.
- Förslag på att ändra namn på föreskrifter, avdelningar, kapitel eller andra rubriker.
- Att det inte är lätt att förstå när föreskrifterna gäller.
- Att det inte är lätt att förstå till vem föreskrifterna riktar sig.
- Hur det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM), på olika sätt, kan bli tydligare.



- Förslag på vad vi mer kan göra för att det ska bli enklare att hitta i de nya föreskrifterna.
- Andra synpunkter som framförts av många remissinstanser.

Synpunkter vi inte har kunnat genomföra:

- Synpunkter som hade inneburit ändringar av sakinhåll och skyddsnivå. Dessa har vi inte prioriterat eftersom det ligger utanför ramarna i detta föreskriftsarbete. Däremot har vi samlat synpunkterna som vi inte kan införa nu så att de kan beaktas i framtida föreskriftsarbeten.
- Synpunkter på ändringar i de EU-harmoniserade produktföreskrifterna har heller inte prioriterats eftersom vi inte kan ändra harmoniserade bestämmelser.

Alla inkomna synpunkter analyserades i samband med prioriteringen.

När analys och bedömning av synpunkter var klar började arbetet med att införa beslutade ändringar i föreskrifterna.

### 3.5 Verksamhetsnära samråd

Enligt förordning (2007:913) med instruktion för Arbetsmiljöverket ska Arbetsmiljöverket samråda med representativa arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer innan myndigheten beslutar om föreskrifter. I arbetet med att införa en ny regelstruktur genomför vi dessa samråd i tre olika steg för att möjliggöra en god dialog:

Efter den första remissomgången genomfördes samråd enligt tabellen nedan. Samråden som behandlar synpunkter på enskilda föreskrifter delades upp på flera tillfällen eftersom materialet är så omfattande.

Under våren 2022 genomfördes så kallade "frågor och svarmöten". Här gavs arbetsmarknadens parter möjlighet att i förväg sända in frågor och synpunkter till AV som på handläggarnivå redogjorde för ställningstagande under 11 stycken digitala möten. De digitala mötena genomfördes med arbetstagarorganisationerna och arbetsgivarorganisationerna var för sig.

När dessa samråd var genomförda tog Gd beslut om att åter skicka ut samtliga föreskrifter på en remiss för att ge parterna en möjlighet att se de ändrade texterna i sin helhet. Denna gång skickades remissen i huvudsak enbart till arbetsmarknadens avtalsslutande parter. Föreskrifterna om "byggarbetsmiljösamordning" skickades dock ut till en bredare intressentgrupp då föreskriften genomgått mer genomgripande förändringar.



Inriktning på samråden	Tid för genomförande
<ul style="list-style-type: none"><li>Verksamhetsnära samråd om övergripande synpunkter</li></ul>	Maj 2021
<ul style="list-style-type: none"><li>Verksamhetsnära samråd om synpunkter på enskilda föreskrifter</li></ul>	Oktober/ november 2021
<ul style="list-style-type: none"><li>Frågor och svarmöten inför generaldirektörens beslut (11 möten)</li></ul>	2022 April - Juni
<ul style="list-style-type: none"><li>Centralt samråd</li></ul>	2023-03-20

Vid samråden och i andra mötesformer har Arbetsmiljöverket fört dialog med arbetsmarknadens centrala parter om de bedömningar som är gjorda. Samråden gav Arbetsmiljöverket tillfälle att dels ta del av parternas synpunkter på bedömningar dels att svara på frågor.

#### 4. Beskrivning av remissvar och remissynpunkter i första remissomgången

##### 4.1 Antalet remissvar och remissynpunkter vid första remissomgången

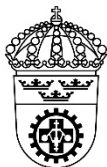
Arbetsmiljöverket har fått in remissvar i omgång 1 från 136 externa organisationer, se bilaga 2. De flesta har använt den svarsmall som fanns tillgänglig för att precisera vilken föreskrift, kapitel och paragraf synpunkterna avsåg.

Svaren innehåller cirka 5 000 remissynpunkter. Knappt 20 procent av synpunkterna handlade om ändringar som Arbetsmiljöverket bedömer behöver göras samlat i regelverket, de så kallade övergripande synpunkterna. Exempel på sådana synpunkter och vilken bedömning Arbetsmiljöverket gjort finns under punkt 5 i denna remissrapport. Drygt 10 procent av synpunkterna påpekade vikten av att förtydliganden av föreskriftstexterna även görs i vägledning eller annan informationstext. Resterande synpunkter riktades mot enskilda föreskrifter och konsekvensutredningarna.

##### 4.2 Många remissynpunkter - stor spännvidd

Arbetsmiljöverket har fått många remissynpunkter på förslaget på en ny struktur för myndighetens föreskrifter och allmänna råd. Spännvidden på vad remissinstanserna har tyckt är stor. För att visa på denna spännvidd har några exempel på synpunkter samlats i bilaga 3.

Sammanfattningsvis kan sägas att många remissinstanser är positiva medan andra är kritiska. Många remissinstanser påpekar också vikten av att det behöver finnas tillräckligt med information och vägledning som stöd till föreskriftstexterna. Några har synpunkter på processen för att ta fram den nya strukturen och föreskriftstexterna.



Av alla remissynpunkter gällde drygt 20 procent Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter. Att just denna föreskrift fått så många synpunkter är både glädjande och naturligt eftersom detta varit ett omfattande utvecklingsarbete med en helt ny föreskrift.

#### **4.3 Dessa föreskrifter fick flest respektive minst antal synpunkter vid första remissomgången**

**Följande fem föreskrifter har fått flest synpunkter:**

<b>Arbetsnumrering</b>	<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om</b>
1.2	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter
2.1	Vanliga risker i arbetsmiljön
2.2	Arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning
1.1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter
3.1	Specifika risker vid vissa typer av arbeten

**Följande fem föreskrifter har fått minst antal synpunkter vid första remissomgången:**

<b>Arbetsnumrering</b>	<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om</b>
1.8	Produkter - Förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg avsedda för bärbara, handhållna röjsågar
1.6	Produkter - enkla tryckkärl
1.7	Produkter - utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer
1.5	Produkter - tryckbärande anordningar
3.2	Gränsvärden för luftvägsexponering

## 5. Det här har Arbetsmiljöverket ändrat respektive inte ändrat

### 5.1 Allmänt om synpunkter vi har fått in i första remissomgången

Alla föreskrifter och allmänna råd i den nya regelstrukturen bildar en helhet som hänger ihop. Det har därför varit viktigt att beakta detta vid hanteringen av remissynpunkterna. För varje remissynpunkt har vi bedömt om den föreslagna ändringen kan betyda att följdändringar kan behöva göras i andra delar av regelverket. De synpunkter som vi har bedömt påverkar flera föreskrifter, eller som påverkar strukturen, är de vi här benämner övergripande synpunkter.

Vi har utgått från de synpunkter där remissinstanserna har önskat en förändring. Där det inte finns några synpunkter har vi tolkat det som att remissinstanserna tycker att remissförslaget är tillräckligt bra. Vi har gjort en samlad bedömning av bilden som framkommit och gjort ändringar i föreskrifterna utifrån det. Det förekommer också att enskilda remissvar har gjort oss uppmärksamma på brister som vi korrigerat.

De synpunkter som vi inte har möjlighet att åtgärda i samband med införandet av en ny regelstruktur sparar Arbetsmiljöverket. Dessa synpunkter utgör en viktig utgångspunkt vid prioritering av kommande föreskriftsarbeten. Många synpunkter kommer även att användas i arbetet med att utforma vägledningar och annat informationsmaterial.

### 5.2 Övergripande synpunkter i första remissomgången

Sammanlagt har Arbetsmiljöverket fått in cirka 450 övergripande synpunkter, det vill säga synpunkter som är applicerbara i flera föreskrifter eller som påverkar strukturen.

I bilaga 4 finns en sammanställning av grupperade övergripande synpunkter och de bedömningar Arbetsmiljöverket har gjort. Sammanställningen beskriver också motiveringar till bedömningarna.

#### *Synpunkter på strukturen*

Avsikten med förändringen av strukturen har framförallt varit att skapa en överskådlig föreskriftsstruktur där det är lättare för ansvarssubjekten att ta reda på vilka föreskrifter som gäller för dem. En ny struktur där föreskrifterna är sorterade på ett annat sätt än nuvarande föreskrifter, innebär en omställning. Det kan till en början upplevas svårt att hitta de föreskrifter man vet finns. Många remissinstanser lyfter behovet av ett digitalt sökverktyg för att hitta i föreskriftsstrukturen, detta omhändertas i ett parallellt projekt inom Arbetsmiljöverket men redovisas inte inom ramen för denna remissrapport.

#### *SAM blir egen föreskrift*

Ett flertal remissinstanser framförde att föreskrifterna om det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) behöver ha en mer central placering för att arbetsgivare lättare ska hitta och förstå att arbetsmiljöarbetet ska utföras metodiskt och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala

förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Vi har därför lyft ut föreskrifterna om SAM till en egen föreskrift för att förtydliga dess övergripande roll och vikt för arbetsmiljöarbetet.

### *Flytt av kapitel*

För att göra föreskriftsstrukturen tydligare har flera delar flyttats till andra häften då flera remissinstanser har påpekat att de passar bättre där. De delar som flyttats är föreskrifterna om:

- Våld och hot om våld.
- Bekämpningsmedel.
- Arbete med djur.

### *Avdelningar i föreskrifterna*

Från remissinstanserna har det kommit invändningar mot att använda nivån avdelningar i vår nya föreskriftsstruktur och att de i flera föreskrifter skapat förvirring. Det har också kommit synpunkter på att avdelningar är till hjälp när man ska läsa föreskrifterna. Vi har därför gjort en översyn av behovet av avdelningar och tagit bort dem i föreskrifter där de inte är nödvändiga av tillgänglighetsskäl men behållit dem i föreskrifter där vi bedömer att de underlättar läsandet.

### *Branschföreskrifter*

Många remissinstanser anser att föreskriftsstrukturen skulle vara tydligare för arbetsplatserna om föreskrifterna utgick från verksamheten, s.k. branschföreskrifter. Vi bedömer inte att det är ett realistiskt förslag eftersom varje bransch i så fall skulle behöva egna föreskrifter. Det skulle innebära en stor mängd dubbelregleringar och ett mycket omfattande regelverk. Vi anser också att det är värdefullt att alla branscher har samma grundläggande föreskrifter.

Vår bedömning är att det bästa sättet att tillmötesgå synpunkten är att tydliggöra vilka föreskrifter som gäller för respektive bransch/verksamhet i informations- och vägledningsmaterial.

### *Placering av bilagor*

Flera remissinstanser vill att bilagorna ska placeras i anslutning till paragraferna. Vi har valt att inte göra denna ändring eftersom bilagor ofta är detaljrika och har en annan karaktär än föreskriftstext. Längre detaljrika texter kan även göra det svårt att hitta nästa paragraftext. I det här föreskriftsarbetet har vi dock lagt in några bilagor i föreskriftstexter men många bilagor är för långa och omfattande för att integreras. Vi behöver också följa bestämmelserna för hur myndigheter ska skriva föreskrifter och enligt dessa bör bilagor inte föras in i det dokument de är bilagor till, d.v.s. föreskrifterna. Bestämmelser om hur myndigheter ska skriva föreskrifter finns i Myndigheternas föreskrifter, Handbok i författningsskrivning (Ds 1998:43).

### *Föreskrifternas titlar*

En del av synpunkterna har handlat om titlarna på föreskrifterna. Remissinstanserna menade att vissa titlar är långa och att en del titlar inte beskriver vad föreskriften innehåller.



Av andra synpunkter har det framgått att skillnaden mellan krav på produkter och bestämmelser om användning av produkter inte är tydlig. Även namn på vissa kapitel upplevs vara för anonyma.

Titeln på en föreskrift ska inte bara spegla innehållet i en föreskrift utan bör när det är möjligt också ta hänsyn till hur föreskrifter förhåller sig till varandra. Därför har vi bedömt synpunkterna på titlarna ur ett helhetsperspektiv, och även tittat på vilka konsekvenser ändring av en titel ger för de övriga föreskrifterna. Utifrån detta har vi gjort en bedömning om en titel bör ändras eller inte. I och med att föreskrifterna om SAM har lyfts ut till en egen föreskrift, har även titeln på den föreskrift där SAM fanns med i remissförslaget setts över. Föreskrifterna om SAM fick arbetsnamnet 1.0. Vi har även justerat titlarna på föreskrifterna 1.2 - 1.8.

Namnen på avdelningar och kapitel i 1.2 och 2.1 har ändrats för att det ska bli tydligare vad de innehåller för föreskrifter.

I bilaga 5 finns en sammanställning över föreskrifternas titlar, avdelningar och kapitelindelning efter ändringar.

I arbetet med att ta fram titlarna har vi tagit hänsyn till att:

- Titlarna för föreskrifterna 1.0 och 1.1 talar om vilka ansvarssubjekt de vänder sig till.
- Titlarna för 1.0 och 1.1 har en liknande utformning. Detta visar att föreskrifter hör ihop, de är båda grundläggande och vänder sig till dem med arbetsgivaransvar.
- Begreppet grundläggande finns med i 1.0 och 1.1. Begreppet "grundläggande" talar om att det för de med ett arbetsgivaransvar finns bestämmelser i andra föreskrifter som de också kan omfattas av.
- För 1.2 är det viktigt att det av titeln framgår att föreskriften innehåller bestämmelser om byggarbetsmiljösamordning och att det både är uppförande- och bruksskede som omfattas.  
Byggherrar, byggarbetsmiljösamordnare och projektörer behöver läsa denna grundläggande föreskrift men behöver också följa bestämmelser i andra föreskrifter. Genom att använda begreppet "grundläggande" i 1.2 vill vi tydliggöra att det utöver bestämmelserna i denna föreskrift finns bestämmelser i andra föreskrifter som byggherrar, byggarbetsmiljösamordnare och projektörer kan omfattas av.
- Det är viktigt att tydliggöra skillnaden mellan krav på produkter och krav på användning av produkter. I föreskrifterna som innehåller krav på produkter har vi valt att skriva ordet "produkter" i början av titeln för att det tydligt ska framgå att föreskrifterna innehåller krav på produkter.

### *Synpunkter på allmänna råd*

Vid sammanslagningen av olika föreskrifter syns det att föreskrifterna är skrivna under olika årtionden. Exempelvis är de allmänna råden färre och kortare i nyare föreskrifter då Arbetsmiljöverket under senare tid utformat de allmänna råden mer strikt enligt de

bestämmelser som gäller för myndigheters författningsskrivning. Ett flertal remissinstanser anger att de saknar många av de allmänna råden som de menar gör det lättare att veta när man uppfyller kraven. Vi har utifrån remissinstansernas synpunkter gjort en förnyad översyn av de allmänna råden för att säkerställa att sakinnehåll och skyddsnivå inte oavsiktligt har förändrats och återinfört en del allmänna råd. Avsikten med föreskriftsförändringen är inte att förändra skyddsnivån förutom för föreskrifterna om byggarbetsmiljösamordning, planering och projektering – grundläggande skyldigheter, 1.2, där det har skett en regelutveckling.

#### ***Synpunkter på skrivningar om samverkan och skyddsombudens roll***

Vi har fått synpunkter på att samverkan enligt arbetsmiljölagen beskrivs på ett annat sätt i de nya föreskrifterna jämfört med de nuvarande. Det har inte varit avsikten så vi har sett över skrivningar så att samverkan beskrivs på samma sätt som i nuvarande föreskrifter. De allmänna råd som beskriver samverkan och som var borttagna i remissförslaget har återinförts.

#### ***Synpunkter på definitioner och begrepp***

När det gäller definitioner och begrepp så ska de som finns i dagens föreskrifter även finnas med i de nya föreskrifterna och de ska vara så enhetliga som möjligt. Vi har därför lagt till "arbetsmiljöombud" där vi skriver "skyddsombud".

I det här föreskriftsarbetet har vi inte definierat begreppet riskbedömning eftersom det kan upplevas som om det får en något ändrad betydelse. Däremot planerar vi att se över definitionen av riskbedömning i det fortsatta utvecklingsarbetet av våra föreskrifter. Det sker när föreskrifterna i ny struktur har trätt i kraft.

Vi är medvetna om att det finns olika skrivningar för när föreskrifterna gäller för inhyrd arbetskraft. Ett förtydligande skulle innebära en tolkning av 3 kap. 12 § arbetsmiljölagen (AML) och det skulle kunna påverka föreskrifternas tillämpningsområde. Vi har därför valt att inte göra några förtydliganden utan det är AML som ska styra bedömningen.

Begrepp och definitioner i produktföreskrifterna och som är implementerade från direktiv kan vi inte ändra.

#### ***Synpunkter på hänvisningar***

Remissinstanser har framfört att tydligheten skulle bli bättre om man inför fler hänvisningar till föreskrifterna om SAM, olika föreskrifter, kapitel, paragrafer, arbetsmiljölagen och till andra myndigheters föreskrifter. Vi har gjort bedömningen att föreskriftstexterna ska ha så få sådana hänvisningar som möjligt då det är viktigt att hänvisningarna är korrekta och hålls uppdaterade. Hänvisningar till föreskrifter kan med fördel finnas i informations- och vägledningsmaterial då de är lättare att hålla uppdaterade.

När det gäller hänvisningar till standarder är vi också restriktiva men de är nödvändiga i främst produktföreskrifterna som bygger på EU-förordningar och EU-direktiv.





Remissförslaget innebär inga väsentliga förändringar i detta avseende jämfört med i dag, men vi har i något fall lagt till hänvisning till standarder där det varit möjligt. Standarder är ofta mycket omfattande vilket gör det svårt att lyfta in den text som finns i standarder. Vi har sett över hänvisningarna till standarder så att de är enhetliga. Däremot har vi inte möjlighet att göra standarder som vi hänvisar till tillgängliga för alla kostnadsfritt, en önskan som flera remissinstanser framfört, då vi inte äger den frågan. Arbetsmiljöverket har ett antal gånger framfört till departementet behovet av att ha standarder tillgängliga.

### *Synpunkter på långa meningar*

Avsikten med föreskriftsförändringen har också varit att regelverket ska vara lättare att förstå, genom ett enklare och enhetligare språk. Flera remissinstanser anger att det är långa meningar och paragrafer. Vi har gjort en översyn om det går att dela upp långa meningar i flera och kortare meningar utan att ändra sakinnehåll och skyddsnivå. Där det är möjligt har vi justerat texterna.

Efter att ha analyserat SAM-hänvisningsparagrafen gör vi ingen ändring. Vi bedömer att paragrafen inte blir tydligare genom att byta ut enstaka ord, eftersom det finns en risk att detta kan tolkas som en ändring av sakinnehåll.

### *Ensamföretagare*

Önskemålet att införa en egen föreskrift eller "ingång" för ensamföretagare skulle innebära dubblering av många bestämmelser.

I remissförslaget hade vi ökat tydligheten om vilka bestämmelser som gäller ensamföretagare genom att ange alla paragrafer som ensamföretagare omfattas av i en sammanställning. Den låg som bilaga till underlaget "Introduktion till Arbetsmiljöverkets regler" i remissförslaget. Arbetsmiljöverket kommer att utreda möjligheterna att göra sammanställningen av ansvar för ensamföretagare till ett stöd- och vägledningmaterial.

Några remissinstanser ifrågasätter om Arbetsmiljöverket har bemyndigande att ålägga ensamföretagare ansvar. Vi anser att vi har detta bemyndigande och det ställningstagandet finns det redogjort för i den bedömning som vi redovisar i bilaga 6.

### *Synpunkter på ökade krav på kunskaper att känna till risker i den egna verksamheten*

I den nya föreskriftsstrukturen gäller samma krav på chefers och arbetsledares kunskaper och kännedom om arbetsmiljöregler och risker som i dagens regelverk. Det innebär att bestämmelserna i den nya strukturen inte ställer högre krav på kännedom och kunskap om arbetsmiljöregler och risker än dagens föreskrifter. Bestämmelserna innebär redan idag att chefer och arbetsledare ska ha kunskap om vilka risker som finns i den egna verksamheten och utifrån det vilka föreskrifter man omfattas av.



### ***Synpunkter på att de med arbetsgivaransvar omfattas av fler föreskrifter***

Den nya föreskriftsstrukturen innebär i grunden ingen förändring av vilka bestämmelser som gäller för de som har ett arbetsgivaransvar men den tydliggör att många föreskrifter gäller parallellt.

### ***Synpunkter om att syftesparagrafen bör finnas kvar***

De syftesparagrafer som finns till alla föreskriftsområden räcker juridiskt. Vi kan vara tydligare i vägledningar med vad som är målet med föreskrifterna. Vi vill också lyfta fram att syftesparagrafen i de nya föreskrifterna heter "Varför föreskrifterna finns".

## **5.3 Detaljerade synpunkter per föreskrift efter första remissomgången**

I bilaga 7 beskrivs exempel på de viktigaste ändringarna som gjorts i respektive föreskrift efter första remissen. I denna bilaga finns även en redovisning av exempel på viktigare ställningstaganden om att inte ändra enligt remissynpunkterna.

## **5.4 Allmänt om synpunkter vi fått in efter andra remissomgången**

Antalet synpunkter i den andra remissen var mycket färre. Totalt fick vi in drygt 800 synpunkter denna remissomgång. Ett flertal remissinstanser återkom med samma synpunkter som de skickat in i första remissen. I några fall var det uppenbart att synpunkten inte längre var aktuell eftersom föreskriftstexten redan hade ändrats i enlighet med remissinstansens önskemål. Arbetet med justeringar av föreskrifterna fortsatte efter den andra remissomgången och efterföljande samrådsmöte. Arbetet var intensivt och levande under hela våren och sommaren 2023 fram till beslutet den 15 september. De ledande principerna för det slutliga färdigställandet av föreskrifterna var:

- Remissynpunkter och input från samrådsmöten
- Så hög juridisk stringens som möjligt
- Samordna och ensa skrivningar över hela föreskriftsmassan.
- Rubriceringar och hänvisningar
- Redigering av punktlistor
- Språkliga justeringar
- Korrektur

I bilaga 8 redovisas justeringar av lite mer omfattande karaktär, men också exempel på detaljer som justerats efter remissomgång 2 och justeringar som genomförts under våren och sommaren 2023.

Nedan redovisas hur antal remissynpunkter är fördelade på de olika föreskrifterna.

Häfte	Antal remissynpunkter
1.0	61
1.1	92



1.2	302
1.3	20
1.4 - 1.8	9
2.1	77
2.2	159
2.3	17
3.1	66
3.2	2
3.3	13

## 6. Konsekvensutredningar

### 6.1 Allmänt om konsekvensutredningarna

Enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska Arbetsmiljöverket göra konsekvensutredningar i samband med ändringar av sina föreskrifter.

De konsekvensutredningar som gjorts i samband med arbetet med att införa en ny föreskriftsstruktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd är:

- En övergripande konsekvensutredning.
- Specifika konsekvensutredningar för de föreskrifter där det har bedömts vara nödvändigt att göra en konsekvensutredning.

Den övergripande konsekvensutredningen redovisar dels bakgrund och motiv till arbetet med att införa en ny struktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd dels sådana förändringar och konsekvenser som uppstår i och med att föreskrifter och råd flyttas från en föreskriftsstruktur till en annan.

Konsekvensutredningarna beskriver de förändringar som Arbetsmiljöverket gjort jämfört med nu gällande regelverk i de enskilda föreskrifterna. I samband med hanteringen av remissynpunkterna kommer även konsekvensutredningarna att uppdateras.

### 6.2 Synpunkter på konsekvensutredningar

Synpunkterna på den övergripande konsekvensutredningen och övergripande synpunkter på förslaget på föreskrifter i ny struktur tangerar ofta varandra och vi väljer därför att redovisa dessa tillsammans i bilaga 4.

Regelrådet har i sitt remissvar till Arbetsmiljöverket gjort bedömningen att konsekvensutredningarna lever upp till de krav förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ställer.



Här är några andra synpunkter från remissinstanserna på konsekvensutredningarna.

1. *Konsekvensutredningarna innehåller inte alltid information om ändringar som innebär en förändrad skyddsnivå eller förändrat sakinnehåll*

En del synpunkter tar upp att konsekvensutredningar för enskilda föreskrifter inte alltid beskriver ändringar som innebär att skyddsnivå eller sakinnehåll har ändrats. Till exempel i de fall där allmänna råd har upphöjts till paragraftext.

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Konsekvensutredningar för enskilda föreskrifter har, i de fall det saknats, kompletterats med beskrivningar av ändringar som medfört att skyddsnivå och/eller sakinnehåll förändrats. I de fall allmänna råd har upphöjts till paragraftext beskrivs det också i konsekvensutredningarna.

2. *Den övergripande konsekvensutredningen beskriver inte vilka allmänna råd som blivit paragraftext*

Det har kommit synpunkter på att det inte går att få en överblick över vilka allmänna råd som blivit paragraftext.

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Vi håller med om att det vore bra att samlat redovisa vilka allmänna råd som blivit paragraftext och kommer att komplettera den övergripande konsekvensutredningen med information om detta.

3. *Kostnaderna för att införa den nya föreskriftsstrukturen kommer att bli högre än vad konsekvensutredningen anger*

En del remissinstanser anser att kostnaderna för att införa en ny föreskriftsstruktur för Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd kommer att överstiga den beräkning som anges i den övergripande konsekvensutredningen. Som skäl till det anger till exempel Arbetsgivarverket att urvalet som beräkningen bygger på inte utgör ett representativt urval.

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Att uppskatta företagens kostnader för förändringar är ofta svårt men Arbetsmiljöverket har i sin konsekvensutredning redogjort för de antaganden vi har gjort. Regelrådet har granskat arbetsmiljöverkets konsekvensutredning och har inte haft några synpunkter på utredningen kring föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga konsekvenser. Eftersom vi inte, med undantag för föreskrifterna om byggarbetsmiljösamordning, planering och projektering – grundläggande skyldigheter, 1.2, förändrar sakinnehållet i föreskrifterna, begränsar det kostnaderna till ett mindre antal åtgärder. Kunskaper om föreskrifterna inom arbetsmiljöområdet måste alltid finnas. Det finns varje år också personer som är nya i sina roller och som behöver utbildning, och det finns andra som kanske inte är nya men som ändå behöver komplettera eller aktualisera sina kunskaper om bestämmelser inom arbetsmiljöområdet.

Det innebär i sin tur att alla arbetsgivare varje år ändå har en kostnad för att utbilda personal och underhålla informationssystem.

*4. Konsekvensutredningarna är inriktade på ekonomiska konsekvenser för arbetsgivaren*

Det finns remissinstanser som tar upp att konsekvensutredningarna fokuserar på de ekonomiska konsekvenserna för arbetsgivare. LO menar att "Skarpast kritik vad gäller konsekvensutredningar bör riktas mot att dessa nästan uteslutande har varit inriktade på eventuella ekonomiska konsekvenser för arbetsgivare. Det borde vara en självklarhet att förändringar i ett regelverk som hänförs till en social skyddslagstiftning i första hand utreds utifrån vilka konsekvenser förändringarna kan innebära för skyddsobjekten, i detta fall arbetstagarna."

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Arbetsmiljöverket delar uppfattningen att det vore intressant att i en framtid utveckla konsekvensutredningar så att fler perspektiv kan belysas i dessa, till exempel konsekvenser för skyddsobjekten. I nuläget finns dock inget stöd från Tillväxtverket om hur myndigheter bör formulera konsekvensutredningar som tar upp fler perspektiv.

*5. Revideringsarbete av tre EU-direktiv som inte beaktats i konsekvensutredningen*

Svenskt Näringsliv tar upp att "Arbetsmiljöverket menar att deras föreskrifter överensstämmer med de skyldigheter som Sverige har gentemot EU. Myndigheten hänvisar till att den utvärderingen som gjorts av ramdirektivet och de 24 särdirektiven pekar på att arbetsmiljölagsstiftningen på EU-nivå på ett övergripande plan är ändamålsenlig och effektiv. Därmed ser inte myndigheten att det kommer något större regelreformsarbete på EU-nivå i närtid som behöver vägas in för Sveriges del. Det pågår dock för närvarande revideringsarbete av tre direktiv, Arbetsplatsdirektivet, Bildskärmsdirektivet och Maskindirektivet vilket kan få konsekvenser för den svenska lagstiftningen."

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Vi är medvetna om att det pågår ett revideringsarbete och kommer, precis som vi alltid gör, att införliva nya EU-regler i våra föreskrifter när det blir aktuellt. Den övergripande konsekvensutredningen har kompletterats med en beskrivning av detta.

*6. Utbildningssamordnare och studerandeskyddsombud omnämns inte*

Det finns remissinstanser som påpekar att konsekvensutredningarna inte tar upp kostnaderna för utbildningsanordnare, studerandeskyddsombud. Sveriges förenade studentkår skriver "Inte heller i den övergripande konsekvensutredningen nämns utbildningsanordnare, studerandeskyddsombud eller studenter. Bland annat saknas en beräkning av kostnaderna för att vidareutbilda studerandeskyddsombud eller arbetsmiljöansvariga inom utbildningssektorn som inte är chefer. Genom att utelämna den stora gruppen utbildningsanordnare, studerandeskyddsombud och studenter från remissen, så signalerar Arbetsmiljöverket att föreskrifterna i den nya strukturen inte är

relevanta för dem. Vidare så förbiser Arbetsmiljöverket kostnaden för studerandeskyddsombud och arbetsmiljöansvariga för studenter inom universitet och högskola att sätta sig in i den nya strukturen.”

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Studerandeskyddsombud regleras precis som andra skyddsombud i AML. Vi har dessutom lagt till studerandeskyddsombud där vi också nämner elevskyddsombud i kapitlet om minderårigas arbetsmiljö.

*7. Klarspråksarbetet beskrivs som enbart positivt*

Lärarnas Riksförbund tar bland annat upp att det finns problem med Arbetsmiljöverkets konsekvensutredningar vad gäller klarspråksbearbetning eftersom den enbart beskrivs som positiv. ”Det behöver dock konstateras att klarspråksbearbetning inte alltid gör språket klarare, tydligare, mer precist samt lättare att förstå. Som exempel kan ges användandet av ordet ”man”. Det blir lätt missförstånd om ordet man används som subjekt. Därför är det bättre att istället formulera meningarna så att subjekt inte behövs alternativt tydligt skriva ut det subjekt som avses”.

Svenskt Näringsliv tar upp ”Arbetsmiljöverket hävdar i konsekvensutredningen att det inte har gjorts några förändringar av reglerna i sak. Svenskt Näringsliv anser dock att detta är felaktigt. Den språkförenkling som Arbetsmiljöverket genomfört innebär att kravnivån förändras på ett flertal ställen. Detta kommer att medföra kraftigt ökat administrativt arbete för företagen, bland annat genom att de måste se över sina rutiner för att säkerställa att kraven efterlevs.”

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Arbetsmiljöverket har noga analyserat alla remissynpunkter där remissinstansen anger att det finns risk för att språkliga ändringar kan leda till förändringar av kravnivåer. I många fall har vi då valt att gå tillbaka till den text som finns i nu gällande föreskrifter för att säkra att kravnivåer inte ändras.

*8. Skyddsnivå och sakinnehåll har ändrats i större utsträckning än vad en del konsekvensutredningar anger*

Borttagande av allmänna råd och klarspråksbearbetning av texterna bedöms av en del remissinstanser ha ändrat sakinnehåll och skyddsnivå mer än vad konsekvensutredningarna anger.

*Arbetsmiljöverkets kommentar*

Arbetsmiljöverket har med anledning av synpunkterna gjort en genomgång av de synpunkter som har tagit upp att översynen av allmänna råd har lett till att sakinnehåll och skyddsnivå har förändrats. Genomgången har i vissa fall inneburit att en del allmänna råd har återinförts. Den övergripande konsekvensutredningen kommer att kompletteras med en sammanställning av allmänna råd som har upphöjts till paragraftext.



#### 9. Arbetsbeteckningarna ska tas bort

Ett par remissinstanser, däribland Arbets- och miljömedicin anser att arbetsbeteckningarna bör vara kvar. "Arbetsbeteckningarna (1.1, 1.2, 2.1 osv) bör behållas i föreskrifternas namn. De har ett egenvärde då de möjliggör att man ser var de passar in i den nya strukturen på reglerna."

#### *Arbetsmiljöverkets kommentar*

Föreskrifterna kommer att få AFS-beteckningar vilket, precis som i dag, blir ett sätt att identifiera olika föreskrifter. Arbetsmiljöverket bedömer att ytterligare siffror i föreskrifternas titlar inte skulle gynna förståelsen för strukturen och det skulle inte heller vara i linje med hur myndigheters föreskrifter brukas betecknas.

#### 10. Konsekvensutredningarna har gjort det lättare att förstå

En del remissinstanser uttrycker att den övergripande konsekvensutredningen har varit till god hjälp för att förstå vad arbetet med att införa den nya föreskriftsstrukturen har inneburit. Det har också kommit synpunkter på att konsekvensutredningarna överlag har varit ett bra stöd att förstå vilka faktiska konsekvenser arbetet har inneburit i strukturen och i föreskrifterna och vilka ekonomiska konsekvenser remissförslaget får.

#### *Arbetsmiljöverkets kommentar*

Syftet med konsekvensutredningarna är att spegla de kostnadsförändringar som regeländringen ger upphov till. Det är därför mycket positivt att några remissinstanser uttryckt att konsekvensutredningen varit ett gott stöd i arbetet med att formulera remissvaren.

### **6.3 Konsekvenser för berörda arbetsgivare av de ändringar som gjorts efter externremissen**

Det är Arbetsmiljöverkets bedömning att ändringar Arbetsmiljöverket gör med anledning av remissynpunkterna inte ger några konsekvenser i form av ökade administrativa kostnader för de med ett arbetsgivaransvar. Innehållet i föreskrifterna är det samma, det som är nytt efter remissen är framförallt att föreskrifterna om systematiskt arbetsmiljöarbete och företagshälsovård nu är en egen föreskrift. I övrigt har beaktandet av remissynpunkter snarare inneburit att en del av de justeringar som gjorts i föreskriftsarbetet har ändrats tillbaka till nuvarande skrivningar i föreskrifterna idag. Bland annat har en del allmänna råd återinförts och skrivningar som beskriver samverkan har setts över för att motsvara det som våra nuvarande föreskrifter tar upp.

## **7. Avslutning**

Idag är vissa av Arbetsmiljöverkets föreskrifter mer än fyrtio år gamla medan andra är helt nya. Flera äldre föreskrifter innehåller ett språk och illustrationer som inte känns angelägna i ett arbetsliv som ständigt förändras. Det är mycket sannolikt att regel efterlevnaden påverkas negativt av att föreskrifterna växt fram över tid, och att det

därmed blir svårt att överblicka vilka föreskrifter som gäller för olika verksamheter i arbetslivet.

De viktigaste skälen till att införa den nya föreskriftsstrukturen är följande:

- Ett mer överblickbart och sammanhållet regelverk som det ska bli lättare att hitta i och som gör det lättare att förstå vilka föreskrifter som gäller på en arbetsplats.
- Ett regelverk som det ska vara lättare att förstå. Både genom ett enklare och enhetligare språk på många ställen, men exempelvis också genom att det på många ställen har gjorts tydligare vem som är ansvarig för att föreskrifterna efterlevs.

En viktig utgångspunkt för arbetet med den nya strukturen har även varit att skyddsnivån inte skulle ändras. Här har remissinstansernas synpunkter och analyser varit viktiga bidrag för att säkerställa att den nya föreskriftsstrukturen inte uppfattas som att skyddsnivåer ändras.

Ett flertal remissynpunkter har gett förslag till utveckling av Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Det handlar till exempel om förslag till nya krav eller tips om viktiga informationsinsatser. Även om den sortens remissynpunkter inte ryms inom arbetet med att införa den nya föreskriftsstrukturen så har vi i vårt prioriteringsarbete systematiserat alla remissynpunkter så att vi enkelt kan gå tillbaka till remissvaren i våra kommande föreskriftsarbeten. Vi menar därför att det stora arbete som remissinstanserna lagt ner i sin analys av vårt förslag, är ett mycket värdefullt bidrag som under flera år framöver kommer att ha betydelse för att fortsätta att utveckla tydliga, angelägna och tillgängliga föreskrifter.

Vi ser också att remissvaren har varit, och kommer fortsättningsvis att vara till stor hjälp i arbetet med att ta fram olika typer av stödmaterial samt i samband med lanseringen av den nya föreskriftsstrukturen.

Arbetsmiljöverket vill med dessa avslutande ord tacka för remissinstansernas engagemang och stora arbete med vårt förslag till ny föreskriftsstruktur.

Tillsammans utvecklar vi arbetsmiljön!

**Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.**





**Bilaga 1: Föreskrifter som beslutades efter det att externremissen skickades ut**

Föreskrift	Kommentar
AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning	<p>Dessa föreskriftstexter finns redan inarbetade i externremissförslaget</p> <p>Den 31 december 2020 upphörde nuvarande föreskrifter Arbetsplatsens utformning (AFS 2009:2), Arbete i stark värme (AFS 1997:2), Arbete i kylda livsmedelslokaler (AFS 1998:2) och Skyltar och signaler (AFS 2008:13) att gälla och de ersätts då av de nya och omarbetade föreskrifterna om Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1).</p>
AFS 2020:2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter om särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av sjukdomen covid-19.	<p>Dessa föreskriftstexter kommer inte att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.</p> <p>Tillfälliga föreskrifter som ger undantag för arbetsgivare inom ambulans- och räddningstjänst, Försvarmakten, Polisen och andra som ska upprätthålla allmän ordning, samt hälso- och sjukvården, från 3 § i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:3) om användning av personlig skyddsutrustning. Föreskrifterna gäller till 2020-12-31 och har tagits fram för att säkerställa tillgången till skyddsutrustning under den pågående pandemin covid-19.</p>
AFS 2020:3 Smittrisker (ändring av AFS 2018:4)	<p>Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.</p> <p>Den 6 april 2020 beslutades att föreskrifterna ska ändras genom att bilaga 1 B även ska innehålla uppgift om smittämne SARS-CoV-2, som orsakar sjukdom covid-19. Smittämnets riskklass är 3.</p>
AFS 2020:4 Användning av arbetsutrustning (ändring av AFS 2006:4)	<p>Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.</p> <p>Ändringsföreskriften 2020:4 trädde i kraft 1 januari 2021. Det upphävda avsnittet om</p>



Föreskrift	Kommentar
	pallställ och andra lagerställ ingår i Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1).
AFS 2020:5 Arbetsanpassning	Dessa föreskriftstexter finns redan inarbetade i externremissförslaget.  Föreskriften AFS 2020:5 började gälla 1 juni 2021.
AFS 2020:6 Hygieniska gränsvärden (ändring av AFS 2018:1)	Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.  Den 20 februari 2021 fick elva ämnen nya eller sänkta gränsvärden. Några av de ämnen som berörs av förändringen är beryllium, dieselavgaser, MOCA och N-metyl-2-pyrrolidon (NMP). Kravet på tillstånd för att hantera MOCA tas bort, i och med att ett gränsvärde förs in.
AFS 2020:7 Kemiska arbetsmiljörisker (ändring av AFS 2011:19)	Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.  Sedan den 20 februari 2021 omfattas dieselavgaser och arbete som innebär hudexponering för vissa använda mineraloljor av 38, 40, 41 och 44 §§, särskilda kraven på carcinogena, mutagena reproduktionsstörande ämnen.
AFS 2020:8 Provning med över- och undertryck (ändring av AFS 2006:8)	Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.  Den tidigare standarden som kontrollorgan som trycksätter med gas ska vara ackrediterade enligt är upphävd. Ändringsföreskriften reglerar hur kontrollorgan ska vara ackrediterade från och med den 5 januari 2021.
AFS 2020:9 Särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av covid-19	Dessa föreskriftstexter kommer inte att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen.  Föreskrifterna är en specialreglering om personlig skyddsutrustning med anledning av pandemin covid-19, och de har företräde



Föreskrift	Kommentar
	framför AFS 2001:3 om användning av personlig skyddsutrustning i tillämpliga delar. Föreskrifterna reglerar tillfälliga tillstånd för och användning av personlig skyddsutrustning som inte är CE-märkt, samt undantag för Skyddsmask 90. Föreskrifterna började gälla den 1 januari 2021.
AFS 2020:10 Användning och kontroll av trycksatta anordningar (ändring av AFS 2017:3)	Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen. Ändringsföreskriften avser ändrade övergångsbestämmelser för ikraftträdande av krav på certifiering av pannoperatörer för pannor i kategori 1 + 2. Föreskrifterna började gälla den 1 december 2020.
AFS 2021:1 Smittorisker (ändring av 2018:4)	Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen. Föreskrifterna börjar gälla den 20 november 2021.
AFS 2021:2 Särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av covid-19 (ändring av 2020:9)	Dessa föreskriftstexter kommer inte att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen. Föreskrifterna började gälla den 1 juli 2021.
AFS 2021:3 Hygieniska gränsvärden (ändring av AFS 2018:1)	Dessa föreskriftstexter kommer att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen. Föreskrifterna började gälla den 27 september 2021.
AFS 2021:4 Särskilda bestämmelser om personlig skyddsutrustning med anledning av covid-19 (ändring av 2020:9)	Dessa föreskriftstexter kommer inte att inarbetas i den nya föreskriftsstrukturen. Föreskrifterna började gälla den 1 januari 2022.
AFS 2022:1 Kemiska arbetsmiljörisker (ändring av AFS 2011:19)	Träder i kraft 14 augusti 2023.
AFS 2022:2 Användning och kontroll av trycksatta anordningar (ändring av AFS 2017:3)	Träder i kraft den 30 maj 2022.
AFS 2022:3 Medicinska kontroller i arbetslivet (ändring av AFS 2019:3)	



Föreskrift	Kommentar
AFS 2022:5 Hygieniska gränsvärden (ändring av AFS 2018:1)	



## Bilaga 2: Externa remissinstanser som svarat på första remissomgången

Akademikerförbundet SSR  
Akavia  
Alingsås konsult AB  
Arbets- och miljömedicin Göteborg  
Arbets- och miljömedicin Linköping  
Arbets- och miljömedicin Lund  
Arbets- och miljömedicin Stockholm  
Arbets- och miljömedicin Umeå  
Arbets- och miljömedicin Uppsala  
Arbets- och miljömedicin Örebro  
Arbetsgivarföreningen KFO  
Arbetsgivarverket  
Arbolitas  
Bankinstitutens arbetsgivareorganisation BAO  
Borealis AB  
Brandskyddsföreningen  
Byggarbetsmiljökonsult T Noren AB  
Byggföretagen  
Byggherrarna Sverige AB  
Byggnads  
Byggnads Skåne  
Dekra Industrial AB  
Diskrimineringsombudsmannen DO  
Drivkraft Sverige AB  
Dykentreprenörerna inom Byggföretagen  
Fastighetsägarna Sverige  
Folkhälsomyndigheten  
Fordonsbesiktningensbranschen (FBB)  
Foyen advokatfirma KB  
Föreningen STOPP – mot kränkande särbehandling i  
arbetslivet  
Föreningen Sveriges Varv  
Företagarna  
Försvarmakten  
Försäkringskassan  
Grafiska företagen  
Gröna arbetsgivare  
Göteborgs Energi AB  
Göteborgs universitet



Haki AB  
Handelsanställdas förbund  
IKEM  
Industriarbetsgivarna  
Industrifacket Metall  
INOVYN Sverige AB  
IPS (Intressentföreningen för Processäkerhet)  
Jordbruksverket  
Kammarrätten i Jönköping  
Kammarrätten i Sundsvall  
Kemikalieinspektionen  
Kemira Kemi AB  
Kemisk Tekniska företagen  
Kiwa Inspecta AB  
KoHF (Kosmetik och Hygienföretagen)  
Kommerskollegium  
Kustbevakningen  
Lantbrukarnas riksförbund (LRF)  
Lastfordonsgruppen (LFG)  
Layher AB  
Ledarna - Sveriges chefsorganisation  
Livsmedelsföretagen  
LO Landsorganisationen i Sverige  
Lunds tekniska högskola  
Lunds universitet  
Lärarnas Riksförbund  
Materialhanteringsgruppen (MHG)  
MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)  
Myndigheten för delaktighet  
Naturvårdsverket  
NCC Sverige AB  
Nouryon (Akzo Nobel Functional Chemicals AB)  
Nouryon (Akzo Nobel Pulp and Performens Chemicals AB)  
NRR (Näringslivets regelnämnd)  
NYNAS AB  
OFR (Offentliganställdas förhandlingsråd)  
Ovako Group, Hällefors  
Perstorp Oxo AB  
Perstorp Speciality Chemicals AB  
Polismyndigheten



PREEM AB (Preemraff Göteborg)  
PREEM AB (Preemraff Lysekil)  
PTK  
Regelrådet  
RISE Research Institutes of Sweden  
Rope Access Sverige AB  
SACO  
SAK (Säkerhet vid arbete på kommunala gator)  
SAMS (Sveriges Arbetsmiljö Specialister)  
SBSV (Sveriges branschförening för säkrare väg)  
Securitas Sverige AB  
SEKO (Service- och kommunikationsfacket)  
SIS (Svenska Institutet för Standarder)  
Skandia Fastigheter AB  
Skogsstyrelsen  
SKR (Sveriges kommuner och regioner)  
Skyddsombud Scania för IF Metall  
Småföretagarnas Riksförbund  
Sobona  
Socialstyrelsen  
Specialpedagogiska skolmyndigheten  
St1 Refinery AB  
Statens Veterinärmedicinska anstalt  
Strålsäkerhetsmyndigheten SSM  
Ställningsentreprenörerna STIB  
Svebra Utbildning AB  
Swedac (Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll)  
Swedish Heating Burners and Boilers Association (SBBA)  
Swedish Rental  
Swedish Association for Construction Equipment (SACE)  
SVEFF (Sveriges Färg och Lim Företagare)  
Svensk Förening för Vårdhygien  
Svensk Grundläggning  
Svensk handel  
Svensk ventilation  
Svenska Byggnadsarbetarförbundet  
Svenska Mobilkranföreningen  
Svenskt näringsliv



Sveriges brandkonsultförening  
Sveriges förenade studentkår  
Sveriges Ingenjörer  
Sveriges Läkarförbund  
Sveriges universitetslärare och forskare  
Sveriges veterinärförbund  
TCO  
Teknikföretagen  
Teknikföretagens branschgrupper  
TILRF (Tillgänglighetssakkunnigas riksförening)  
Tiogruppen  
TMF (Trä- & Möbelföretagen)  
Trafikverket  
Transportstyrelsen  
Trä- och möbelföretagen  
Tullverket  
Villaägarnas Riksförbund  
Volvo GTO Umeå, Safety Engineer  
Wrang AB (Exploateringskontoret Stockholm stad)  
Vårdförbundet





### Bilaga 3: Exempel på synpunkter från remissinstanserna i första remissomgången

#### A. Några kritiska synpunkter

Citat	Remissinstans
<p>Olika krav, risker och förhållanden där AV:s föreskrifter idag finns enskilt - föreskrift som står för sig själv med ett egennamn - är i den nya strukturen i många fall sammanslagna till i en enda stor föreskrift verksamheter och risker är sammanställda, vilket syftar till att skapa en bra översikt. Exempel på detta är del 2.1 "Vanliga risker i arbetsmiljön", med 236 sidor. Det ger dock samtidigt en illustration av, hur stort och omfattande administrativt arbete som krävs utifrån enbart just denna föreskrift, i en viss given verksamhet. Dessutom, finns det ytterligare 13 föreskrifter enligt nya regelverksstrukturen. Omfattningen av dessa krav illustrerar därigenom den erforderliga administrationens omfattning som verksamhetsutövaren behöver skapa, eller vidmakthålla fortvarigt, utifrån den grad av reglering på detaljnivå som framgår i nya föreskriftsförslaget.</p>	Drivkraft Sverige
<p>Strukturen i det remitterade förslaget gör att reglerna blir ännu mer utspridda och att alltför många branschspecifika regler som föreslås har tagits bort med en motivering att mer generella och övergripande regler även innefattar den risk den borttagna föreskriften reglerade.</p> <p>Det bör ändå sägas att IF Metall inte är principiellt emot en uppdaterad föreskriftssamling, utan att vi har i grunden en positiv inställning till att stärka ändamålsenligheten för regelverket.</p>	IF Metall
<p>Konsekvens av språkbearbetningen innebär på flera ställen att krav- och skydds nivåer har förändrats, vilket enligt Arbetsmiljöverket inte varit avsikten. Detaljerade regler har blivit mer generella. Paragrafer har blivit kortare, diffusa begrepp används och mycket av innehållet i de allmänna råden har lyfts bort. Detta skapar ett stort tolkningsutrymme och osäkerhet kring tillämpningen av reglerna, vilket riskera motverka syftet om säkrare arbetsplatser och konkurrensneutralitet. Det blir svårt för de ansvariga att veta när de har gjort tillräckligt och även svårt för Arbetsmiljöverket själva att följa upp och ställa krav. Arbetsmiljöverket bör därför ta fram en särskild vägledning till dessa nya regler i likhet med vägledningen till t ex OSA-reglerna.</p> <p>Dubbelreglering kvarstår. Bland annat innehåller häfte 3.1 kap 5 för bygg- och anläggningsarbete delar som fortsatt bidrar till dubbelreglering, t.ex. arbete med risk för fall, arbete i slutet utrymme och lyftoperationer.</p>	Byggföretagen



Citat	Remissinstans
Produktreglerna bör frikopplas från arbetsmiljöarbete så att de inte blandas in i arbetsmiljökraven/ arbetsgivaransvar. Som det ser ut nu så rör det till det. Man behöver få till en tydligare delning på det. Dessutom baseras det på en hel annan lagstiftning. Dessa föreskriften skulle kunna ligga i egen struktur t.ex.	
Arbetsgivarverket är positivt till Arbetsmiljöverkets intentioner med att skapa ett mer överblickbart och sammanhållet regelverk så att fler förstår vilka regler som gäller på en arbetsplats. Arbetsmiljöverket menar att det blir lättare att hitta de föreskrifter arbetsgivaren letar efter när innehållsförteckningar och hänvisningar i föreskrifterna beskriver hur olika föreskrifter hänger ihop. Arbetsgivarverket håller inte med. Den nya strukturen innebär att det blir mycket bläddrande och letande i de olika häftena vilket inte gör det enklare att hitta. Istället för att som idag, ha olika föreskriftshäften, behöver man med de nya omfångsrika häftena göra bokmärken som markerar samma sakområde (t.ex. risker),	Arbetsgivarverket
Vid en genomgång av de olika föreskrifterna kan Akavia konstatera att många föreskrifter i väsentliga delar har formulerats om på ett sätt så att de blivit vagare och otydligare. Det faktum att merparten av de allmänna råden tagits bort eller påtagligt kortats ned, gör att en arbetsgivare kommer att ha svårare att förstå vilka skyldigheter som åvilar denne. Akavia kommer nedan, under rubriken, Föreskrifterna - synpunkter i särskilda delar, att gå igenom ett axplock av de exempel som Akavia åsyftar.	Akavia
Arbetsmiljöverkets förslag om ny regelstruktur innebär i praktiken en omfattande regelreform. En regelreform som tvärt emot myndighetens intentioner om att det ska bli enklare att hitta tydligare regler, istället har det blivit mer svårorienterat och krångligt. Många välgrundade och etablerade allmänna råd har tagits bort vilket också bidrar till att sänka ändamålsenligheten och möjligheten att göra rätt vid den praktiska tillämpningen. Den nya regelstrukturen blir svårare för arbetstagare och skyddsombud att hantera samt att se sin roll i, men framförallt blir det även svårare för arbetsgivare, chefer och arbetsledare att veta vilka regler som gäller, hur dessa ska tillämpas samt att hitta de arbetsmiljöregler som de ansvarar för i sin egen verksamhet.	IF Metall
Framför allt 2.1 och 2.3 upplevs som alltför omfattande och diversifierade för att få en bra översikt och för att kunna hitta för verksamheten gällande föreskrifter. Förslag: Dela upp i mindre föreskrifter en för de som rör alla ag och en för specifika risker.	Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)



Citat	Remissinstans
<p>Arbetsmiljöverket har inte, på ett tillfredsställande sätt, kunnat visa tillräckliga fördelar med den föreslagna strukturen som kan rättfärdiga kostnaderna för införandet av den nya regelstrukturen. PTK befarar att införandet av den nya regelstrukturen kommer att leda till att tid, resurser och energi, som kunnat användas till förebyggande och förbättrande åtgärder på företagen - uteblir till förmån för uppdateringar med anledning av en ny regelstruktur. Strukturen ger en överblick över hur hela regelverket är uppbyggt, däremot kan det uppfattas som oöverskådligt utifrån ett arbetsplatsperspektiv, då det är svårt att se var reglerna som berör den egna arbetsplatsen återfinns. PTK befarar att tröskeln för att börja ta sig an arbetsmiljöregelverket kan komma att uppfattas vara alltför hög, särskilt på mindre arbetsplatser och arbetsplatser utan tillgång till HR-stöd. PTK vill, i detta sammanhang, lyfta att parterna och Arbetsmiljöverket tidigare gjort en gemensam översyn som syftade till att gruppera nu gällande föreskriftshäften och skapa överblickbarhet ur ett branschperspektiv.</p> <p>PTK saknar ett arbetsplatsperspektiv i förslaget till ny regelstruktur. Med den nya strukturen blir mängden regler som arbetsplatserna måste ta till sig omfattande. Det kan vara svårt, särskilt för mindre arbetsplatser, att bedöma vad i regelverket som är relevant för den egna arbetsplatsen att samverka om. Exempelvis finns nu detaljerade regler om vitt skilda risker som hot och våld, belastningsergonomi, artificiell optisk strålning och arbete med djur, i samma föreskriftshäfte (2.1 Vanliga risker i arbetsmiljön).</p>	PTK
<p>Arbetsmiljöverkets förslag om ny regelstruktur innebär i praktiken en omfattande regelreform. En regelreform som, tvärt emot myndighetens intentioner att det ska bli enklare att hitta och tydligare regler, istället blivit mer svårorienterat och krångligt. Många välgrundade och etablerade allmänna råd tas bort vilket än mer bidrar till att sänka ändamålsenligheten och möjligheten att göra rätt vid den praktiska tillämpningen. Den nya regelstrukturen blir svårare för arbetstagare och skyddsombud att hantera och se sin roll i, men högst troligen blir det även svårare för arbetsgivare, chefer och arbetsledare att veta vilka regler som gäller, hur de ska tillämpas och att hitta de arbetsmiljöregler de ansvarar för i sin verksamhet</p>	LO
<p>LRF har svårt att se att det blir enklare att hitta i föreskrifterna med den nya strukturen. Alla paragrafer läggs in i färre häften med mer generella rubriker. Enklare att hitta t.ex. rätt föreskrift om Arbete med djur (AFS 2008:17) än att förstå att det är "vanliga risker" och "fysiska faktorer". Kanske kan det lösas med ett bra digitalt</p>	LRF



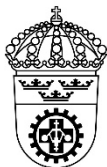
Citat	Remissinstans
sökverktyg? Innan sådant verktyg finns bör inte nya strukturen implementeras.	
<p>SKR konstaterar även att regelförnyelsen innebär att detaljerade regler ofta blivit mer generella. Detta skapar ett större tolkningsutrymme, vilket riskerar att motverka syftet om säkrare arbetsplatser.</p> <p>SKR anser att det inte är möjligt att se helheten i förslaget och avgöra om det innebär avsedd regelförenkling. Arbetsmiljöverkets ambitioner med ett digitalt sökbart system som ska underlätta förståelse är omöjligt att kommentera utifrån remissförslaget. Arbetsmiljöverket har beskrivit detta som en webblösning som kommer att likna Skatteverkets digitala portal. Enligt nämnda beskrivning på Arbetsmiljöverkets informationsmöten ska arbetsgivare kunna logga in i portalen och kunna få en avgränsad information med enbart regler som berör den egna verksamheten. Grundläggande för ett sådant digitaliseringsarbete är att föreskriftstext finns lagrad i en gemensam databas. SKR anser att det är förutsättning för att kunna besvara om regelförnyelsen innebär avsedd regelförenkling att inledningsvis skapa någon form av prototyp av denna databas och därefter integrera den nya regelstrukturen med digitaliseringsarbetet.</p> <p>SKR konstaterar att även om reglerna kommer att integreras i en digital struktur kommer det fortsättningsvis finnas en tryckt version som är den gällande. Ett argument för regelförnyelsen har, som framförts på Arbetsmiljöverkets informationsträffar, är att det ska underlätta mindre ändringar i reglerna. Här ställer sig SKR frågande inför hur dessa parallella regelstrukturer ska samexistera och vara integrerade.</p>	SKR
<p>Idag finns ett stort orosmoln på himlen: Det här är ett förslag på en struktur som bygger på att läsaren vet vad hen söker, vet vilka begrepp som är rådande, vad hen på ett ungefär ska göra och hur systematiken i föreskrifthaftena fungerar. Så ser inte den genomsnittliga användaren ut. Dagens användare har inte alltid den tiden eller den kunskapen som behövs för att kunna instinktivt leta i flera olika föreskrifthaften för att hitta det som ska göras. Det kommer inte heller morgondagens användare att ha. (Akademikerförbundet SSR)</p> <p>Akademikerförbundet SSR vill starkt betona nyttan med de allmänna råden. De är i praktiken mycket goda verktyg för chefer och skyddsombud – de som är ansvariga för det förebyggande arbetet – och ett borttagande riskerar att skjuta det förebyggande</p>	Akademikerförbundet SSR



Citat	Remissinstans
<p>arbetsmiljöarbetet i sank. Borttagandet av de allmänna råden i textmassan som föreligger är i stora delar att likna vid en masslakt. De allmänna råden är centrala och bär stora delar av tillämpningen av föreskrifterna. Många förefaller strykas utan närmare konsekvensutredningar. Den omfattande strykning som gjorts i förslaget som gått ut på remiss underlättar inte för användarna av föreskrifterna.</p> <p>Akademikerförbundet SSR ser risker med att enkom se till effektivitet och tydlighet. Utgångspunkten bör tvärtom vara användarvänlighet. Eftersom risken ökar att arbetsgivare inte kommer ta del av informationen om den förpassas till en annan publikation (vägledningen) är det av stor betydelse att de delar av allmänna råden som är centrala för förståelsen för och genomförandet av paragraferna kvarstår i föreskrifterna.</p> <p>Arbetsmiljöverket är tydligt med att vägledningarna, helt korrekt, inte har samma juridiska status som föreskrifterna och de allmänna råden. Det är svårt att se att nedmonteringen av allmänna råd inte skulle påverka det förebyggande arbetsmiljöarbetet och skyddsnivån negativt. Akademikerförbundet SSR är fortsatt av den åsikten att de allmänna råden till allra största del ska vara kvar. Det är också bra och användarvänligt att ha dessa placerade i direkt anslutning till föreskriftstexten. Det här har förbundet påpekat genom hela processen, men med den remissen för handen kan vi bara beklaga att vi inte har blivit lyssnade på.</p> <p>Tidigt under processens uppstartande lyfte arbetsmarknadens parter behovet av att se över sökfunktionen i regelverket. Något sådant arbete har hitintills inte redovisats. Arbetsmiljöverket måste ta fram den absolut bästa sökfunktionen som finns på marknaden (vilket faktiskt hade löst en hel del redan med den gamla regelstrukturen för ögonen) (Akademikerförbundet SSR)</p> <p>De konsekvensutredningar som Arbetsmiljöverket ändå genomfört har tydlig bäring på de kostnader som kan uppstå för arbetsgivarsidan i och med den nya regelstrukturen. Något som helt lyser med sin frånvaro är konsekvenserna av det arbete som kommer att krävas av arbetsmarknadens parter, partsgemensamma föreningar – och därtill samtliga företagshälsor och företag som riktar sin verksamhet mot att stödja eller utbilda företag och organisationer i arbetsmiljö och arbetsanpassning – för att säkerställa att allt material som idag finns på marknaden blir kompatibelt med den nya regelstrukturen. Kostnader för tid och produktion i det är svåra att överblicka. Och samhällskostnaderna i att utbildningar</p>	



Citat	Remissinstans
<p>pausas, samt det förebyggande arbetet sannolikt avstannar i stora delar under omstartsperioden finns inte heller med i någon av myndighetens konsekvensutredningar. Den arbetsmiljöskuld som uppstår i skiftet mellan de olika regelstrukturerna kan få verkan för en lång tid framöver.</p>	
<p>Det behövs mer hänvisningar mellan olika kapitel, häften och paragrafer. Särskilt då ett flertal paragrafer har flyttats från ett kapitel och spridits ut på andra kapitel men även på grund av att paragrafer och allmänna råd tagits bort som tydliggör kopplingar och ansvar utifrån systematiskt arbetsmiljöarbete. Därutöver behövs ibland tydliggöranden att det även finns regelverk i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordning. (SACO)</p> <p>Saco förstår Arbetsmiljöverkets resonemang om att många äldre allmänna råd och kommentarer är mycket omfattande och har prägel av vägledningstext. Även Saco anser att det finns behov av en genomgång. Men nu försvinner dock allmänna råd i en orimlig omfattning som tyvärr inte kommer göra det lättare för användarna. Det hade också varit önskvärt att Arbetsmiljöverket i detta skede tydliggjort hur alla allmänna råd och kommentarer som tas bort kommer omhändertag. Nu uppstår en situation av osäkerhet kring om och för vilka områden som vägledningar kommer finnas.</p> <p>Saco menar att en ny genomgång av allmänna råd och hur de kompletterar de tvingande föreskrifterna behövs. Det är även nödvändigt med en tydlig plan för hur uttrangerade allmänna råd och kommentarer tas om hand i vägledningstexter. Ett sådant arbete behöver även inkludera en konsekvensutredning av hur skyddsnivåer bibehålls.</p>	SACO
<p>Företagarna delar inte Arbetsmiljöverkets uppfattning om att ett fåtal föreskrifter per automatik kommer att underlätta för användaren. Speciellt mindre företag har idag svårt att hitta vilka regler som gäller för deras verksamhet. Därmed är ett väl utvecklat digitalt söksystem en förutsättning för arbetsgivarens möjligheter att på ett lätt sätt finna de regler som gäller just för dem. I en ny digital form är det en förutsättning för att hitta rätt vid hänvisningar mellan föreskrifter, att hänvisningarna har en klickbar länk till rätt ställe i hänvisad föreskrift. Arbetsmiljöverket borde därför prioritera detta arbete mer.</p>	Företagarna
<p>Att paketera nuvarande 70-talet författningar till ett färre antal (cirka 16) och då betydligt mer omfattande häften kan i sig svårligen bidra till ökad tillgänglighet. Vi har väldigt svårt se att förslaget kommer</p>	KFO



Citat	Remissinstans
leda till det av myndigheten tänkta resultatet. En tveksamhet vi vid flera tillfällen framfört under projektets gång.	

### B. Några positiva synpunkter

Citat	Remissinstans
<ul style="list-style-type: none"><li>• Klar förbättring avseende när föreskrifterna gäller, och till vem den/de riktas.</li><li>• Det är positivt att arbetsgivarens ansvar förtydligas i texten och att man använder punktform mer istället för löpande text. Det förenklar för läsaren.</li><li>• Utmärkt att "Introduktion till Arbetsmiljöverkets regler" skrivits.</li><li>• Positivt att avsnitt om gravida och ammande inkluderas i de grundläggande arbetsmiljöreglerna.</li><li>• Utmärkt att systematiskt arbetsmiljöarbete förtydligats OCH att det finns hänvisningar dit. Det har förtydligat, gjort det lättare att förstå, och medför mindre risk att arbetsgivare helt missar att det ingår i deras ansvar!</li></ul>	Arbets- och Miljömedicin
LO anser att det är bra med en kapitelstruktur där det bland de första paragraferna tydliggörs att arbetsgivare är ansvarssubjekt för efterkommande föreskrifter. Det blir tydligt. Likadant återkommer paragrafer om "vem föreskrifterna riktar sig till" och i vissa fall "definitioner". Dessutom är myndighetens bemyndiganden om sanktionsavgifter återkommande föreskrifter i kapitelstrukturen. Arbetsmiljöverkets ambition att göra språket i föreskrifterna mer tillgängligt och klarspråksbehandlat är vällovlig. LO uppskattar myndighetens önskan att göra föreskriftssamlingen mer tillgänglig genom en lättbegriplig svenska. Med fördel ser LO klarspråksbearbetade vägledningar, webbsidor och ADI broschyrer. Det är dock en grannliga uppgift när det gäller juridiska texter och behöver angripas med stor respekt för det rättsliga innehållets exakthet i ord som valts att användas i regeltexter.	LO
SKR tillstyrker den övergripande ambitionen med översynen över Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Det innebär att SKR tillstyrker ambitionen med den nya strukturen och att dagens 67 föreskrifter slås ihop till färre och mer omfattande föreskrifter. SKR konstaterar att det skiljer nästan 40 år mellan de äldsta och de nyskrivna föreskrifterna. Det innebär avsevärd skillnad i språk. En bristande	SKR



Citat	Remissinstans
enhetlighet i språket leder till att det kan bli svårt att förstå vad som avses. Utformningen av allmänna råd har också förändrats över tid, främst det senaste årtiondet. SKR noterar därmed att de nu gällande föreskrifterna har en alltför stor variation i hur de allmänna råden är formulerade både vad gäller form och innehåll. SKR tillstyrker ambitionen som uttrycks i de senaste föreskrifterna där de allmänna råden har en mer begränsad omfattning och enhetlig utformning. På arbetsplatser gäller generellt många av Arbetsmiljöverkets föreskrifter parallellt. SKR tillstyrker ambitionen i förslaget om ny struktur att färre föreskrifter kan underlätta för arbetsgivare och andra att få en överblick över hela regelverket och vad man har att förhålla sig till	
Fördelningen av föreskrifter är bra på så sätt att de förpackas i kluster som hänger samman. Risken är dock att klustren blir oerhört stora och omfattande. Det finns inte EN struktur som passar alla branscher. Akademikerförbundet SSR ser i stort att det här sättet att klustra fungerar. Den stora utmaningen för skyddsombud och chefer blir att hitta inom föreskrifterna och länkarna/hänvisningarna som skapas (måste skapas!) och mellan dem.	Akademikerförbundet SSR
KFO har förståelse för komplexiteten i det stora arbete som AV nu genomför. Vi är mycket positiva till syftet att göra arbetsmiljöföreskrifterna mer tillgängliga för dem som på olika sätt berörs och omfattas av föreskrifterna. Alla förenklingar, förtydliganden och förbättringar som kan göras i syfte att stödja ett gott arbetsmiljöarbete ser vi positivt på. Om vi kan bidra till detta gör vi gärna det.	KFO

*C. Några synpunkter på processen för att ta fram den nya strukturen och föreskriftstexterna*

Citat	Remissinstans
Ambitionen att se över regelverket är i grunden bra, däremot hade arbetet tjänat på att involvera parterna i utredningen av hur regelstrukturen skulle konstrueras. PTK:s uppfattning är att en gemensam problemformulering hade underlättat både parternas och Arbetsmiljöverkets arbete. En så genomgripande förändring av ett regelverk måste ha en bred förankring. Arbetsmiljöverket har förvisso bjudit in till löpande möten under processen, men PTK:s bild är att det varit detaljer, snarare än de större vägvalen, som	PTK





Citat	Remissinstans
<p>diskuterats. Arbetsmiljöverket har inför arbetet med framtagandet av mål och styrande principer tyvärr därmed missat en god möjlighet att undersöka hur regelverket används i praktiken, och vad som skulle kunna göras för att stärka efterlevnaden av det.</p>	
<p>Det bör ändå sägas att LO inte är principiellt emot en uppdaterad föreskriftssamling utan har i grunden en positiv inställning till att stärka ändamålsenligheten för regelverket. Vad LO vänder sig emot är det förslag på Ny regelstruktur som Arbetsmiljöverket presenterat och detta yttrande gäller. Förslaget missar målet, innebär stora försämringar i skyddsnivån och inverkar menligt på maktbalansen mellan parterna och samverkan. Dessutom hade förslaget tjänat på att bearbetats och konsekvensbedömts grundligare för att kunnat korrigera de brister och felaktigheter som finns i förslaget som gick på remiss, vilket tydliggörs av alla de kommentarer som LO med LO förbunden lämnat i denna remissmall. En grundläggande förutsättning för ett bättre förankrat förslag och mottagande av en regelreform av den här digniteten hade varit att förslaget arbetats fram med ett erkännande av båda parternas roller och den gemensamma samverkan på arbetsplatsen och varit mån om att bibehålla skydds- och kravnivå såsom tanken sagts vara. Där har Arbetsmiljöverket brustit i sitt arbete och förståelsen för svenska partsmodellen och parterna som tillämpare av arbetsmiljölagens regelverk. Vikten av samverkan med arbetsmarknadens parter är något parterna återkommande påtalat under Arbetsmiljöverkets arbete som påbörjades år 2016. Dessvärre måste LO konstatera att LO och LO förbunden varken löpande eller i tillräcklig utsträckning har varit inkluderade och samverkat i detta omfattande arbete (förrän nu i remissrundan) och att förslaget därför inte haft förutsättningar att kunna leva upp till de behov arbetstagar sidan har av ett regelverk där skyddsnivåer och skyddsombud- och arbetstagarinflytandet är oförändrat eller rent av stärkt. Därför kan inte LO annat än avstyrka förslaget om ny regelstruktur i sin helhet och uppmana till ett omtag i nära samarbete med parterna. Remissrundan kan ses som en controllerfunktion och kartläggning av vad som återstår att göra innan en ny regelstruktur är förankrad och redo för beslut och implementering.</p>	LO
<p>Svenskt Näringsliv konstaterar att remissen är enormt omfattande. Det har varit svårt för oss att kunna lämna kompletta och till viss del relevanta kommentarer till följd av begränsade resurser. Det har dessutom varit svårt att få en bra helhetsbild av hur strukturen och dess innehåll kan komma att tillämpas, vilket till viss del hade underlättats av om det funnits en digital lösning på plats. Ett</p>	Svenskt Näringsliv



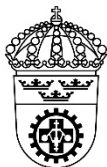
Citat	Remissinstans
<p>remissförfarande som hade omfattat alla delar av regelstrukturen inklusive den digitala strukturen och dess söksystem hade kunnat kommenteras på ett mer relevant sätt utifrån ett användarperspektiv.</p> <p>Svenskt Näringsliv framhåller att Arbetsmiljöverket angav till remissinstanserna redan inför remissen men även under remisstiden samt i konsekvensutredningen att de endast efterfrågar kommentarer på strukturen. Detta med anledning av det inte skulle ha genomförts några ändringar av innehåll och lydelse (med undantag för byggdelen). Svenskt Näringsliv konstaterar att det ganska omgående framkom att såväl omstrukturering som språkbearbetning lett till både ändrade krav- och skyddsnivåer på flera ställen i föreskrifterna. För att kunna identifiera alla dessa ändringar har vi varit tvungna att systematiskt och parallellt gå igenom samtliga föreskrifter. Detta har bidragit till en orimligt tidskrävande arbetsprocess. Detta arbete har inte underlättats av de arbetsinsatser som pandemin krävt av Svenskt Näringsliv och dess medlemsorganisationer. Några av våra branscher har överhuvudtaget inte haft möjlighet att delta i remissarbetet till följd av de insatser som krävts för att stötta medlemsföretagen under den akuta krisen. Dessutom har vi en avtalsrörelse som påverkat möjligheterna för våra medlemsorganisationer att kunna delta i alla led. Det är anmärkningsvärt att Arbetsmiljöverket inte redan i ett inledande skede gett remissinstanserna en rättvisande bild av det omfattande remissarbetet.</p> <p>Efter remisstidens utgång vore det önskvärt med en skyndsam återkoppling från Arbetsmiljöverket kring den fortsatta arbetsprocessen med remissvaren. I första hand efterfrågar vi en remissammanställning och fortsatta diskussioner genom inbjudan till samråd där olika sakfrågor kan diskuteras. Dessutom krävs samråd gällande den digitala/ tekniska delen med sökfunktioner etcetera.</p>	
<p>SKR anser därför att Arbetsmiljöverkets förslag till regelförnyelse är alltför omfattande. Här hade SKR istället önskat att förslaget varit uppdelat i mindre och därmed hanterbara delar.</p>	SKR
<p>Det framkommer dock tydligt under processens gång att det myndigheten ser som en av fördelarna med borttagande av allmänna råd är just att slippa remissförfarandet med arbetsmarknadens parter. Det kan fortsatt tolkas som att Arbetsmiljöverket fjärrar sig från den svenska modellen på ett sätt som Akademikerförbundet SSR ser mycket allvarligt på.</p>	Akademikerförbundet SSR



Citat	Remissinstans
Akademikerförbundet SSR beklagar djupt att Arbetsmiljöverket ger bilden av att sakna intresse för parternas kompetens, branschkunskande och den breda förankring som parterna gemensamt kan erbjuda för att skapa användbara material. Samverkan med arbetsmarknadens parter verkar reduceras till något betungande, tidskrävande och onödigt.	
Tidigare har det vanliga tillvägagångssättet vid ett remissförfarande varit att myndigheten skickar en remiss i taget för varje enskild författning där föreslagna förändringar i föreskrifter, bilagor och allmänna råd framgår tillsammans med konsekvensutredning. Ett tillvägagångssätt som gör det möjligt att värdera och bedöma konsekvenser av föreslagna ändringar i förhållande till andra bestämmelser. Vi kan då lämna genomtänkta synpunkter på förändringarna. Denna gång gäller helt andra och nya förutsättningar som vi aldrig tidigare har varit med om eller har erfarenhet av att ta ställning till. Ett tillvägagångssätt som kräver en orimligt omfattande och stor arbetsinsats av oss som organisation. Projektet har istället allt mer byggt på ett inifrån-ut-perspektiv, den digitala utvecklingen har inte tillräckligt prioriterats och fokus har legat på det tryckta formatet, vilket vi djupt beklagar. Problemet är att helheten genom dess omfattning blir för stor. Den går inte att överblicka. Föreslagna förändringars rättsverkan och konsekvenser kan vi därför inte bedöma. Det är som att ha en byggsats med väldigt många olika delar utan byggbeskrivning och utan att förstå eller kunna se hur det färdiga resultatet ska bli. Det finns visserligen en illustration i förslaget över hur själva strukturen är tänkt. Dock saknas beskrivning över vilka de faktiska konsekvenserna blir om samtliga förändringar införs.	KFO

*D. Några synpunkter som påpekar vikten av att det finns tydlig information och vägledning som stöd för tillämpningen av föreskriftstexterna*

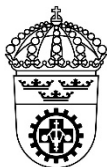
Citat	Remissinstans
En praktisk fråga som är av stor betydelse för den framtida tillämpningen av en ny regelstruktur är också att det finns paragrafnycklar som leder "åt båda hållen", dvs. både från gammalt till nytt regelverk och vice versa. Idag tycks det enbart finnas nyckel från gammalt till ny, men	LO



Citat	Remissinstans
det är av stor betydelse för den praktiska tillämpningen att det också går att på ett enkelt sätt hitta tillbaka till den ursprungliga bestämmelsen, i synnerhet eftersom det är Arbetsmiljöverkets intention att reglerna i de flesta fall ska fortsätta att tillämpas likadant efter strukturförändringar. Sådana "dubbla nycklar" har funnits vid tidigare förändringar av regelstruktur, exempelvis vid förändringarna av offentlighets- och sekretesslagstiftningen, och bör tillhandahållas även i detta fall.	
Arbetsmiljöverket bör säkerställa att det finns god tillgång till stöd och råd om hur reglerna ska efterlevas. Utöver allmänna råd och vägledningar är det även viktigt med informativa webbsidor och en utökad svarstjänst. För att förenkla och därmed skapa förutsättningar för att verkligen hitta det man behöver känna till, måste således även webbens sökfunktion utvecklas,	Arbetsgivarverket
Vi är lite bekymrade över att man rensat bort lite väl många allmänna råd i de delar vi studerat. Ett allmänt råd kan ofta behövas såväl för att förklara hur man kan uppfylla ett krav men även varför ett krav finns. Ni har skrivit att de råd som tagits bort kan komma att ingå i broschyrer eller vägledningar som myndigheten kan ta fram. Det är då av största vikt att dessa offentliggörs samtidigt som reglerna träder i kraft.	Ställningsentreprenörerna, STIB
Att det finns behov av fler hänvisningar mellan olika kapitel, mellan olika föreskrifter samt till arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordning.	Lärarnas Riksförbund
Erfarenheter från tidigare borttagande och frånvaro av Allmänna råd har visat att regler blivit svåra att tolka. Tiogruppen har kunnat se att bristen på Vägledning och Kommunikation i de allmänna rådets ställe lett till en regeluttolkning vid inspektion som varit individuell och personberoende. Om mängden Allmänna råd ytterligare reduceras menar Tiogruppen att detta måste kompenseras med Vägledning, Kommunikation och likriktning inom myndigheten och dess inspektion.	Tiogruppen
Inte alltid enkelt att veta vilket häfte man ska läsa i. Strukturen borde utgå från ett verksamhetsperspektiv så att användaren direkt hittar det som är relevant för sin verksamhet. Ett digitalt söksystem måste utvecklas. En	LRF



Citat	Remissinstans
<p>databas för samtliga föreskriftens paragrafer, som kan sorteras efter bransch och verksamhetstyp som berörs, skulle kraftfullt underlätta företagens kunskapsinhämtning av reglerna i den nya strukturen och därmed på ett betydande sätt underlätta regelefterlevnaden.</p> <p>Varje häfte har en kapitelindelning, det är svårt att veta vilket häfte man ska referera till.</p> <p>Det kan synas enklare med färre häften och en ny struktur, men måste då vara sökbart utifrån vilken verksamhet man bedriver. Annars blir effekten motsatt, fler häften med tydlig beskrivning av innehåll kan vara enklare att hitta det man berörs av och inte behöva läsa sådant som inte berör det aktuella företags verksamhet. Nu har all textmassa stuvats in i färre häften.</p>	
<p>Svenskt Näringsliv delar inte Arbetsmiljöverkets uppfattning om att ett fåtal föreskriftshäften per automatik kommer att underlätta för användaren. Speciellt små företag har idag svårt att hitta vilka regler som gäller deras verksamhet. Därmed är ett väl utvecklat digitalt söksystem en förutsättning för arbetsgivarens möjligheter att på ett lätt sätt finna de regler som gäller just för dem. Som vi tidigare nämnt hade det varit lämpligt med ett remissförfarande som även innehöll en digital lösning.</p> <p>Svenskt Näringsliv konstaterar att flera av de ändringar som har gjorts i föreskrifterna har lett till att befintliga regler har blivit mer generella och kortfattade samt att vissa begrepp blivit otydligare. Dessa ändringar skapar ett större tolkningsutrymme både för Arbetsmiljöverket och för arbetsgivare. Våra medlemsföretag, framförallt små företag med begränsade resurser, har redan i dag svårt att tolka och tillämpa nuvarande regelverk. För att undvika detta krävs vägledningar med praktiska exempel på lösningar. Det vore olyckligt om ändringarna leder till ett system med större osäkerhet kring hur vissa regler ska tillämpas.</p>	Svenskt Näringsliv
<p>SKR konstaterar att enbart en förändrad struktur varken ökar tillgänglighet eller ökar förståelse av regelverket. SKR anser därför att Arbetsmiljöverket behöver påskynda och helst av allt integrera projektet kring</p>	SKR



Citat	Remissinstans
<p>regelförnyelsearbetet med digitaliseringsprojektet. SKR anser att Arbetsmiljöverket även bör säkerställa att det finns god tillgång av stöd och råd kring hur reglerna ska efterlevas. Utöver de allmänna råden och vägledning är det även viktigt med informativa filmer och en utökad kvalitetssäkrad svarstjänst. För att möjliggöra enkelhet och skapa förutsättningar för att hitta det man söker behöver således även webbens sökfunktion utvecklas. SKR konstaterar att frågan om förekomst av vägledning är grundläggande för att avgöra om regelverket kommer att bli mer lättförståeligt. Företrädare för Arbetsmiljöverket har visserligen vid informationsmöten angivit att vägledning kommer att tas fram. SKR konstaterar att vägledning troligen kommer bli ännu viktigare framöver eftersom de allmänna råden minskat i omfattning och fler paragrafer blivit mer generellt hållna. Mot bakgrund av att Arbetsmiljöverket ännu inte beslutat i vilken mån vägledning ska finnas är det svårt att kommentera den roll som dessa har i regelförnyelsen.</p>	
<p>Parallellt med detta arbete borde den digitala funktionen ha utvecklats för att underlätta för företagen att hitta vad de söker. De mindre företagen behöver också en bättre rådgivningsfunktion än den svarsfunktion som finns idag. Företagarna anser att Arbetsmiljöverket trots sitt tillsynsansvar bör kunna ge sådana råd. Därför delar vi Svenskt Näringslivs efterfrågan om en utökad rådgivningsfunktion och stöd till arbetsgivarna.</p>	Företagarna
<p>Istället för att göra om regelstrukturen anser vi att Arbetsmiljöverket bör byta riktning i sitt utvecklingsarbete och satsa mer på att utveckla stödet digitalt. Redan innan Arbetsmiljöverket drog igång översynen av regelstrukturen var vår synpunkt att myndigheten behöver utveckla sitt digitala stöd för dem som söker information om arbetsmiljöfrågor hos verket. Många föreskrifter behöver förklaras för att skapa förståelse och underlätta tolkning. Stöd behövs till hur regler praktiskt kan hanteras i arbetsgivarens verksamhet. Även allmänna råd som föreslås tas bort kan föras in i vägledningmaterial. Regelmaterialet är nog så komplicerat att begripa sig på. Stödmaterial som kan underlätta förståelse om vad som avses och ge praktiska</p>	KFO



Citat	Remissinstans
exempel på hur reglerna kan tillämpas är bra. Utöver vägledningar behövs även informationssidor, olika andra stödmaterial samt frågor och svar att hitta på <a href="http://www.av.se">www.av.se</a> .	
Ett väl utvecklat digitalt söksystem är en förutsättning för berörda att på ett lätt sätt finna de regler som gäller just för dem. Det hade varit lämpligt med ett remissförfarande som även innehöll en digital lösning.	Svensk Ventilation



#### Bilaga 4: Sammanställning av bedömningar av övergripande synpunkter i första remissomgången

##### Övergripande synpunkter som leder till åtgärder

Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motivering och kommentar
1	SAM bör ha en mer central placering i strukturen – SAM bör vara en egen föreskrift.	<p>Ett flertal remissinstanser framförde att föreskrifterna om det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) behöver ha en mer central placering för att arbetsgivare lättare ska hitta och förstå att arbetsmiljöarbetet ska utföras metodiskt och omfatta alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Vi har därför lyft ut föreskrifterna om SAM till en egen del för att förtydliga dess övergripande roll.</p> <p>Namnet på föreskrifterna "Grundläggande arbetsmiljöregler – för dig som har arbetsgivaransvar" (1.1) har också setts över och ändrats.</p>
2	Översynen av allmänna råd har lett till att sakinnehåll och skydds nivå i vissa fall har ändrats.	<p>Det var inte vår avsikt att översynen av allmänna råd skulle ändra skydds nivå och sakinnehåll i föreskrifterna.</p> <p>Synpunkter som tar upp konkreta exempel på att ett borttaget allmänt råd ändrar skydds nivå och sakinnehåll har därför beaktats. Det gäller både juridisk skydds nivå och följderna av att tillämpningen kan ändras av att rådet är borttaget.</p> <p>Råd har också återinförts om det kan antas bli lättare för dem som omfattas av föreskrifterna att uppfylla kravet.</p>
3	Remissinstanserna upplever att vi ibland beskriver samverkan på ett annat sätt i de nya föreskrifterna än i de nuvarande.	<p>Det har inte varit vår avsikt att ändra förhållandet i samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare. Samverkan ska beskrivas på samma sätt som i våra nuvarande föreskrifter.</p>





Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motivering och kommentar
		<p>I de fall allmänna råd, som har beskrivit samverkan, har tagits bort har de återinförts. Den samverkan som avses är samverkan mellan arbetsgivaren och den lokala skyddsorganisationen.</p> <p>Skyddsombud ska alltid skrivas samman med arbetsmiljöombud. Skrivningen har ändrats till "skyddsombud" (arbetsmiljöombud).</p>
4	Användningen av avdelningar i föreskrifterna gör det svårare att orientera sig i vissa av dem.	<p>Avdelningar ska bara användas där de har en klar funktion och där de bidrar till en ökad tillgänglighet. Vi har kvar avdelningar i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Byggarbetsmiljösamordning, planering och projektering – grundläggande skyldigheter (1.2)</li><li>• Vanliga arbetsmiljörisker (2.1)</li><li>• Medicinska kontroller i arbetslivet (3.3)</li></ul> <p>Avdelningar har tagits bort från övriga föreskrifter.</p>
5	Vissa definitioner är borttagna.	<p>Definitioner vi använder i föreskrifter idag, och som avser begrepp som också används i den nya strukturen, ska finnas med i definitionslistan i den nya strukturen. Begrepp som inte kan missförstås eller är allmänna för samtliga föreskrifter har inte återinförts. Vi har inte heller definierat riskbedömning i det här arbetet eftersom det skulle kunna upplevas som att begreppet riskbedömning får en något ändrad betydelse. Däremot planerar vi att se över definitionen av riskbedömning när vi reviderar föreskrifterna i det fortsatta utvecklingsarbetet av våra</p>



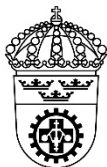
Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motivering och kommentar
		föreskrifter. Det sker när föreskrifterna i en ny struktur har trätt i kraft.
6	Långa meningar och långa paragrafer.	Vi har sett över om det går att korta ner långa meningar och paragrafer utan att ändra skyddsnivå och sakinnehåll.
7	Synpunkter på namnen på föreskrifterna.	De förslag till namnändringar som kommit in har analyserats och värderats. Vi överväger att ändra namnen på några föreskrifter.
8	Den inledande meningen i paragraferna med definitioner varierar.	Föreskrifternas utformning ska vara så enhetlig som möjligt. Den inledande meningen i paragraferna med definitioner ska vara densamma i alla föreskrifter, med möjligt undantag för de harmoniserade produktföreskrifterna.
9	Övergångsbestämmelser saknas i remissförslaget.	Föreskrifterna har kompletterats med övergångsbestämmelser.
10	Hänvisningar till standarder – man önskar specifika hänvisningar till daterade utgåvor.	Arbetsmiljöverket undviker så långt som möjligt att hänvisa till standarder i föreskriftstexter. Där hänvisningar till standarder behövs ska dessa vara tydliga och enhetliga. Vi har sett över hänvisningarna till standarder så att de görs på samma sätt där de förekommer. Om det görs en hänvisning till en standard ska den vara till en bestämd utgåva och om man hänvisar till en EN-standard ska det vara till den svenska utgåvan.
11	Säkerställ att konsekvensutredningen tar upp alla allmänna råd som har lyfts till paragraftext. Önskvärt om det kan samlas på ett ställe.	Arbetsmiljöverket håller med om att konsekvenserna av att allmänna råd lyfts till paragraftext ska beskrivas i konsekvensutredningar. Konsekvensutredningarna kommer att uppdateras så att de beskriver råd som blivit paragraftext. I samband med detta arbete kommer de allmänna råd som lyfts upp till



Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motivering och kommentar
		föreskriftstext att beskrivas samlat i den övergripande konsekvensutredningen.
12	Föreskrifterna om våld och hot om våld, 15 kap. i föreskrifterna om vanliga arbetsmiljörisker (2.1) bör flyttas till föreskrifterna om grundläggande arbetsmiljöregler - för dig som har arbetsgivaransvar (1.1).	Arbetsmiljöverket delar synpunkten om att dessa föreskrifter passar bättre i föreskrifterna om grundläggande arbetsmiljöregler - för dig som har arbetsgivaransvar (1.1).
13	Föreskrifterna om arbete med djur i 7 kap. i föreskrifterna om vanliga arbetsmiljörisker (2.1) bör flyttas till föreskrifterna om specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)	Arbetsmiljöverket delar synpunkten om att dessa föreskrifter passar bättre i föreskrifterna om specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)
14	Föreskrifterna om bekämpningsmedel 3 kap. i föreskrifterna om specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1) bör flyttas till föreskrifterna om vanliga arbetsmiljörisker (2.1).	Arbetsmiljöverket delar synpunkten om att dessa föreskrifter passar bättre i föreskrifterna om vanliga arbetsmiljörisker (2.1).

**Övergripande synpunkter där Arbetsmiljöverkets bedömning är att inte gå vidare med åtgärder (inom detta föreskriftsarbete)**

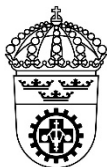
Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
1	Använd verksamhetsperspektiv som utgångspunkt för regelstrukturen.	Förslaget bedöms inte som realistiskt att genomföra i föreskrifter och allmänna råd. Om denna synpunkt skulle genomföras innebär det att i princip varje bransch skulle behöva egna föreskrifter som speglade branschens risker och behov. Detta skulle innebära en stor mängd dubbelregleringar och ett mycket omfattande regelverk som blir tungt att hålla uppdaterat.



Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
		Arbetsmiljöverket förstår synpunkten men ser att den bäst kan tillmötesgåas genom informations- och vägledningsmaterial av olika slag. Arbetsmiljöverket avser att fortsätta ett sådant arbete genom behovsdriven utveckling, det vill säga med användarfokus, samt i nära kontakt med parterna och parternas kunskapsorganisationer.
2	Inför fler hänvisningar till föreskrifter från andra myndigheter.	Föreskriftstexterna bör inte ha fler hänvisningar. De hänvisningar som görs i föreskriftstexterna måste vara korrekta. Eftersom uppdatering av föreskriftstexter är en omfattande process så har Arbetsmiljöverket valt att endast i undantagsfall skriva in sådana hänvisningar. Hänvisningar till andra myndigheters föreskrifter kan i stället med fördel göras i informations- eller vägledningstexter. Sådana texter kan lätt hållas uppdaterade.
3	Inför fler hänvisningar till SAM, till exempel i varje kapitel.	Hänvisningar till systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) finns idag till alla föreskriftsområden och vi bedömer att det räcker. I informations- och vägledningstexter kan fler hänvisningar till SAM göras om detta bedöms ge ökad tydlighet.
4	Standarder bör vara tillgängliga för alla kostnadsfritt.	Arbetsmiljöverket äger inte frågan om att tillgängliggöra standarder. Arbetsmiljöverket delar åsikten att viktiga standarder borde vara tillgängliga för alla. Arbetsmiljöverket har framfört detta till departementet ett antal gånger. I väntan på en förändring har Arbetsmiljöverket valt att vara så restriktiva som möjligt med hänvisningar till standarder i föreskriftstext. I vissa föreskrifter, som



Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
		framför allt riktar sig till tillverkare, behövs dock hänvisningar till standarder. Standarder är ofta mycket omfattande vilket gör det svårt att lyfta in den text som finns i standarder. Remissförslaget innebär ingen ändring jämfört med idag.
5	Återinför syftespargrafer i varje kapitel.	De syftespargrafer som finns till alla föreskriftsområden räcker juridiskt. Vi kan vara tydligare i vägledningarna med vad som är målet med föreskrifterna. Vi vill också lyfta fram att syftespargrafen i de nya föreskrifterna heter "Varför föreskrifterna finns".
6	Återinför strukna allmänna råd om hem-/distansarbete.	Råden om hem- och distansarbete togs bort i omarbetningen av föreskrifterna om arbetsplatsens utformning. Det är de omarbetade och beslutade föreskrifterna AFS 2020:1 om utformning av arbetsplatser som är inarbetade i externremissen om ny föreskriftsstruktur. Vi har dock återinfört distansarbete i SAM under "Då gäller föreskrifterna".
7	Längre ikraftträdandetid än ett år.	Arbetsmiljöverket tillämpar vanligtvis en ikraftträdandetid på 6 månader. När det gäller införandet av en ny struktur kommer ikraftträdandetiden att bli betydligt längre, sannolikt upp mot ett år. Eftersom det materiella innehållet i bestämmelserna är oförändrat behöver de skyddsansvariga inte förändra något i sak. Vi bedömer att extra tid behövs för att uppdatera hänvisningar i befintliga material hos olika aktörer men bedömer att mer än ett år inte bör behövas. Föreskrifterna kommer att tillgängliggöras digitalt i direkt anslutning till att de har beslutats.



Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
8	Önskar egen föreskrift eller "ingång" för ensamföretagare.	Att införa egna föreskrifter för ensamföretagare skulle innebära dubbleringar av många bestämmelser. I remissförslaget har vi ökat tydligheten om vilka bestämmelser som gäller ensamföretagare genom att ange alla paragrafer som ensamföretagare omfattas av. Vi har också tagit fram en sammanställning som anger vilka bestämmelser som gäller för ensamföretagare. Sammanställningen låg som bilaga 1 till underlaget "Introduktion till Arbetsmiljöverkets regler" som ingick i externremissen. Den kan göras till stöd- och vägledningsmaterial.
9	Ifrågasätter bemyndigandet att ålägga ensamföretagare ansvar.	Arbetsmiljöverket bedömer att vi har detta bemyndigande.
10	Placera bilagor efter varje kapitel.	Bilagor är ofta mycket detaljrika och kan, om de placeras mitt i ett föreskriftshäfte, göra det svårt att hitta nästa paragraftext. I det här föreskriftsarbetet har vi lagt in några bilagor i föreskriftstexter, men många bilagor är för långa och omfattande för att integreras. I Myndigheternas föreskrifter, Handbok i författningsskrivning (Ds 1998:43) anges också att bilagor bör placeras efter författningstexten.
11	Gå igenom ifall fler bestämmelser borde omfatta inhyrda.	Vi håller med om att dagens föreskrifter inte på ett enhetligt sätt anger vilka bestämmelser som är tillämpliga på inhyrda och vilka som inte är det. Det beror på att vi har haft olika stort fokus på denna fråga i de olika föreskriftsarbeten som lett till utformningen av dagens föreskrifter. Ett förtydligande i detta avseende innebär en tolkning av 3 kap. 12 §



Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
		<p>arbetsmiljölagen. Vi bedömer att det skulle påverka föreskrifternas tillämpningsområde, potentiellt i både mildrande och skärpande riktning, ifall vi gjorde sådana tolkningar inom ramen för det aktuella regelförnyelsearbetet. Vi väljer därför att inte öka tydligheten i detta avseende. Det betyder att föreskrifterna blir desamma som idag, men att diskrepanserna mellan dem uppfattas tydligare eftersom de förs in i en gemensam struktur. I de fall inget uttryckligt sägs om vilka paragrafer som gäller för inhyrda arbetstagare är det 3 kap. 12 § arbetsmiljölagen som ska styra bedömningen, det vill säga "Den som anlitar inhyrd arbetskraft för att utföra arbete i sin verksamhet ska vidta de skyddsåtgärder som behövs i detta arbete." Vi avser att beskriva detta i vägledande material för att undvika missförstånd.</p>
12	Materialet är varken konsekvent eller korrekt språkmässigt, begrepp blandas och används inte på ett konsekvent sätt.	I det här arbetet har vi tagit ett första steg mot att göra språket i föreskrifterna mer enhetligt, konsekvent, men är själva medvetna om att det är mycket arbete kvar för att få till ett enhetligt och modernt språk i alla föreskrifter. En utmaning vid all språklig bearbetning av föreskriftstext är att det riskerar att leda till oönskade ändringar av sakinnehåll och skyddsnivå.
13	Befintligt förslag förutsätter att läsaren vet vilka risker som finns i verksamheten eller vilket ansvarssubjekt som är aktuellt.	Ett av de grundläggande stegen i det systematiska arbetsmiljöarbetet är att identifiera risker som finns i verksamheten. Det är på samma sätt idag som det kommer att vara i den nya regelstrukturen, eller i vilken annan regelstruktur som helst. För att kunna identifiera risker i



Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
		<p>verksamheten måste arbetsgivaren ha tillräckliga kunskaper, antingen själv eller genom att ta in hjälp från företagshälsovården eller andra sakkunniga. Arbetet med att identifiera risker ska göras i samverkan. Ett möjligt mål för de nya digitala lösningarna är att göra det lättare för arbetsgivare och andra att förstå vilka risker som finns i en verksamhet och utifrån det göra det enklare att se vilka bestämmelser man omfattas av. Kommande stöd- och vägledningsmaterial kan i framtiden anpassas så att det blir lättare att förstå vilka risker som finns på den egna arbetsplatsen. Branscher och kunskapsorganisationer har också en viktig roll i att ta fram branschspecifik information.</p> <p>Både regelstrukturen vi har idag och den nya regelstrukturen kräver att den som har ett juridiskt ansvar, det vill säga är ett ansvarssubjekt, har kunskap om vilken juridisk roll man har.</p> <p>Kommande stöd- och vägledningsmaterial kan behöva utformas så att det på ett enkelt sätt ger information om vad ett ansvarssubjekt är och vilka ansvarssubjekt som finns.</p>
14	Ett fåtal föreskrifter gör det inte per automatik lättare att hitta.	<p>Vi håller med om att ett fåtal föreskrifter per automatik inte underlättar för användaren. Vår ambition har varit att den nya strukturen ska göra att det blir mer överskådligt och ge en bättre överblick över hela regelverket och hur föreskrifterna hänger ihop, samt vilka föreskrifter man omfattas av.</p> <p>För att vi ska nå målet om ett mer tydligt och tillgängligt regelverk</p>





Nummer	Synpunkt	Arbetsmiljöverkets bedömning, motiveringar och kommentar
		behöver vi fortsätta vårt pågående arbete att ta fram vägledande material för användarna. Det är helheten – en ny struktur och vägledande material – som kommer att underlätta för alla som ska använda föreskrifterna.
15	Kostnaden för att införa den nya regelstrukturen kommer att överstiga kostnaderna i Arbetsmiljöverkets beräkningar.	Att uppskatta företagens kostnader för förändringar är ofta svårt men vi har i vår konsekvensutredning redogjort för de antaganden vi har gjort. Eftersom vi inte förändrar innehållet i reglerna, föreskrifterna för byggherrar med flera undantagna, begränsar det kostnaderna.
16	SAM-hänvisningsparagrafen är lång och omständlig.	I det här arbetet ändrar vi inte hänvisningsparagrafen men tar med oss synpunkterna på utformningen av denna till framtida föreskriftsarbete. Skäl till att inte ändra nu är framförallt att en ändrad skrivning kan medföra att paragrafen tolkas på ett annat sätt än vad som nu avses.

## Bilaga 5: Sammanställning över föreskrifternas titlar, avdelningar och kapitelindelning efter ändringar

### Föreskrifternas titlar

Arbets-numrering	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om:	Avdelning	Kapitel
1.0	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om systematiskt arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.	Inga	Inga
1.1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.	Inga	10 st.



1.2	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter”	4 st.	12 st.
1.3	Produkter - stegar, ställningar, och viss annan utrustning för arbete på höjd, samt vissa trycksatta anordningar	Inga	7 st.
1.4	Produkter - maskiner	Inga	Inga
1.5	Produkter - tryckbärande anordningar	Inga	Inga
1.6	Produkter - enkla tryckkärl	Inga	Inga
1.7	Produkter - utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer	Inga	5 st.
1.8	Produkter - förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg, avsedda för bärbara handhållna röjsågar	Inga	Inga
2.1	Vanliga risker i arbetsmiljön	8 st.	14 st.
2.2	Arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning - säker användning	Inga	16 st.
2.3	Utformning av arbetsplatser	Inga	7 st.
3.1	Specifika risker vid vissa typer av arbeten	Inga	18 st.
3.2	Gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön	Inga	Inga
3.3	Medicinska kontroller i arbetslivet	5 st.	13 st.



*Namn på avdelningar och kapitel i föreskrifterna*

**1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.**

Avdelning	Kapitel
Ingen	1 kap. Allmänna bestämmelser 2 kap. Organisatorisk och social arbetsmiljö 3 kap. Arbetsanpassning 4 kap. Första hjälpen och krisstöd 5 kap. Våld och hot om våld 6 kap. Ensamarbete 7 kap. Gravida, nyförlösta och ammande arbetstagare 8 kap. Minderårigas arbetsmiljö 9 kap. Anteckningar om jourtid, övertid och mertid 10 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter och straff

**1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.**

Avdelning	Kapitel
Avdelning I: Allmänna bestämmelser	1 kap. Allmänna bestämmelser
Avdelning II: Aktörernas ansvar och uppgifter i byggprojektet	2 kap. Byggherren 3 kap. Bas-P 4 kap. Bas-U 5 kap. Byggherrens ställföreträdare 6 kap. Projektörer - arkitekter, konstruktörer och andra som medverkar vid planering och projektering 7 kap. Den som tillverkar monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar
Avdelning III: Gemensamma bestämmelser om hur risker förebyggs	8 kap. Grundprinciper för att förebygga arbetsmiljörisker 9 kap. Planera och projektera för en god arbetsmiljö i byggskedet 10 kap. Planera och projektera för en god arbetsmiljö i bruksskedet 11 kap. Arbetsmiljöplanen och överlämning av arbetsmiljöarbetet



Avdelning	Kapitel
Avdelning IV: Bestämmelser om sanktionsavgifter	12 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter

### 1.3 Produkter - stegar, ställningar, och viss annan utrustning för arbete på höjd, samt vissa trycksatta anordningar

Avdelning	Kapitel
Ingen	1 kap. Allmänna bestämmelser 2 kap. Produktkrav för arbetskorgar för tillfälliga personlyft med truck eller kran 3 kap. Produktkrav för fallskyddsnät för personskydd 4 kap. Produktkrav för stegar och arbetsbockar 5 kap. Produktkrav för ställningar 6 kap. Produktkrav för trycksatta anordningar som inte omfattas av de Europeiska produktdirektiven 7 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter

### 1.7 Produkter - utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer

Avdelning	Kapitel
Ingen	1 kap. Inledande bestämmelser 2 kap. Tillhandahållande på marknaden 3 kap. Produktens överensstämmelse med kraven 4 kap. De ekonomiska aktörernas skyldigheter 5 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter och avgifter vid marknads kontroll

### 2.1 Vanliga risker i arbetsmiljön

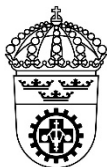
Avdelning	Kapitel
Avdelning I: Allmänna bestämmelser	1 kap. Allmänna bestämmelser
Avdelning II: Buller och vibrationer	2 kap. Buller 3 kap. Vibrationer
Avdelning III: Fall och ras	4 kap. Skydd mot skada genom fall



Avdelning	Kapitel
	5 kap. Skydd mot skada genom ras
Avdelning IV: Hälsosfarliga eller onödigt tröttande belastningar	6 kap. Belastningsergonomi
Avdelning V: Kemiska riskkällor	7 kap. Övergripande bestämmelser för kemiska riskkällor 8 kap. Ytterligare bestämmelser för vissa grupper av kemiska ämnen 9 kap. Kompletterande bestämmelser för vissa riskfyllda arbeten i kombination med kemiska riskkällor 10 kap. Kompletterande bestämmelser för vissa kemiska riskkällor
Avdelning VI: Smitta	11 kap. Smittrisker
Avdelning VII: Strålning	12 kap. Artificiell optisk strålning 13 kap. Elektromagnetiska fält
Avdelning VIII: Bestämmelser om sanktionsavgift	14 kap. Bestämmelser om sanktionsavgift

## 2.2 Arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning

Avdelning	Kapitel
Ingen	1 kap. Allmänna bestämmelser 2 kap. Användning av arbetsutrustning 3 kap. Användning av bildskärmar 4 kap. Användning av truckar 5 kap. Användning av motorkedjesågar och röjsågar 6 kap. Användning av traktorer 7 kap. Användning av stegar och arbetsbockar 8 kap. Användning av ställningar 9 kap. Användning av trycksatta anordningar 10 kap. Kontroll av trycksatta anordningar 11 kap. Användning av lyftanordningar och lyftredskap 12 kap. Krav vid tillfälliga personlyft med kranar eller truckar som inte är konstruerade för personlyft 13 kap. Besiktning av lyftanordningar och vissa andra tekniska anordningar 14 kap. Användning av pressar och gradsaxar



Avdelning	Kapitel
	15 kap. Val och användning av personlig skyddsutrustning 16 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter

### 2.3 Utformning av arbetsplatser

Avdelning	Kapitel
Ingen	1 kap. Allmänna bestämmelser 2 kap. Generella bestämmelser 3 kap. Hur en arbetsplats ska vara utformad 4 kap. Utrymning, larm och brandskydd 5 kap. Klimat och installationer 6 kap. Säkerhet 7 kap. Skyltar och signaler

### 3.1 Specifika risker vid vissa typer av arbeten

Avdelning	Kapitel
Ingen	1 kap. Allmänna bestämmelser 2 kap. Arbete med djur 3 kap. Asbest 4 kap. Berg- och gruvarbete 5 kap. Byggnads- och anläggningsarbete 6 kap. Dykeriarbete 7 kap. Frisörarbete 8 kap. Hamnarbete 9 kap. Innesluten användning av genetiskt modifierade mikroorganismer 10 kap. Kyllda livsmedelslokaler 11 kap. Mast- och stolparbete 12 kap. Provning med över- eller undertryck 13 kap. Reparation och service av fordon och fordonsmotorer 14 kap. Rök- och kemdykning 15 kap. Smältning och gjutning av metall 16 kap. Sprängarbete 17 kap. Vinterarbete



Avdelning	Kapitel
	18 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter

### 3.3 Medicinska kontroller i arbetslivet

Avdelning	Kapitel
Avdelning I: Allmänna bestämmelser	1 kap. Allmänna bestämmelser
Avdelning II: Medicinska kontroller i arbetslivet	2 kap. Generella bestämmelser 3 kap. Vibrationer, handintensivt arbete och nattarbete 4 kap. Allergiframkallande kemiska ämnen 5 kap. Allergiframkallande kemiska ämnen – med krav på tjänstbarhetsintyg 6 kap. Fibrosframkallande damm – med krav på tjänstbarhetsintyg 7 Kap. Metaller – med krav på tjänstbarhetsintyg och biologisk exponeringskontroll 8 kap. Stor fysisk ansträngning i arbetet – med krav på tjänstbarhetsintyg 9 kap. Ytterligare fall där medicinska kontroller kan krävas
Avdelning III: Andra undersökningar av arbetstagares hälsa	10 kap. Hälsoundersökning av flygpersonal inom civilflyget 11 kap. Hälsoundersökningar i Arbetsmiljöverkets övriga föreskrifter
Avdelning IV: Bestämmelser som riktar sig till läkare	12 kap. Läkares anmälan och läkares rekommendationer
Avdelning V: Bestämmelser om sanktionsavgifter	13 kap. Bestämmelser om sanktionsavgifter

## Bilaga 6: Arbetsmiljöverkets bedömning av möjligheten att rikta krav mot ensamföretagare

### *Rättsliga ramar för ensamföretagare*

Av 3 kap. 5 § andra stycket arbetsmiljölagen framgår bl.a. att den som ensam eller gemensamt med familjemedlem driver yrkesmässig verksamhet utan anställd är skyldig att följa vad i denna lag och med stöd därav har föreskrivits i fråga om teknisk anordning och ämne, som kan föranleda ohälsa eller olycksfall. Det är dessa som kallas ensamföretagare.

Bestämmelsen ska läsas så att den avser alla tekniska anordningar, det vill säga inte endast de som kan föranleda ohälsa eller olycksfall. Ensamföretagare omfattas av alla bestämmelser om tekniska anordningar. Det handlar även om t ex olika slag av skyddsutrustning, arbetsredskap och installationer. Förarbetena till lagen förklarar att begreppet teknisk anordning är vidsträckt och nämner som exempel verktyg och arbetsbodar<sup>1</sup>.

När det gäller ämne omfattas bara sådana som kan föranleda ohälsa eller olycksfall.

Här följer några exempel på skyldigheter som även ensamföretagare behöver iaktta när det förekommer i föreskrifter om teknisk anordning och ämne som kan föranleda ohälsa och olycksfall;

- undersökning,
- riskbedömning,
- handlingsplan över åtgärder som inte omedelbart kan vidtas,
- utbildning,
- hälsoundersökning,
- personlig skyddsutrustning, och
- andra föreskrivna skyddsåtgärder.

Bestämmelser som skulle ge uppenbart orimliga konsekvenser om ensamföretagare omfattades av dem, är till exempel sådana som handlar om att ge information till arbetstagare (har man den redan så behöver man inte ge den till sig själv på något särskilt sätt) och bestämmelser som syftar till att uppnå en tillfredsställande arbetsmiljö i allmänhet.

---

<sup>1</sup> Se prop 1976/77:149 s 236.





**Bilaga 7: Exempel på såväl ändringar av föreskriftstexter som ställningstaganden att inte ändra texter efter första remissomgången**

**1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.**

Efter synpunkter om att Systematiskt arbetsmiljöarbete försvinner i massan av andra bestämmelser då den egentligen bör vara i ett eget häfte med sin särställning av grundläggande bestämmelser, har föreskriftshäftet som skickades på remiss, delats upp i två häften: Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar-planering och organisering och Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar - systematiskt arbetsmiljöarbete.

Kapitlet våld och hot om våld upplevde många att det passar bättre i häftet Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar - planering och organisering, vilket hör sammades.

Vi har justerat texterna i dessa bägge föreskriftshäften utifrån synpunkter i den utsträckning som har varit möjlig i förhållande till hur myndigheten skriver föreskrifter och allmänna råd. När det gäller önskemålen som har framkommit om ytterligare beskrivningar och förtydliganden tar vi med oss det till arbetet med det vägledande materialet.

<b>1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.</b>		
<b>Kapitel/paragraf</b>	<b>Remissynpunkter</b>	<b>AV:s kommentarer</b>
Generell synpunkt Allmänna råd	Det har framförts att vi ska behålla vissa allmänna råd. En del har önskat att vi ska ta tillbaka stora delar av de gamla allmänna råden medan andra har pekat på specifika allmänna råd som är extra viktiga för att förtydliga kraven i paragrafen.	Vi har gjort en genomgång igen och på flera ställen tagit tillbaka allmänna råd som uppfyller kravet på ett allmänt råd. När vi lagt tillbaka allmänna råd har vi utgått från remissinstansernas påpekade om behov av förtydligande av paragrafer och där vi uppfattat att det kan tolkas som att skyddsnivåer ändrats.
Generell synpunkt Systematiskt arbetsmiljöarbete samt	Flera remissinstanser har uttryckt missnöje med att SAM-föreskrifterna inte ska behållas som en egen föreskrift. Finns oro över att SAM försvinner i massan av andra bestämmelser då den egentligen bör	Efter att frågan utretts internt på AV så har det beslutats att kapitlet om systematiskt arbetsmiljöarbete (2 kap.) och företagshälsovård (3 kap.) lyfts ut från 1.1. I och med detta har det samtidigt också beslutats att



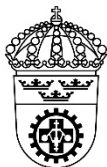
**1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.**

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
bestämmelser om företagshälsovård	vara i ett eget häfte med sin särställning av grundläggande bestämmelser.	kapitlet/bestämmelserna om företagshälsovård åter igen ingår som en del av SAM-bestämmelserna och inte som ett eget kapitel.
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Flera remissinstanser har haft synpunkter på ordvalet "medverkan" i rubrik och texter till 6 § och menar att "samverkan" i stället bör användas.	<p>Vi har noga övervägt ordvalet och i remissutskicket valde vi att inte använda ordet "samverkan", då det under de senaste 20 åren har fått en alltmer särskild betydelse i parternas samverkansavtal. Orden "medverkan" speglar syftet med bestämmelsen. Samverkan enligt avtalen är ett sätt att säkerställa medverkan, men det är inte det enda sättet. Även formuleringarna i AML innehåller ordet "medverkan", inte "samverkan".</p> <p>Efter ett beslut av styrgruppen med anledning av påpekande från remissinstanserna återinfördes ordet samverkan i de allmänna råden genom att utöka de allmänna råden med ett nytt stycke. " Det är väsentligt att arbetsgivaren, arbetstagarerna, skyddsombuden (arbetsmiljöombuden), studerandeskyddsombuden och elevskyddsombuden tillsammans avgör hur man samverkar i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Arbetsgivaren har alltid kvar sitt ansvar för arbetsmiljön. Samverkan är dock i praktiken en förutsättning för ett effektivt arbetsmiljöarbete."</p>



**1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.**

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
Systematiskt arbetsmiljöarbete		Vi har flyttat tre punkter från allmänna råden till paragraftexten i 8 §. Detta kan se ut som en kravhöjning, men i praktiken är en fungerande rutin inte möjlig utan att man vet när, hur och av vem. Ändringen är också införande av praxis då bedömningar vid inspektioner görs utifrån kravet.
Minderårigas arbetsmiljö	Flera remissinstanser har påpekat att studerandeskyddombud saknas i den uppräknig som anger skyddsombuds rätt i § 4, undersökning och riskbedömning.	Vi har justerat skrivning så att det blir tydligt att studerandeskyddombud även omfattas av rätten i § 4 om undersökning och riskbedömning.
Våld och hot om våld	Kapitlet våld och hot om våld upplever många att det passar bättre i häftet Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar - planering och organisering. Flera tycker även att det kapitlet är starkt förknippat med ensamarbete och med första hjälpen och krisstöd, dessa ligger i det häftet dit remissinstanserna önskar flytta kapitlet om våld och hot om våld.	Kapitlet våld och hot om våld har vi flyttat till Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar - planering och organisering.
Arbetsanpassning	Kritik har inkommit på att ordet rehabilitering inte finns i titeln på de nya föreskrifterna då man menar att kravnivån därmed har minskat.	Krav på att arbetsgivaren ska rehabilitera arbetstagare tillbaka i arbete regleras inte i AML och är därmed inget Arbetsmiljöverket kan föreskriva om. Bestämmelser om arbetsgivares ansvar vid arbetstagares rehabilitering finns i 30 kap. socialförsäkringsbalken och hanteras av Försäkringskassan. Det innebär ingen skillnad mot tidigare föreskrifter där det, bortsett från titeln på föreskrifterna, inte heller ställts



1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		några rehabiliteringskrav på arbetsgivare utöver arbetsanpassning, som är en del i rehabiliteringen.
Ensamarbete	Synpunkter har inkommit om att kravet på att en arbetstagare vid ensamarbete ska ha fått tillräcklig utbildning, information och instruktion, har tagits bort och därmed ett viktigt krav på arbetsgivaren som anordnar ensamarbete försvunnit.	Att lägga till "regelbunden" anser vi inte är en kravsänkning, utan ett förtydligande, men vi tar ändå bort ordet "regelbunden", som det stod i remissutskicket, för att undvika feltolkningar.
Ensamarbete	Remissinstansen anser att kraven tyckts ha sänkts från att arbetstagaren kan få direktkontakt med arbetskamrater till den nu föreslagna regleringen, att arbetstagaren kan få regelbunden direktkontakt med arbetskamrater.	Att lägga till "regelbunden" är inte en kravsänkning, utan ett förtydligande om att det ska ske regelbundet, d v s mer än en gång.
Gravida, nyförlösta och ammande arbetstagare	<p>En arbetstagarorganisation menar att ett starkt arbetsmiljöskydd för gravida arbetstagare är bra och viktigt. Samtidigt är det viktigt att skyddet utgår från en riskbedömning för det aktuella arbetet. I vissa fall, i synnerhet vad gäller 8:7, kan ett kategoriskt förbud riskera att bli missriktat och en förstärkt riskbedömning hade varit att föredra. Såsom förslaget är utformat skapas en risk för att kvinnor anses mindre anställningsbara. Ersätt förbudet med en förstärkt riskbedömning.</p> <p>En arbetsgivarorganisation menar att 7 §, förbudet för gravida och ammande att arbeta under jord är ny. Av nu gällande föreskrifter med</p>	Det förbud som gällt för gruvarbete under jord i AFS 2010:1 Berg- och gruvarbete har liksom andra förbud för att sysselsätta gravida och ammande arbetstagare flyttats, för att samlas med andra förbud enligt föreskriftsförslaget. Gruvarbete under jord har i och med detta strukits ur bilagan till föreskrifterna (bilaga 1), då det med den skrivning som föreslås regleras på motsvarande sätt enligt 8 § i det reviderade föreskriftsförslaget. Ändringen bedöms därför inte innebära några konsekvenser



### 1.1 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>bilaga framgår att gruvarbete under jord är ett arbetsförhållande som ska undersökas och riskbedömas samt att åtgärder för att undanröja risker ska vidtas.</p> <p>7 § i förslaget innebär en skärpning av kraven. Konsekvensutredningen tar inte upp konsekvenserna tillfredställande, till exempel gällande kostnader. 7 § bör utgå och bilaga 2 bör kompletteras med: C. Arbetsförhållanden Gruvarbete under jord.</p>	
Organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA), 5 §	Synpunkter har inkommit om att kopplingen mellan OSA och SAM behöver vara tydlig, inom ramen för det har bland annat framförts synpunkt om att allmänna råd tagits bort som kopplar samman OSA-mål med arbetsmiljöpolicy enligt SAM.	Vi instämmer i att kopplingen till SAM behöver vara tydlig för OSA, liksom för andra föreskrifter. SAM och FHV har placerats i eget häfte. OSA har ingen särställning i förhållande till SAM. Synpunkter om att lägga tillbaka allmänna råd har bifallits.

### 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter.

I dessa föreskrifter har vi gjort en regelutveckling genom att det har tillkommit nya bestämmelser och gamla bestämmelser har utvecklats. Anledningarna till att föreskrifterna i detta häfte har utvecklats är bland annat att skyddsbehovet är stort eftersom ohälsa och olycksfall, till och med dödsolyckor, är vanliga i bygg- och anläggningsbranschen. Bygg- och anläggningsprojekt är också tillfälliga arbetsplatser och nya samarbetskonstellationer uppstår löpande och det kan uppstå oklarheter kring vem som har ansvar. Dessutom kan arbetsmiljörisker ofta förebyggas på ett bättre sätt redan i de tidiga skederna av ett byggprojekt. Därför har vi tydliggjort de olika aktörernas ansvar och uppgifter, hur arbetsmiljörisker kan förebyggas i tidiga skeden och hur samordningen ska gå till.



För detta häfte ville Arbetsmiljöverket ha synpunkter på förändringar i sakinnehåll och kravnivåer, förutom synpunkter på strukturen. Därför har det inkommit många fler remissynpunkter på det här häftet jämfört med övriga häften. Majoriteten av synpunkterna har varit konstruktiva och detaljerade förslag i syfte att förbättra paragraftexterna och de allmänna råden. Några remissvar har varit mer kritiska. Vi har justerat texterna utifrån flertalet av synpunkterna i den utsträckning som varit möjlig i förhållande till hur myndigheten skriver föreskrifter. Vi tar även med oss många önskemål om ytterligare beskrivningar till arbetet med vägledande material.

<b>1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.</b>		
<b>Kapitel/paragraf</b>	<b>Remissynpunkter</b>	<b>AV:s kommentarer</b>
Hela häftet Namn på häftet	<b>Namnet på häftet</b> upplevs för långt och det har även framförts synpunkter på avdelningars och kapitels namn.	Häftet har fått ett nytt, kortare namn och färre avdelningar samt kortare kapitelnamn utifrån förslag från remissinstanserna. Utifrån synpunkt om namnet på häftet som kom på verksamhetsnära samråd 2 (21 oktober 2021) har vi gjort en utredning, men beslutet blev att det nya namnet ska kvarstå.
Hela häftet Strukturen i häftet	Några remissinstanser har synpunkter på strukturen i häftet. Vissa upplever att det är många hänvisningar från aktörernas kapitel till de gemensamma bestämmelserna i den senare delen av häftet. Andra uppfattar att samma bestämmelser återkommer i flera olika kapitel.	Vi har prövat ett flertal olika strukturer och anser att den valda strukturen ger minst återkommande text. Om hänvisningar inom häftet ska undvikas, måste samma text stå i samtliga berörda aktörers kapitel och det skulle medföra en omfattande textmassa. Det är dessutom andra remissinstanser som har uttryckt att de kommer lära sig och förstå strukturen efter ett tag samt några som angett att de tycker att den nya strukturen är bra. Vi har lagt till råd till paragrafen om vilka som omfattas, om hur häftet är strukturerat och ska läsas.
Hela häftet Hänvisningar	Några remissinstanser vill ha fler <b>hänvisningar</b> till andra	Vi har strävat efter att följa principen att enbart ha med hänvisningar som är



1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	bestämmelser i häftet eller i arbetsmiljölagen.	nödvändiga för att binda ihop paragrafer som måste tillämpas tillsammans.
Hela häftet Koppling till 5 kap. i häfte 3.1	Flera remissinstanser saknar en <b>koppling mellan det här häftet 1.2 och 5 kap. i häfte 3.1.</b> om byggnads- och anläggningsarbete i häftet Specifika risker vid vissa typer av arbeten.	Eftersom AFS 1999:3 om byggnads- och anläggningsarbete har delats upp på dessa två häften, har vi förtydligat den kopplingen i ett flertal allmänna råd och i 1 kap. 3 §. Se även råd till nya 3 kap. 2 §, 4 kap. 2 §, 9 kap. 1 § och 10 kap. 1 §.
Hela häftet Flera aktörer har ansvar för samma bestämmelser	Flera remissinstanser anger att <b>flera aktörer har ansvar för samma bestämmelser</b> , och att det är otydligt med risk för att ingen av de ansvariga utför uppgiften. Remissinstanserna tycker dessutom inte det är tydligt i häftet att varje entreprenör har ett arbetsgivaransvar för sin personal på byggarbetsplatsen. Man saknar "arbetsgivare" som roll i häftet.	Byggplatsdirektivet innebär att både byggherren, byggarbetsmiljösamordnarna och entreprenörerna har arbetsmiljöansvar och i många artiklar har dessa ansvariga liknande uppgifter. AFS 1999:3 är uppbyggd på samma sätt. Det går inte att ändra på det men vi har försökt förtydliga att aktörerna genom sina val och åtgärder påverkar arbetsmiljön under bygg- och bruksskedet och den möjligheten varierar utifrån det skede som byggprojektet befinner sig i (allmänna råd till nya 8 kap. 1 § och 9 kap. 1 §). Vad gäller entreprenörens arbetsmiljöansvar som arbetsgivare har vi gjort ett förtydligande i enlighet med artikel 7.2 i byggplatsdirektivet i 1 kap. 3 § om vem föreskrifterna riktar sig till. Där anges nu att aktörernas ansvar enligt dessa föreskrifter inte inskränker det arbetsmiljöansvar som varje arbetsgivare har för sin egen personal enligt andra föreskrifter.
Hela häftet Kravhöjningar och kravsänkningar	<b>Kravhöjningar</b> önskas i vissa fall. Flera remissinstanser anser att arbetsmiljön i bruksskedet bör ingå	Utgångspunkten har varit att inte införa ytterligare kravhöjningar efter



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>i bestämmelser som bara avser arbetsmiljön i byggskedet.</p> <p>Några remissinstanser har också önskat skriftlighetskrav på fler bestämmelser.</p> <p>Andra remissinstanser önskar <b>kravsänkningar</b>, exempelvis att hela kapitel inte ska gälla dem trots att bestämmelserna redan gäller för dem sedan 2009. Några remissinstanser är kritiska till att nya bestämmelser införs i linje med EU-guiden till byggplatsdirektivet (Icke-bindande handbok för god praxis avseende förståelsen och tillämpningen av direktivet 92/57/EEG) och undrar varför det inte räcker att ha denna som vägledning.</p>	<p>att remissen skickades ut, men att inte heller sänka nu gällande krav.</p> <p>Remissens nya bestämmelser utgår från det som redan gäller enligt arbetsmiljölagen, AFS 1999:3, byggplatsdirektivet eller till viss del det som framgår i EU-guiden. Vi bedömer att den kravnivå som gäller sedan 2009, och som motsvarar byggplatsdirektivet, inte är tillräcklig för att stödja bygg- och anläggningsbranschen att arbeta på ett förebyggande sätt i tidiga skeden. För att höja lägsta nivån i branschen har vi valt att förtydliga ansvar och uppgifter utifrån vissa av EU-guidens exempel på god praxis, som flera aktörer redan arbetar enligt.</p> <p>Eftersom Arbetsplatsens utformning nyligen har börjat gälla ändrar vi inte kravnivåer vad gäller arbetsmiljön i bruksskedet just nu.</p> <p>Redan i remissförslaget hade vi valt att inte införa nya krav på skriftlighet i mer är någon enstaka bestämmelse för att undvika tillkommande administrativa kostnader och för att inte i onödan försvåra för små byggprojekt.</p>
Hela häftet Ändringar i arbetsmiljölagen	<p>Vissa ändringar önskas som <b>kräver ändringar i arbetsmiljölagen</b>, bland annat att byggarbetsmiljösamordnare endast ska behöva utses när det finns flera aktörer. Man önskar att Sverige skulle ha samma krav som byggplatsdirektivet. Det gäller även att ställföreträdare för byggherren</p>	<p>Arbetsmiljöverket kan inte ändra i arbetsmiljölagen. Vi har däremot tydliggjort vilka bestämmelser om samordning som Bas-P och Bas-U inte behöver utföra när byggarbetsmiljösamordnaren själv är den enda aktören i det aktuella skedet. Även om byggherren fortsättningsvis ändå måste utse Bas-P och Bas-U, blir</p>





## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>ska kunna utses enbart för kontrollen av utförandet av ett byggprojekt.</p> <p>En remissinstans vill även att privatpersoner inte längre ska omfattas av bestämmelserna för byggherrar.</p>	<p>det nu tydligare att de inte behöver utföra uppgifter som har med samordning att göra.</p> <p>Vad gäller privatpersoner har vi justerat 5 kap. om byggherrens ställföreträdare så att privatpersoner inte behöver klargöra ansvarsfördelningen i byggprojektet.</p>
<p>Hela häftet: Undantag utifrån byggprojektets storlek, komplexitet och risknivå</p>	<p>Några remissinstanser, har önskat att ett flertal <b>bestämmelser ska undantas</b> eftersom de anser att förslaget till föreskrifter är skrivet för stora byggprojekt. De har också tyckt att bestämmelser som redan gällt sedan 2009 ska undantas för små byggprojekt.</p> <p>Fler remissinstanser har även efterfrågat tydliggöranden om hur arbetsinsatsen för olika bestämmelser varierar beroende på storleken, komplexiteten och risknivån på byggprojektet. De har främst föreslagit allmänna råd eller vägledning om detta.</p>	<p>Vi har förtydligat vilka bestämmelser som bara handlar om samordning av aktörer, och alltså inte gäller i de fall där samordning inte behövs. Det framgår i nya 3 kap. 1 § respektive 4 kap. som blir aktuella när det under hela byggprojektet bara finns en projektör som också är Bas-P respektive en entreprenör som också är Bas-U.</p> <p>I 2 kap. om byggherren har några bestämmelser uttryckts så att de bara aktiveras i större byggprojekt (nya 4 § om mål för aktiviteter i byggprojektet och nya 18 § om tillfälliga eller samverkande konstruktioner).</p> <p>Ytterligare några bestämmelser blir inte aktuella om exempelvis Bas-P och Bas-U är densamma (nya 20 § om uppföljning och 24-25 §§ om överlämning av arbetsmiljöplan och arbetsmiljöarbetet).</p> <p>Arbetsinsatsen i arbetsmiljöarbetet för aktörerna i små byggprojekt blir liten på många av de övriga bestämmelserna, vilket också kommer utvecklas i vägledande material.</p> <p>Vi har redan i remissen föreslagit att införa generell arbetsmiljöplan vilket är en lättnad jämfört med AFS 1999:3.</p>



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
Hela häftet Samordningsansvar på fasta driftställen	Några remissinstanser har önskat förtydliganden om vad som gäller kring <b>samordningsansvar</b> vid byggnads- och anläggningsarbeten på <b>fasta driftställen</b> .	I allmänna råden till nya 2 kap. 15 § framgår att den som är samordningsansvarig för ett gemensamt arbetsställe, exempelvis ett fast driftställe, ska ta initiativ till samråd med byggarbetsmiljösamordnaren enligt 3 kap. 7 f § arbetsmiljölagen, och att samordningen ska beskrivas i arbetsmiljöplanen enligt 11 kap. 12 §.
Hela häftet Ordval och begrepp	Remissinstanser upplever att det är <b>många ord och begrepp</b> för samma sak och en del otydliga begrepp. En del synpunkter framfördes också på de nya definitionerna. Några remissinstanser efterfrågar exempelvis tydliggörande av när planering och projektering börjar.	Vi har sett över de begrepp som lyfts fram i remissvaren och i övrigt arbetat med att ensa ordval och minimera antalet olika begrepp. Definitionerna har också justerats till viss del. Exempelvis "planering och projektering" saknas det en definition för i AFS 1999:3, och trots att vi i remissen la till en definition vill remissinstanserna att den blir ännu mer specifik. Vi ser inte att det alltid är möjligt att vara så specifik som önskas, då bestämmelserna ska fungera i alla sorters byggprojekt.
Hela häftet Skyddsombud	Remissinstanser har framfört att vi inte har infört Artikel 12 (första meningen) i byggplatsdirektivet. Den anger att <b>samråd och samverkan ska ske med arbetstagare och/eller skyddsombud</b> i frågor som avses i artiklarna 6, 8 och 9.	Artikel 6 i byggplatsdirektivet handlar om uppgifter för Bas-U, som alltså ska samråda med, och ge möjlighet till medverkan av, skyddsombuden enligt direktivet. Därför har det förtydligats att Bas-U ska ge entreprenörernas skyddsombud (arbetsmiljöombud) möjlighet att medverka, och ska samråda med dem i 4 kap. 8 § och remissens 21 § (nya 20 §). Vi nämner även skyddsombud i allmänna råden till 4 kap. 14 § och 11 kap. 10 §.



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		Synpunkter om att "samverkan" bör användas istället för "medverka" och "samråda" kom upp på verksamhetsnära samråd 2. Eftersom det i det här häftet handlar om en annan samverkan än mellan arbetsgivare och skyddsombud behåller vi begreppen ur byggplatsdirektivet, vilket också stämmer överens med en annan synpunkt som kom upp på verksamhetsnära samrådet.
1 kap. 2 § Då gäller föreskrifterna	Ett flertal remissinstanser har haft synpunkter på att <b>allt för många allmänna råd tagits bort</b> där det framgår vad som är, eller inte är, ett byggnads- eller anläggningsarbete. Särskilt skillnad mellan underhåll och drift efterfrågas, samt vad som gäller vid arbete med en fabriks processutrustning.	Direktivets exempel på byggnads- och anläggningsarbete är återfört till paragraftext. Undantaget för en fabriks processutrustning har också blivit paragraftext, liksom rådet om bergsprängning i stenbrott eller under brytning i gruva. En del av de allmänna råden ur AFS 1999:3 har lagts till; de arbeten som behövs för att byggnads- och anläggningsarbetena ska fungera, installation av utrustning samt vad som räknas som underhåll. Nu anges exempelvis att ventilationsarbeten ingår i installation av utrustning, vilket det också efterfrågades förtydliganden om på verksamhetsnära samråd 2.
2 kap. Byggherren	Någon remissinstans har framfört synpunkter om att <b>byggherrens utökade ansvar</b> vad gäller tidsplanering, organisering och att leda arbetsmiljöarbetet går för lång och att byggherren genom dessa förslag tvingas bedriva entreprenadverksamhet. Man anser	Enligt arbetsmiljölagen och 4a-9 §§ i AFS 1999:3 har byggherren redan ett långtgående ansvar för arbetsmiljön i bygg- och bruksskedet. Byggherrens ansvar enligt sista stycket i 3 kap. 6 § arbetsmiljölagen innebär att byggherren även har ansvar för de uppgifter som Bas-P såväl som Bas-U



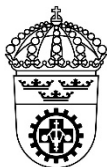
## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>att byggherren är en kund och att byggbranschen måste lösa sina egna arbetsmiljöproblem. Någon remissinstans ifrågasätter om Arbetsmiljöverket känner till de standardavtal som finns i branschen.</p> <p>Andra remissvar från byggherrar uttrycker däremot synpunkter som förbättrar de föreslagna föreskrifterna och råden.</p>	<p>ska utföra. Byggherren har redan idag ett ansvar även under byggskedet.</p> <p>Enligt 5-5 b §§ i AFS 1999:3 ska byggherren också särskilt uppmärksamma byggtiden och tiderna för deletapperna, och se till att planering och projektering sker i god tid före arbetenas utförande.</p> <p>Ordet "leda" har tagits bort eftersom många uppfattade det på ett annat sätt än tänkt. Att byggherren ska organisera, ställa krav på aktörerna i byggprojektet och följa upp arbetsmiljöarbetet kvarstår dock. Vi ser inte att det är omöjligt att kombinera de nya bestämmelserna med entreprenadjuridikens standardavtal. Det är flera byggherreorganisationer som inte heller har lyft detta som en farhåga.</p>
3 kap. nya 13-16 §§ Bas-P Arbetsmiljöplan	Remissinstanser har velat ha mer tydliggjort <b>vilket innehåll arbetsmiljöplanen ska ha</b> under planeringen och projekteringen, då Bas-P ska arbeta med den.	Vi har förtydligat att det är en påbörjad arbetsmiljöplan som Bas-P ska kunna visa upp, och vad den minst ska innehålla under planeringen och projekteringen (tydliggjort i 11 kap.).
4 kap. 17-18 §§ Bas-U Kompetent person	Begreppet " <b>kompetent person</b> " har många remissinstanser haft synpunkter på, trots att det finns på flera ställen i AFS 1999:3 sedan länge.	Begreppet har justerats till "person med särskild kompetens" i detta häfte.
4 kap. 12-13 §§ (nya och gamla) Bas-U Klartecken för start av arbete	Remissinstanserna har framfört många synpunkter på bestämmelserna om <b>klartecken för start av arbete</b> . Vissa ansåg att detta var den största förändringen, medan andra ville lägga till ytterligare krav på vad som ska	Vi har tydliggjort att bestämmelsen gäller första gången entreprenören ska påbörja sitt arbete. Vad entreprenören ska lämna in uppgifter om har också tydliggjorts i enlighet med tydliggörandet i 5 kap. i häftet om specifika risker för vissa typer av



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>krävas innan klartecken kan ges. Vissa uppfattade det som att klartecken ska ges upprepade gånger till samma entreprenör. Man önskade tydliggöranden av detta, bland annat hur stort ansvar Bas-U har för att åtgärderna är hanterade.</p>	<p>arbeten. Det ska vara uppgifter om arbeten med särskild risk vars åtgärder ska beskrivas i arbetsmiljöplanen, risker som det egna arbetet kan orsaka för övriga som arbetar på byggarbetsplatsen och egna risker som kan åtgärdas genom samordning. Vi har även lagt till ytterligare råd.</p>
4 kap. 21-22 §§ (nya) Bas-U Kontroll	<p>Flera remissinstanser ansåg att det var otydligt vad "övergripande ansvar" för kontroller i remissens 22 § innebar. Synpunkter inkom också om att bestämmelser om Bas-U:s roll vid övertagande av <b>ställningar</b> saknas.</p>	<p>I 15 § i AFS 1999:3 används "överinseende över" vad gäller kontroller. Detta ersattes i remissen av "övergripande ansvar för", men eftersom det begreppet upplevdes otydligt har vi nu valt att återgå till "överinseende över kontrollen av". Två bestämmelser som uttryckligen gäller enbart för Bas-U har flyttats från kapitlet om ställningar i föreskrifterna om användning av arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning. Dessa ligger i nya 22 §.</p>
5 kap. Byggherrens ställföreträdare	<p>Remissinstanser upplever att de nya bestämmelserna för privatpersoner blev krångliga och framför att <b>privatpersoner</b> ofta inte vet vad en delad entreprenad innebär.</p>	<p>Den föreslagna bestämmelsen om att privatpersonen ska klargöra för de inblandade byggfirmorna att privatpersonen har kvar byggherreansvaret när entreprenaden är delad, har strukits. Vi har även ersatt begreppet "delad entreprenad" med "när byggherren har avtal med flera olika entreprenörer för samma byggprojekt".</p>
6 kap. Projektörer	<p>Några remissinstanser anser att Arbetsmiljöverket har <b>ändrat ansvarssubjektets ansvar</b> och det medför att flera ansvarssubjekt parallellt har samma ansvar eller uppgifter. De framför att ett redan</p>	<p>I 3 kap. 7 § arbetsmiljölagen framgår att även arkitekter, konstruktörer och andra som medverkar vid planeringen och projektering, inom ramen för sina uppdrag, ska se till att arbetsmiljösynpunkter beaktas när det</p>



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>komplex system av samordningsfrågor har blivit än mer komplext och att det har fått till följd att nya krav ställs på exempelvis konstruktörer. Remissinstanserna är tveksamma till om det kommer ge någon effekt.</p>	<p>gäller såväl byggskedet som det framtida brukandet. Enligt 10 § i AFS 1999:3 ska de i tillämpliga delar också följa det som i 5-5b §§ föreskrivs för byggherren. Den skrivningen har inte gett projektörerna särskilt mycket stöd i projekteringsarbetet vad gäller arbetsmiljön i bygg- och bruksskedet utan verkar ofta ha missats. Därför har vi i 6 kap. förtydligat och utvecklat deras ansvar och uppgifter om att ta hänsyn till arbetsmiljöfrågor på ett systematiskt sätt när de planerar eller projekterar. Flertalet av dessa bestämmelser framgår i de allmänna råden till AFS 1999:3. Liksom för övriga aktörer har vi också tillfört bestämmelser om rutiner för att följa bland annat grundprinciperna för att förebygga arbetsmiljörisker samt bestämmelser om tillfälliga och samverkande konstruktioner. Vi anser inte att vi genom det har ändrat ansvarsfördelningen mellan aktörerna. Nya 7 § om tillfälliga och samverkande konstruktioner har flyttats till 6 kap. från 9 kap., likaså nya 6 § om tidsplanering. Se 9 kap.</p>
<p>7 kap. Den som ... monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar</p>	<p>Remissinstanser anser inte att det behövs bestämmelser om <b>monteringsinstruktioner</b> då det redan uppges finnas.</p>	<p>Remissens 4-5 §§ om skriftlig monteringsinstruktion har slagits ihop till nya 4 §. Begreppet "monteringsinstruktion" har ersatts av att det ska finnas underlag som beskriver hur prefabricerade element ska stabiliseras, lyftas och monteras på ett säkert sätt på montageplatsen. Definitionen av monteringsfärdig byggnad eller anläggning har tagits</p>



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		bort och beskrivits i råd till 1 § istället, då vi ansåg det mer lämpligt. Vi har även justerat definitionen av "den som projekterar för att tillverka..." till "den som låter tillverka...".
8 kap. Grundprinciper för att förebygga arbetsmiljörisker	Remissinstanserna har haft synpunkter på begreppet " <b>metoder</b> " och undrat vad som skiljer det från exempelvis rutiner. De har i allmänhet bara haft synpunkter på ordvalet "metoder" och inte bestämmelserna i sig, det vill säga att ett byggprojekts olika aktörer ska arbeta enligt grundprinciperna för att minimera arbetsmiljörisker. Vissa remissinstanser ansåg att det blev otydligt när alla aktörer i häftet har ansvar för samma kapitel, bland annat 8 kap.	Vi har försökt ensa olika begrepp och därmed tagit bort ordet "metoder". Istället har vi lagt in arbetet enligt grundprinciperna i rutinbestämmelserna för respektive aktör. Ett nytt allmänt råd har lagts till som tydliggör att aktörernas möjlighet att påverka arbetsmiljön kan variera utifrån det skede som byggprojektet befinner sig i, samt att även entreprenörerna har ett ansvar för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete.
9 kap. Planera och projektera för en god arbetsmiljö i byggskedet	Många remissinstanser ställer sig frågande till hur det är tänkt att " <b>byggherren och projektörerna ska uppfylla bestämmelserna</b> , exempelvis om de måste göra det tillsammans eller hur ansvarsfördelningen ska fungera. Det är särskilt bestämmelserna om tidsplanering samt tillfälliga och samverkande konstruktioner som remissinstanserna har framfört funderingar kring.	9 kap. består till största del av 5-5b §§ i AFS 1999:3, som redan idag gäller för byggherren men även projektörerna inom ramen för deras uppdrag, i tillämpliga delar, enligt 10 §. Eftersom synpunkterna visar att det inte blev tydligt nog att skriva "byggherren och projektörerna", har vi valt att skriva kapitlet i passiv form vilket också är i likhet med 8 och 10-11 kap. Vi har istället angivit i 1 § att byggherren ska se till att bestämmelserna uppfylls och att projektörerna, inom ramen för sina uppdrag, i tillämpliga delar ska projektera så att bestämmelserna



## 1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		<p>uppfylls. I allmänna rådet förtydligas ansvarsfördelningen ytterligare.</p> <p>Bestämmelsen om tidsplanering har flyttats till byggherrens respektive projektörernas kapitel.</p> <p>Bestämmelsen om tillfälliga och samverkande konstruktioner har också flyttats till projektörernas kapitel (6 kap.), då denna handlar om utformning av konstruktioner och byggherren har en annan bestämmelse om dessa konstruktioner (2 kap. 18 §).</p>
10 kap. Planera och projektera för en god arbetsmiljö i bruksskedet	Remissinstanserna har haft synpunkter på framförallt remissens 5 § om att projektera för <b>tillgänglighet</b> . Synpunkterna har varierat från att man tycker bestämmelsen kan tas bort helt till förslag på en bättre klarspråkad formulering.	<p>Vi har gjort en klarspråksgenomgång av bestämmelsen och den har blivit 4 § i kapitlet eftersom remissens 2 § har strukits, då den var en hänvisningsbestämmelse.</p> <p>Hänvisningen har istället lagts som allmänt råd till 1 §.</p> <p>Efter verksamhetsnära samråd 2 har det allmänna rådet till nya 2 § utökats med exemplet snöskottning på tak för att tydliggöra att man i projekteringsskedet ska beakta att alla arbeten på tak ska kunna ske säkert i bruksskedet.</p>
11 kap. Arbetsmiljöplan och överlämning av arbetsmiljöarbetet	<p>Det har kommit många synpunkter på kapitlet och de flesta av dem har syftat till att göra bestämmelserna bättre.</p> <p>Den kritik som framförts har främst gällt otydligheter i formuleringar om <b>generell arbetsmiljöplan</b>, 14-15 §§, bland annat vad kortvarigt arbete innebär och vad som avses</p>	<p>Utifrån remissynpunkterna har vissa bestämmelser förtydligats, bland annat vad arbetsmiljöplanen ska innehålla under planeringen och projekteringen.</p> <p>I bestämmelserna om generell arbetsmiljöplan har vi tagit bort kravet på skriftlig riskbedömning då det missuppfattades. Det är ersatt med en beskrivning av hur man hanterar arbeten med särskild risk som inte kunnat förutses (15 § p. 5). Vi har även</p>





**1.2 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter.**

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	med kravet på skriftlig riskbedömning.	lagt till ett allmänt råd som ger exempel på vad som inte är kortvarigt arbete (arbete i mer än två dagar i följd). Ingen ny nivå har skapats, utan den är densamma som när arbetet är så kortvarigt att sanktionsavgift inte blir aktuell vid avsaknad av arbetsmiljöplan.



### Produktföreskrifterna (1.3 - 1.8)

- Produkter - stegar, ställningar, och viss annan utrustning för arbete på höjd samt vissa trycksatta anordningar (1.3)
- Produkter - maskiner (1.4)
- Produkter - tryckbärande anordningar (1.5)
- Produkter - enkla tryckkärl (1.6)
- Produkter - utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer (1.7)
- Produkter - förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg, avsedda för bärbara handhållna röjsågar

Bland remissynpunkterna förekom önskemål om att återinföra principen att föreskrifter om produktregler och användarregler finns på samma ställe i föreskrifterna. Separationen mellan produktregler och användarregler har dock varit en grundprincip för indelningen av föreskrifter i en ny struktur. Arbetsmiljöverket har därför inte kunnat tillmötesgå dessa synpunkter.

Arbetsmiljöverkets ambition har varit att justera utifrån remissinstansernas synpunkter så långt det varit möjligt i förhållande till hur vi som myndighet ska skriva föreskrifter och allmänna råd. Vi har också sparat förslag som inte genomförts för vidare analys vid nästkommande revidering av föreskrifterna. Vissa önskemål om förtydliganden har hänförs till arbetet med framtagande av vägledande material.

Produktföreskrifterna 1.3 - 1.8		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
Föreskrifterna 1.4-1.8	Samtliga synpunkter utom redaktionella	Regelgivningen som rör det harmoniserade produktområdet baseras på Sveriges skyldighet att införa EU:s direktiv. Inkommande remissynpunkter kommer därför inte kunna påverka utformningen av harmoniserade föreskrifter i detta läge, men synpunkterna sparas för att om möjligt kunna beaktas vid framtida arbete vid uppdatering av direktiv.
Föreskrift 1.3 1 kap. 2 §	Det har påpekats att paragrafen innebär för ställningar, i praktiken, att de ställningar som lagligen finns i något annat land inom EES eller	Denna klausul om ömsesidigt erkännande är en direkt följd av Sveriges medlemskap i EU.



Produktföreskrifterna 1.3 - 1.8		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	Turkiet får fri tillgång till den svenska marknaden. Detta kommer, på några års sikt, att få en förödande effekt på olyckstalen för arbete med dessa produkter.	
Föreskrift 1.3 5 kap. 9 §	I föreskrifterna saknas ett krav att instruktioner för uppförande, användning, nedmontering och skötsel ska medfölja när en ställningsprodukt överläts. Detta finns i nu gällande 22 § men har inte överförts till den föreslagna 19 §. Den kan dock passa bra här.	I 19 § återfinns istället krav på att instruktioner skall finnas tillgängliga. Detta kan till exempel vara i digital form, via länk. Kravet på fysiskt medföljande är således borta. Detta är en anpassning till IT-samhället.
Föreskrift 1.3 1 kap. 3 §	Även om häftet primärt vänder sig till tillverkare och leverantörer och deras arbetsmiljöansvar behöver Arbetsmiljöverket vara medveten om att även skyddsombuden i sin roll är en målgrupp som använder föreskrifterna runt produktkrav. Remissinstans har påpekat att Arbetsmiljöverket i sitt förslag behöver lyfta in det användarperspektivet i utformningen av föreskrifterna.	Separation av föreskrifter med krav på produkter och föreskrifter med bestämmelser om att använda produkter är en av grundprinciperna för projektet.
Föreskrift 1.3 5 kap. 2 §	En nyhet är att kraven nu även ska gälla ställningar som tas i bruk av tillverkaren själv. Vi har inget emot kravet som sådant, men bedömer att detta är mycket sällsynt, och gäller i så fall inte i större antal.  I tredje stycket finns en förändring från nu gällande bestämmelser. Andra stycket i 5 § AFS 2013:4 lyder " 6-9, 11, 12, 15 och 16 §§ riktar sig även till den som upplåter ställningar och väderskydd, och	Första delen kan uppfattas som en skärpning fast det inte är det. Vad gäller "under hela upplåtelseiden" har vi svårt att komma fram till en tydligare ordalydelse. Detta bör förtydligas i vägledning. Kommentaren sparas för att kunna tas hänsyn till när föreskrifterna uppdateras.



**Produktföreskrifterna 1.3 - 1.8**

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>kraven ska vara uppfyllda när upplåtelsen sker." I de nu föreslagna reglerna är detta ändrat till "Den som upplåter ställningar eller väderskydd ska försäkra sig om att kraven i 4-8, 10, 13 och 14 §§ är uppfyllda under hela upplåtelse tiden." Vad är syftet med denna förändring? Det hör till saken att kraven i de paragrafer som det hänvisas till inte förändras över tid, såvida inte ställningen byggs om eller byggs till upplåtelse tiden. Om avsikten är att ställningsentreprenören ska kontrollera att så inte sker under upplåtelse tiden så är det en avsevärd skärpning av kraven, som inte redovisas i konsekvensutredningen.</p>	



## Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)

Strukturen i häftet har till viss del ändrats. Vi har ändrat vissa avdelningsnamn för att det ska bli mer enhetliga och att det ska bli lättare att hitta fram till rätt kapitel.

Vi har flyttat bort två kapitel, kapitlet om våld och hot om våld har flyttats till häftet om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar - planering och organisering och kapitlet om arbete med djur har flyttats till häftet om specifika risker vid vissa typer av arbeten. Vi har också flyttat in kapitlet om bekämpningsmedel till 10 kap om kompletterande bestämmelser för vissa kemiska riskkällor.

I övrigt har vi justerat texterna utifrån synpunkter i den utsträckning som har varit möjlig i förhållande till hur myndigheten skriver föreskrifter och allmänna råd. Förslag på regelförändringar tar vi med oss till kommande revidering av föreskrifterna. När det gäller önskemålen som har framkommit om ytterligare beskrivningar och förtydliganden tar vi med oss det till arbetet med det vägledande materialet.

Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
Generellt- Avdelningsnamn	<p>Flera remissinstanser tycker vi brister i valet av avdelningsnamn.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Avdelningsnamnen är inte enhetliga, en del innehåller arbetsmiljö, faktorer, risker o.s.v.</li><li>• Avdelningsnamnen fysikaliska arbetsmiljörisker och fysiska faktorer upplevs som svåra namn och otydligt vilka kapitel som ingår i de avdelningarna.</li><li>• Det är lätt att blanda ihop fysikaliska arbetsmiljörisker och fysiska faktorer då namnen är snarlika.</li></ul>	<p>Vi har korrigerat så att avdelningsnamnen är mer enhetligt, har tagit bort ordet arbetsmiljö, faktorer och liknande.</p> <p>Vi har gått igenom avdelningsnamnen och ändrat några namn för att förtydliga.</p> <p>Avdelningen fysikaliska arbetsmiljörisker har blivit uppdelad i två avdelningar,</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. "buller och vibrationer", och</li><li>2. "strålning", där artificiell optisk strålning och elektromagnetiska fält ingår.</li></ol> <p>Avdelningen fysiska faktorer har bytt namn till fall och ras då kapitlet om arbete med djur har flyttats till ett annat häfte.</p>



Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		Avdelningen risk för belastningsskador har bytt namn till hälsofarliga eller onödigt tröttande belastningar.
Generellt - flytt av kapitel	<p>Det har funnits önskemål att två kapitel flyttas från häfte 2.1 och att ett kapitel flyttas till häfte 2.1.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Kapitlet arbete med djur upplevs att det inte hör hemma i häftet vanliga arbetsmiljörisker. Förslag på att det kapitlet borde ligga i häfte specifika risker vid vissa typer av arbeten.</li><li>• Kapitlet våld och hot om våld upplever många att det passar bättre i häftet om grundläggande arbetsmiljöregler för dig som har arbetsgivaransvar. Flera tycker även att det kapitlet är starkt förknippat med ensamarbete och med första hjälpen och krisstöd, dessa ligger i det häftet som remissinstanserna önskar flytt kapitlet om våld och hot om våld.</li><li>• Kapitlet om bekämpningsmedel tycker flera borde ligga ihop med kemibestämmelser.</li></ul>	<p>Vi håller med remissinstanserna att dessa tre kapitel borde flyttas.</p> <p>Kapitlet om arbete med djur har vi flyttat. Det blir nu ett eget kapitel i häftet specifika risker vid vissa typer av arbeten.</p> <p>Kapitlet våld och hot om våld har vi flyttat till häftet om grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar - planering och organisering (1.1), det ligger nu efter kapitlet om ensamarbete.</p> <p>Kapitlet om bekämpningsmedel har vi flyttat till 10 kap. kompletterande bestämmelser för vissa kemiska riskkällor i häfte 2.1. Det kapitlet innehåller specifika krav för vissa kemiska riskkällor.</p>
Generellt- Allmänna råd	<p>Det har framförts att vi ska behålla vissa allmänna råd. En del har önskat att vi ska ta tillbaka stora delar av de gamla allmänna råden medan andra har pekat på specifika allmänna råd som är extra viktiga</p>	<p>Vi har gjort en genomgång igen och tagit tillbaka några allmänna råd som uppfyller kravet på ett allmänt råd. T.ex. har vi i vibrationskapitlet 3 kap. 5 § i det allmänna rådet beskrivet</p>



## Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	för att förtydliga kraven i paragrafen.	<p>vilka arbetstagare som kan vara särskilt känsliga för vibrationer. "Punkt 5. Särskilt känsliga arbetstagare kan vara gravida, eftersom risken för missfall ökar vid exponering för helkroppsvibrationer. Det är inte lämpligt att arbetstagare med dokumenterad grav vibrationsskada, Arnaud-sjukdom, cirkulationsstörningar eller nervskador exponeras för vibrationer. Arbetstagare som använder kärlsammandragande medicin kan vara extra känsliga för hand- och armvibrationer."</p> <p>Det är många råd vi inte har tagit tillbaka även om det finns mycket bra information i de gamla råden. Delar av informationen som finns i dagens gällande föreskrifter passar bättre i vägledandematerial och kommer tas om hand vid framtagande av sådan.</p>
Generellt – dubbelreglering borttagen	<p>Fler instanser tycker att det blir svårare när så kallade SAM-krav har strukits i andra kapitel.</p> <p>Ett exempel: För att klarlägga om exponeringsvärdena i 4 kap. 3 § uppnås eller överskrids skall bullerexponeringen bestämmas och mätningar utföras i den omfattning som behövs. Detta skall planeras och med lämpliga intervall genomföras av sakkunnig person.</p>	<p>Vi har gått igenom alla krav som vi har strukit pga. att det anses vara dubbelreglering mot krav i systematiskt arbetsmiljöarbete. De flesta har vi inte återinfört t.ex. att en viss uppgift ska utföras av sakkunnig person, det täcks av kraven i systematiskt arbetsmiljöarbete. Däremot har vi tagit tillbaka några krav vi hade strukit, t.ex. att vissa saker sak planeras med lämpliga mellan rum. Dessa krav ser vi inte täcks av krav i systematiskt arbetsmiljöarbete.</p>



## Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	Den sista meningen har strukits i remissversionen och remissinstanserna tycker det är synd.	
Frisörarbete	Flera har påpekat att de inte tycker de generella kraven som finns i kapitlet om belastningsergonomi och avdelningen om kemiska riskkällor täcker alla krav som finns i föreskrifterna om frisörarbete (AFS 1985: 18). De tycker det är viktigt att dessa krav finns kvar och samlade på ett ställe.	Vår ambition är att så långt som möjligt undvika dubbelregleringar så krav som återfinns på andra ställen ska vi i möjligaste mån stryka. Vid en ytterligare genomgång håller vi med remissinstanserna att vissa krav som finns i AFS 1985:18 är mer specifikt skrivna än de generella kraven som finns på kemi och ergonomiområdet. Vi har valt att ta tillbaka några krav och de har placerats som ett eget kapitel i häftet specifika risker vid vissa typer av arbeten.
Försöksdjur	Det har funnits en önskan att kraven som finns i föreskrifterna om försöksdjur ska finnas kvar på ett sammanhållet ställe, som ett eget kapitel.	Redan innan detta projekt har vi gjort en utredning där vår bedömning är att kraven i föreskrifterna om försöksdjur täcks av andra krav i regelverket, förutom ett krav. Den paragraf som inte täckas av andra krav är 12 § som bland annat handlar om att arbetsgivare ska erbjuda en läkarundersökning till de arbetstagarna som regelbundet ska sysselsättas i arbete med allergiframkallande försöksdjur. Vi bedömer att man i dag har kommit långt med det förebyggande arbetet för att motverka hälsorisker vid arbete med försöksdjur. I kombination med att det för närvarande inte går att göra meningsfulla hälsoundersökningar för att upptäcka astma eller luftvägsallergier i förväg innan de debuterat till följd av det aktuella





Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		<p>arbetet, föreslår vi inga andra medicinska kontroller i föreskrifter utöver de som redan finns i förslaget till föreskrifter om hälsoundersökningar.</p> <p>Vi står fast vid vår bedömning och återinför inte ett kapitel om arbete med försöksdjur däremot kan det behövas förtydliga i vägledandematerial.</p>
Varför föreskrifterna finns?	Flera remissinstanser saknar de gamla syftesparagraferna i varje kapitel.	<p>Vi har valt att ha syftesparagrafen först i häftet. Tanken med att placera denna paragraf först är att det ska vara tydligt vilka områden som häftet omfattas av redan från början, det är ramen för häftet.</p> <p>Vi har även, i hela strukturen, bytt rubriknamn från "syfte" till "varför föreskrifterna finns". Det har vi skrivit om i den övergripande konsekvensutredningen.</p> <p>Vi misstänker att några har missat att syftesparagrafen finns kvar då den numera ligger först samt att det är en annan rubrik till paragrafen. Vi bedömer att det är en vanesak och att det kan lösas med information.</p>
Artificiell optisk strålning, 12 kap. (remissversionen 3 kap.), 1 §	Det hade varit bra att skriva någonstans att det är hud och ögon som avses och påverkas.	I paragrafen "då gäller föreskrifterna" har vi nu specificerat att det gäller artificiell optisk strålning som kan utgöra säkerhetsrisker, eller hälsorisker för arbetstagares ögon och hud.
Artificiell optisk strålning, 12 kap. (remissversionen 3 kap.), 4 §	Punkten 5. "ljuskänsligheten" ersatt med "strålningskänsligheten" Innebär detta någon skillnad?	Det har tidigare stått fel och det ska stå strålningskänslighet.



Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		Ljus inkluderar bara det synliga spektret, därför utesluts UV och IR som innefattas i föreskriften.
Skydd mot skada genom fall, 4 kap. (remissversionen 8 kap.), 3 §	Det står inte att föreskriften gäller fall av person.	Vi har justerat definitionen av fall så att det blir tydligt att det gäller när en person faller. Den nya definitionen för fall blev: Fall från samma nivå, såsom att någon faller omkull, halkar, snavar, trampar snett, trampar genom något underlag eller liknande, och fall till lägre nivå. Denna omskrivning motsvarar vad det står i föreskrifterna om skydd mot skada genom fall (AFS 1981:14) 1 §.
Skydd mot skada genom fall, 4 kap. (remissversionen 8 kap.), 4 §	Ny riskbedömningsparagraf som inte helt stämmer överens med dagens skrivelse.	Vi har gjort om 4-7 § i remissversionen. Dessa paragrafer är nu uppdelade i flera paragrafer 4-13 §§. Dessa paragrafer är numera uppdelade i skullkrav följt av undersökning och riskbedömning och sedan åtgärdskrav. När vi bakade ihop skakraven och riskbedömningskraven, i remissversionen, till enbart en riskbedömningsparagraf blev kravnivån något annorlunda än i dagens gällande föreskrifter. Vi har därför justerat detta.
Kemiskt agens 7 kap. (remissversionen 10 kap.), 3 §	Kemiskt agens är ett otydligt begrepp. Begreppen och definitionerna för kemiskt ämne, kemist agens, kemisk produkt och kemisk riskkälla bör gås igenom så att det blir konsekvent hur de används i kemi-kapitlen.	Begreppet kemiskt agens kommer ifrån kemiska agens direktivet. Några remissinstanser tycker att begreppet kemiskt agens är otydligt. Det har även några parter påpekat muntligt under remisstiden. Vi har valt att byta ut begreppet kemiskt agens till kemiska ämnen och



Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		blandningar. Vi hoppas att det ska var tydligare. Vi har även gått igenom kemikapitlen igen och sett att vi nu använder begreppen kemiskt ämne och blandning, kemisk produkt och kemisk riskkälla konsekvent.
Mängd på förteckningen 7 kap. (remissversionen 10 kap.), 6 §	Arbetsmiljöverket har lagt till att den största mängd som kan finnas på arbetsplatsen av kemiska riskkällan ska anges i förteckningen. En administrativ åtgärd som ökar arbetsbördan utan att egentligen minska risken. Arbetsmiljöverket förklarar ändringen som direktivstyrd. Direktivet säger dock inte att mängden ska förtecknas utan snarare att den ska beaktas när arbetsgivaren bedömer risker för arbetstagares hälsa och säkerhet. Vi menar att kravet på att beakta mängd av kemisk riskkälla hör hemma i 9 § där Arbetsmiljöverket listar vad arbetsgivaren ska ta hänsyn till vid undersökningen och riskbedömningen.	Remissinstansen har rätt, direktivet kräver inte att den största mängden som kan finnas på arbetsplatsen ska förtecknas utan att det räcker med att ta hänsyn till mängden vid riskbedömningen. Förteckningen är inte direktivstyrd men när vi skrev in kravet tyckte vi att det vore bra att ha allt samlat på förteckningen. Vi håller med remissinstansen att det blir en administrativ börda och att det räcker med att beakta den vid undersökning och riskbedömning. Då vi i detta projekt inte ska ändra kravnivån så tar vi bort kravet på att mängden ska förtecknas och förtydligar istället i 9 § att mängden ska tas hänsyn till vid riskbedömningen.
Smittrisker 11 kap. (remissversionen 14 kap.), flera ställen ex 10,21,22 och 23 §§	Byt ut försöksdjur mot laboratoriedjur.	Ingen åtgärd då det i direktivet står försöksdjur så önskar vi hålla kvar vid samma ord.
Smittrisker 11 kap. 1 §		I remissversion så föll några stycken bort under "Då gäller föreskrifterna". Dessa stycken beskriver vilka paragrafer under smittriskkapitlet som riktar sig till vilka verksamheter.



Vanliga risker i arbetsmiljön (2.1)

Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		Denna beskrivning skiljer sig inte från dagens gällande föreskrifter och är nu återinförda.



## Arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning - säker användning (2.2)

Bland remissynpunkterna fanns återkommande önskemål om återinförande om allmänna råd. Vi har gjort en noggrann genomgång av alla önskemål och ett antal allmänna råd har lagts in. Vi kan konstatera, att remissinstanserna inte har haft tillräcklig information om Arbetsmiljöverkets ambition, att producera vägledande material.

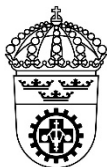
Den uppdelning som görs i föreskriftsstrukturen där produktkrav och användarkrav finns i olika häften, har inte varit klart förmedlad till remissinstanserna. Man har efterfrågat produktkrav till häfte 2.2, som ju rör användning (med vissa undantag).

Det önskemål som finns om att föreskriftsstrukturen skall innehålla tydliga krav, har inte kunnat genomföras, bland annat beroende på de ramar som detta föreskriftsprojekt har om att inte höja eller sänka kravnivåer.

Önskemål från remissinstanserna om tydligare och/eller enklare språk har i möjligaste mån tillmötesgått.

En korrigerings har gjorts av sanktionsavgifterna för trycksatta anordningar, eftersom man funnit att de tidigare avgifterna kunde nå enormt höga nivåer.

Arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning - säker användning (2.2)		
Kapitel, §	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
9 och 10	Byt ut "armatur"	Ersatt av "tryckbärande tillbehör"
8	Ett stycke från 36 och ett från 38 §§ bör flyttas till häfte 1.2	Det har vi gjort. Gäller Bas-U.
14	Ordet "betjäning" är gammaldags	Utbytt mot "operatörsstyrd"
9	Sanktionsavgifter i 38 § för höga	Min. belopp ändrat från 40 000 kr till 10 000 kr, 741 kr ökat till 781 kr.
alla	Språket behöver bli tydligare	Klarspråksgranskat och justerat
alla	Önskemål om återinförande av allmänna råd	Allmänna råd har tagits tillbaka på ett antal ställen, där det bidrar till ökad förståelse
2	Önskemål om allmänna råd	Principbeslut att inte införa allmänna råd i kapitel 2, användning av arbetsutrustning. Det är ett portalkapitel och här är det mycket angeläget att det finns en utförlig vägledning. Vi bedömer att informationen inte ska delas upp på allmänna råd och vägledande material, utan finnas samlat.

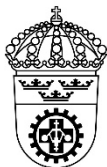


### Utformning av arbetsplatser (2.3)

De flesta synpunkter som inkommit handlar om oklarheter i tillämpningsområdet, när föreskrifterna gäller och vilka de riktar sig till. Vi har beaktat detta och helt omarbetat de aktuella paragraferna för att öka tydligheten. Det har också framförts att vissa krav på utrustning för första hjälpen i föreskrifterna (AFS 1999:7) om första hjälpen och krisstöd inte fanns med i remissversionen. Föreskrifterna har kompletterats med det som saknades.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om utformning av arbetsplatser (2.3) bygger till största delen på Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2020:1) om arbetsplatsens utformning, som nyligen reviderats. De synpunkter på det nya föreskriftsförslaget som är samma synpunkter som lämnades till den förra revideringen har inte beaktats, då vi nyligen tagit ställning till sakfrågorna och inte funnit anledning att ompröva våra ställningstaganden.

Utformning av arbetsplatser (2.3)		
Kapitel, §	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
2 kap. 1-3 §§	Det har inkommit flera synpunkter på att tillämpningsområdet, både när föreskrifterna gäller och till vilka de riktar sig, är svårt att förstå.	Vi har hörsammat detta och skrivit om paragraferna. Delat upp i flera paragrafer och använt punktlister för att göra det mer överskådligt.
1 kap. 3 §	En del synpunkter handlar om att det är oklart vad som gäller på arbetsplatser där arbetsgivaren inte råder över arbetsplatsen. Det har även framförts önskemål att ändra på tillämpningsområdet så att föreskrifterna skulle gälla vid arbete i enskilt hem.	Vi ämnar utveckla vad som gäller då arbetsgivaren inte råder över arbetsplatsen i vägledande material. Beträffande arbete som utförs i enskilt hem tog vi ställning till detta i de nyligen omarbetade föreskrifterna om arbetsplatsens utformning, AFS 2020:1, och ändrar det inte nu. Möjligheterna att utöka rådighetsansvaret i arbetsmiljölagen till att gälla i fler situationer analyseras i utredningen "Utökade möjligheter att upprätthålla en god arbetsmiljö". Dir. 2021:44, som regeringen tillsatte i juni 2021. Vi kommer att ta del av utredningens slutsatser med stort intresse
1 kap. 3 §	Det har framförts att det är oklart vad som gäller för byggherrar, projektörer och byggarbetsmiljösamordnare, och vad som menas med att de ska beakta föreskrifterna.	Förutom att paragrafen är omarbetad för större tydlighet hänvisar vi till föreskrifterna om byggarbetsmiljösamordning, planering och projektering - grundläggande



Utformning av arbetsplatser (2.3)		
Kapitel, §	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		skyldigheter, 1.2, för på vilket sätt de olika aktörerna ska beakta föreskrifterna.
6 kap. 18-20 §§	Det har påpekats att vissa krav på nödduschar och ögonspolningsanordningar i föreskrifterna om första hjälpen och krisstöd, AFS 1999:7, inte förts över till de nya föreskrifterna.	Vi har kompletterat paragraferna så allt i de gamla föreskrifterna finns med.
Bilaga 2-9	Förslag har framförts att arbeta in bilagorna som paragrafer i föreskrifterna.	Eftersom bilagorna om skyltar och signaler genomför ett EU-direktiv, där texten ligger i bilagor på samma sätt, har vi valt att behålla bilagorna.
Generellt	Synpunkter har framförts om att vissa paragrafer borde ligga i andra häften. Det gäller främst paragrafer som handlar om fall och ras (6 kap. 2-9 §§), första hjälpen och krisstöd (6 kap. 16-21 §§) samt krav vid projektering av arbetsplatser (3 kap. 4 §).	Vi har bedömt att samtliga dessa paragrafer handlar om utformningen av arbetsplatser och därför valt att låta dem ligga kvar i detta häfte.
Generellt	Vissa synpunkter är samma som framfördes vid revideringen av föreskrifterna om arbetsplatsens utformning. Det gäller till exempel våra krav på tillfällig utrymningsplats och att vi tagit bort kravet på koldioxidhalt under 1000 ppm.	Vi har nyligen tagit ställning till dessa bestämmelser och omprövar dem inte nu.



### Specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)

En del ändringar har gjorts i strukturen i häfte 3.1. Kapitlet om bekämpningsmedel har förts över till häfte 2.1. Häfte 3.1 har istället fått två nya kapitel, ett om arbete med djur och ett om frisörarbete.

En del paragrafer som tidigare har tagits bort, med hänvisning till lagtext i andra föreskrifter, har lyfts tillbaka, eftersom vissa remissinstanser anser att dessa paragrafer är så specifika för området att de måste vara kvar.

Några paragrafter har omarbetats för att förtydliga innehållet.

Delar av allmänna råd som tidigare tagits bort har återinförts, i bearbetad form. Detta efter remissynpunkter om önskemål om att vissa allmänna råd ska vara kvar. Allmänna råd har också använts i anslutning till vissa bestämmelser för att förklara och förtydliga områden som enligt remissynpunkter har uppfattats som otydliga och svårbegripliga.

En del remissynpunkter har inte medfört några ändringar, eftersom det har varit fråga om önskemål om ändringar som skulle leda till kravhöjningar.

Specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
3 kap. om asbest, 31 §	Både arbetsgivarorganisation och fackförbund föreslår att ett framtida regelverk flyttar fokus från utbildningskrav till kompetenskrav med kunskaps- och färdighetstest. Obligatoriska färdighetstester med rätt utformning och innehåll innebär; - att arbetsgivaren som har tillstånd för bearbetning eller rivning har ansvaret för att kompetens och kunskap tillförs den som leder arbetet och den som utför arbetet - ökat fokus på att den som utför arbetet kan hantera de konkreta riskerna - att värdering och validering av utbildningar samt kontroll och	Arbetsmiljöverket håller med om att detta är något man måste titta på vid nästa revidering av föreskrifterna om asbest. Arbetsmiljöverket vill gärna samarbeta med parter och andra myndigheter i detta framöver. Både när det gäller en framtida revidering av föreskrifterna och en kommande vägledning.





Specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>godkännande av utbildningsgivare inte behövs på samma sätt som med nuvarande regelverk</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- att bra och kostnadseffektiva utbildningar premieras genom sund konkurrens</li><li>- att inhemska och utländska aktörer konkurrerar på lika villkor</li><li>- av allt att döma att även Arbetsmiljöverkets tillsyn underlättas</li></ul>	
5 kap. om byggnads- och anläggningsarbete 1 § Då gäller föreskrifterna	<p>Ett flertal remissinstanser har haft synpunkter på att alltför många allmänna råd tagits bort där det framgår vad som är, eller inte är, ett byggnads- eller anläggningsarbete. Särskilt skillnad mellan underhåll och drift efterfrågas, samt vad som gäller vid arbete med en fabriks processutrustning.</p>	<p>Vi har lagt tillbaka direktivets exempel på byggnads- och anläggningsarbete som paragraftext istället för råd, vilket de var i remissen.</p> <p>En del av de allmänna råden ur AFS 1999:3 om byggnads- och anläggningsarbete har lagts till. De handlar om arbeten som behövs för byggnads- och anläggningsarbetet ska fungera, installation av utrustning och en fabriks processutrustning samt vad som räknas som underhåll.</p>
5 kap. 2 § Vem föreskrifterna riktar sig till	<p>Ett flertal remissinstanser har haft synpunkter på begreppet "andra ansvariga" som avser bland annat byggherren, byggarbetsmiljösamordnarna och projektörerna. Det uppfattas otydligt att vi skriver ut "arbetsgivare och andra ansvariga" eftersom flera aktörer då har ansvar för samma bestämmelser. Vissa remissinstanser önskar att vi anger exakt vem som är ansvarig för vad.</p>	<p>Byggplatsdirektivet är utformat så att ett flertal aktörer i ett byggprojekt har ansvar för arbetsmiljön, och i många fall har de ansvariga dessutom liknande uppgifter. Det går inte att ändra på det men vi har försökt förtydliga i allmänna råd att alla de uppräknade rollerna kan ha ett ansvar utifrån deras möjlighet att påverka arbetsmiljön i byggprojektets olika skeden.</p>



Specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		Vi har även delat upp 2 § i två bestämmelser, så att det som gäller särskilt för ensam- och familjeföretagare ligger i en egen 3 §. Det är uppdelat på det sättet i AFS 1999:3 (se 2 §).
5 kap. 5 § (gamla 4 §) Lämna uppgifter till Bas-U om arbetsmiljörisker	Några remissinstanser har efterfrågat tydlighet om vilka risker som bestämmelsen handlar om. De föreslår att det ska vara information som Bas-U behöver för att fullgöra sina uppgifter i samordningen och risker som kan åtgärdas genom samordning.	Vad entreprenören ska lämna in uppgifter om har tydliggjorts till att omfatta arbeten med särskild risk vars åtgärder ska beskrivas i arbetsmiljöplanen. Risker som det egna arbetet kan orsaka för övriga som arbetar på byggarbetsplatsen och egna risker som kan åtgärdas genom samordning.
5 kap. 60-72 §§ (Gamla 59-72 §§) Risk för fall till lägre nivå	Ett flertal synpunkter inkom från remissinstanserna på fall- och takarbetsparagraferna. Dessa bestämmelser innefattar också två paragrafer som är sanktionsavgiftsbelagda. Synpunkterna hade olika detaljeringsgrad, från att rätta till sakfel till mer omfattande förslag på omskrivningar, exempelvis att sanktionsavgiftsbestämmelserna skulle kunna slås ihop.	Vi har nu, i linje med remissinstansernas synpunkter, rättat till sakfel som fanns främst i bestämmelserna om användning av personligt fallskydd. Vi har även tidigare lagt miniminivån som framgår i sanktionsavgiftsbestämmelsen även i de bestämmelser som föregår sanktionsavgiften. Vi har också slagit ihop de två paragraferna om sanktionsavgift (remissens 63 och 72 §§) till en paragraf (nya 72 §).
6 kap. om dykning, 17 §	Remissynpunkt angående att dyklaget ska bestå av minst 3 personer. Förslag: Dyklaget ska bestå av minst 4 personer (dykskötare)	Det är en ändring som Arbetsmiljöverket inte kan genomföra då det skulle innebära en krävning, det är dock något som bör tas med i



Specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	Dykledaren har inte möjlighet att agera som dykskötare samtidigt som rollen som dykledare tar 100 % fokus. Vid händelse så måste de agera på olika vis.	framtida revideringar av föreskrifterna.
11 kap. om mast- och stolparbeten, 4 § (Gamla 10 kap. 4 § - innan justering)	Några remissinstanser har lyft att det finns risk för begreppsförvirring vad gäller "höjdarbete" resp. "klättring med stor nivåskillnad" och menat att det därför är viktigt att vara övertydlig. Skriv tydligare att den medicinska kontroll man hänvisar till heter "Klättring med stor nivåskillnad"	Justerat, lagt till punkt 4 och texten "eller liknande" och lagt sista numrerade listan som löptext. Åtgärdat hänvisningen så den stämmer med instruktionen. Vidare har rubriken ändrats och "höjdarbete" har tagit bort ur rubriken och texten har justerats till att bli samstämmig med texten i kapitlet om medicinska kontroller.
13 kap. om reparation av fordon, 6 § (Gamla 12 kap. 3 § - innan justering)	Synpunkter har framförts på att den här texten kan uppfattas tvetydigt Och att vid arbete med tunga delar ska skyddsskor användas	Gamla texter har lagts tillbaka. Det gäller både krav och allmänna råd.
13 kap. generellt (Gamla 12 kap. - innan justering)	Synpunkter på att den stora förändringen av nuvarande föreskrifter som föreslås upplevs ogrundad och missriktad och innebär en rejäl sänkning av skyddsnivån.	Delar av krav och råd som tagits bort har förts tillbaka.
15 kap. om smältning och gjutning av metall, 11 § (Gamla 14 kap. 11 § - innan justering)	Vi har fått synpunkt på att i avsnittet Ventilation och luftkvalitet i nu gällande föreskrifter så står att om det föreligger risk för exponering av ämnen som finns i gränsvärdesföreskrifter skall exponeringsförhållandena klarläggas genom mätning. Remissinstansen menar att detta inte framgår av	Första stycket i gamla föreskrifterna återinförs där krav på mätning vid risk finns angivet.



Specifika risker vid vissa typer av arbeten (3.1)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	<p>förslaget där det i allmänna råd till 2.1 10 kap. 7 § påtalas att underlag för riskbedömning kan vara yrkeshygieniska mätningar och i föreskriftsförslaget 2.1 10 kap. 11 § står: 11 § Arbetsgivaren ska se till att yrkeshygieniska mätningar genomförs, om man inte på annat sätt kan bedöma om halten av kemiska riskkällor i luften är godtagbar.</p> <p>Om bedömningen visar att yrkeshygieniska mätningar inte behövs, ska skälen för detta dokumenteras skriftligt.</p> <p>En lättnad och/eller ett ökat ansvar på arbetsgivaren att ta ställning.</p>	
15 kap. 14 § (Gamla 14 kap. 14 § - innan justering)	Beträffande hjälmkrav (nuvarande 23 § och förslaget 14:14) så har presumtionen vänts i förslaget jämfört med nuvarande regler. Detta innebär risk för ett sämre skydd. Med nuvarande reglering så är hjälmkrav huvudregel och undantag kan endast göras om en riskbedömning visar att hjälm inte behövs. Med förslaget så är förhållandet omvänt. För att bibehålla skyddsnivån så måste nuvarande formulering av presumtionen överföras till förslaget.	Ändrat till "om inte riskbedömningen visar annat"

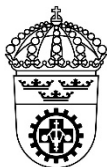


### Gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön (3.2)

Paragraferna har till viss del omformulerats. Två allmänna råd är tillagda. Övriga ändringar är av enklare karaktär. En paragraf har förtydligats och delats i två vilket medför omnumrering av de efterföljande paragraferna. Denna åtgärd beror inte på någon remissynpunkt.

Vissa remissynpunkter kommer att tas om hand i ett senare skede, i arbetet med vägledande material.

Gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön (3.2)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
2	I 2 § föreslås att formuleringen "gäller i alla verksamheter där luftföroreningar kan förekomma" ska ersätta den nuvarande "gäller i verksamheter där luftföroreningar förekommer eller bildas". Det är oklart om det finns situationer som kan påverkas av denna förändring. Denna oklarhet bör redas ut och förklaras av Arbetsmiljöverket, och i annat fall bör ordalydelsen justeras till "kan förekomma eller bildas".	Återtär skrivningen i AFS 2018:1 d.v.s. ... där luftföroreningar förekommer eller bildas.
5	Vid definition av nivågränsvärde står det inte längre att "Nivågränsvärden är bindande och får ej överskridas". Det känns onödigt att ta bort detta förtydligande här, även om det står i § 10, eftersom man beskriver bindande vs vägledande korttidsgränsvärden under definitioner	Arbetsmiljöverket menar att bindande inte är någon definition. Däremot som framgår det av 10§ att det är bindande.
10 (numera 11)	Synpunkt har framförts avseende oklarhet vad gäller hur länge man behöver mäta för att jämförelse ska kunna göras? I nuvarande	Allmänt råd tillagt till numera 11 § där det framgår att en arbetsdag är normalt åtta timmar och då behöver



Gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön (3.2)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	föreskrifter står det att mätningen ska pågå så länge att man får ett tillförlitligt resultat.	man mäta under minst 75 procent av arbetstiden.
11 (numera 12)	Synpunkt har framförts avseende oklarhet vad gäller hur länge man behöver mäta för att jämförelse ska kunna göras.	Allmänt råd tillagt till numera 12 § där det framgår att exponering motsvarande ett 15 minuters korttidsgränsvärde inte bör förekomma under längre tid än 15 minuter per timme. Exponering motsvarande ett 5 minuters korttidsgränsvärde bör inte förekomma mer än en gång per 20 minuter.
Bilaga 1	<ul style="list-style-type: none"><li>• S<sup>H</sup> och S<sup>L</sup>: Vilket underlag har använts för att bestämma hur ämnena ska klassificeras (SH eller SL)? En misstanke är att man har gått efter REACH-klassning för de olika substanserna.</li></ul>	Arbetsmiljöverket har använt CLP-förordningen. CLP-förordningen innehåller regler för att klassificera, märka och förpacka kemiska produkter. De allra flesta ämnena har dessutom en harmoniserad klassificering vilket innebär att leverantören är skyldig att använda den. Verkets not är endast en upplysning för användarna av föreskriften. I de senaste uppdateringarna av CMD direktivet (carcinogen- och mutagendirektivet) framgår det också att sensibiliserande ämnen ska märkas med S <sup>H</sup> om de är hudsensibiliserande eller med S <sup>L</sup> om de är luftvägssensibiliserande.



### Medicinska kontroller i arbetslivet (3.3)

Synpunkter har lämnats om att det finns otydligheter i definitioner och hur vissa begrepp används. Detta har åtgärdats så att definitioner och begrepp överensstämmer med hur de används i de häften som föreskrifterna hänvisar till.

Några av de synpunkter som kommit in har inte kunnat beaktas. I rapporten redovisas skälen till detta.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter 3.3 om medicinska kontroller i arbetslivet bygger till största delen på Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2019:3) om medicinska kontroller i arbetslivet, som nyligen reviderats. De synpunkter på det nya föreskriftsförslaget som är samma synpunkter som lämnades till den förra revideringen har inte beaktats, då vi nyligen tagit ställning till sakfrågorna och inte funnit anledning att ompröva våra ställningstaganden.

Medicinska kontroller i arbetslivet (3.3)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
2 kap. 7 § 4 kap. 1 § 5 kap. 1 §	Fler remissinstanser har påpekat att vi använder begreppen kemiska produkter, kemiska ämnen och kemiska riskkällor i föreskriftstext och i bilagor. I definitionslistan har vi bara definierat kemiskt ämne.  Det har även kommit synpunkter på att begreppet kemisk agens har ändrats till kemiska produkter.	Vi har ändrat alla dessa begrepp till de som används i häfte 2.1, och tagit med dessa i definitionslistan.
2 kap. 7 § 3 kap. 4 §	I nuvarande häfte finns en kort beskrivning på vad som menas med handintensivt arbete. Denna definition har tagits bort och finns inte heller med i definitionslistan. Det har kommit in flera synpunkter på att definitionen bör återinföras.	Definition på handintensivt arbete har lagts till i definitionslistan.
8 kap. 1 §	I den nuvarande föreskriftens 71 § första stycket föreslås den fjärde punkten ("4. Liknande") inte överföras till 1§ i det nya förslaget, utan istället ersätts med "såsom" innan uppräkningsinleds. Det har kommit synpunkter på att detta	Skälet till denna ändring var att meningen inte var språkligt korrekt med "liknande" som en punkt. "Mast" har tagits med i listan då föreskrifterna om mast och stolpe



Medicinska kontroller i arbetslivet (3.3)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
	innebär en återgång till gammalmodigt språkbruk snarare än en språklig förenkling. Detta går stick i stäv med Arbetsmiljöverkets övergripande ambitioner med ny regelstruktur och regelförenkling, och kan innebära risk för missförstånd om bestämmelsens tillämpning. Regeln bör överföras i sin nuvarande utformning.	fortfarande finns, och "liknande" har införts i texten efter punktlistan.
1 kap. 2 och 5 §§	Vi har fått synpunkter om vad som gäller när man hyr in arbetskraft i situationer som inte kräver tjänstbarhetsintyg, och då det inte behövs biologisk exponeringskontroll? Vem anordnar den medicinska kontrollen? Uthyrare eller inhyrare? Mycket viktigt att detta tydliggörs. Om det är uthyraren innebär det t.ex. att uthyraren måste göra riskbedömning rörande om insatsvärdet överskrids för vibrationer, och om det förekommer handintensivt arbete under en väsentlig del av arbetsdagen. Kan nog vara svårt att få till. Det känns som att risken är stor att dessa arbetstagare aldrig erbjuds någon MKA?	Arbetsmiljöverket bedömer att det framgår i 5 § tredje stycket (Vem riktar sig föreskrifterna till):  <i>Även den som sysselsätter inhyrd arbetskraft i sin verksamhet räknas som arbetsgivare för dessa arbetstagare vid tillämpningen av</i> <ol style="list-style-type: none"><li>1. 14 och 15 §§ om tjänstbarhetsintyg,</li><li>2. 18 § om biologiska exponeringskontroller,</li><li>3. 17 och 19 §§ om sanktionsavgifter.</li></ol>
6 kap. 2 §	Arbete med material som innehåller mindre än 5 vikt% syntetiska oorganiska fibrer är undantagna från krav på medicinska kontroller. Detta undantag står idag i MKA men är borttaget i nya regelstrukturen, detta innebär en regelskärpning.	I nya föreskriftsstrukturen står detta undantag i häftet Vanliga risker i arbetsmiljön i kapitlet om kompletterande bestämmelser för vissa kemiska riskkällor.  Aktuell paragrafstexten i häftet Medicinska kontroller i arbetslivet:





Medicinska kontroller i arbetslivet (3.3)		
Kapitel/paragraf	Remissynpunkter	AV:s kommentarer
		<p>1 Arbetsgivaren ska anordna medicinska kontroller, med bedömning för tjänstbarhetsintyg för de arbetstagare, som kommer att sysselsättas eller sysselsätts i arbete, som innebär exponering i mer än 50 timmar per kalenderår för sådana</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. eldfasta keramiska fibrer,</li><li>2. specialfibrer, eller</li><li>3. kristallina fibrer</li></ol> <p>2 som omfattas av 10 kap. 59–71 §§ i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 202q:q) om vanliga risker i arbetsmiljön.</p> <p>Då texten hänvisar till paragrafer i aktuellt häfte där reglerna om arbete med syntetiska oorganiska fibrer finns - och där även undantaget finns - så skulle det innebära en dubbelreglering om undantaget skulle stå även i denna text.</p>

Bilaga 8: Exempel på ändringar efter remissomgång 2

Häfte 1.0 och 1.1



**A: Här listas ändringar efter andra remissen i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (2023:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar, 1.0**

- 1.Föreskrifterna har ändrat namn
- 2.Mindre begreppsändringar, omformuleringar och språkliga ändringar har gjorts i 1-3,6 och 10-11 §§.
- 3.Mindre ändringar, främst språkliga, har gjorts i allmänna råden till 11 och 13-15 §§.
- 4.Rubriken till 15 och 16 §§ har förtydligats.

**B: Här listas ändringar efter andra remissen i Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete – grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar, 1.1**

- 1.Föreskrifterna och bilagorna har ändrat namn

2.5 kap. 5 § har ändrat innehåll, från en hänvisning till Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (2023:12) om utformning av arbetsplatser, till att arbetsgivaren ska se till att arbetsplatser placeras, utformas och utrustas så att risken för våld eller hot om våld så långt som det är möjligt förebyggs. Hänvisningen gällde bestämmelser om hur arbetsgivaren ska utforma arbetsplatser för att förebygga risker för våld eller hot. Ändringen är gjord då Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (2023:12) bland annat inte gäller för transportmedel.

- 3.Mindre begreppsändringar, omformuleringar och språkliga ändringar har gjorts i föreskrifter:

- 1 Kap.: 1 och 2 §§
- 2 Kap.: 1, 2, 4, 5, 7, 11 §§
- 3 Kap.: 1, 2, 4, 5 §§
- 4 Kap.: 1, 2, 4 §§
- 5 kap.: 1, 2, 4, 5, 8 §§
- 6 Kap.: 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 §§
- 7 Kap.: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 14 §§
- 8 Kap.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23 §§
- 9 Kap.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
- 10 Kap.: 1, 2 §§

- 4.Övergångsbestämmelser en mindre ändring kring namnen på de upphävda föreskrifterna.

- 5.Mindre ändringar, främst språkliga, har gjorts i allmänna råden till:



- 2 Kap.: 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 §§
- 3 Kap.: 4, 6, 7 §§
- 4 Kap.: 5 §
- 5 Kap.: 7 §§, 14 §§
- 6 Kap.: 5, 5, 9 §§
- 8 Kap.: 4, 5, 17, 22, §§

## Häfte 1.2

I den här rapporten redovisas förändringar av lite mer omfattande karaktär i häfte 1.2. Små språkliga justeringar såsom strykningar av vissa ord beskrivs inte i rapporten. Generella ändringar som har gjorts i alla häften för att ensa språket, till exempel att minska antalet punktlistor och istället skriva i löpande text, redovisas inte heller.

Namnet på häftet är ändrat till "Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:q) om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter".

Bestämmelser för byggherren, Bas-P och Bas-U om sanktionsavgift när arbetsmiljöplan saknas, har justerat för att bättre motsvara bestämmelserna i afs 1999:3.

Några definitioner har justerats i syfte att förtydliga och definitionen av arbetsplats har tagits bort

I kapitel 4 om Bas-U framgår att Bas-U ska se till att "samråd med och medverkan av skyddsombud" genomförs. Det tydliggörs i 8 § om att organisera en skyddsverksamhet och den ser vi som en "portalbestämmelse" om hur arbetsmiljöarbete ska bedrivas på byggarbetsplatsen, liksom i 20 § om kontroller av entreprenörer. Utöver dessa så framgår skyddsombud i två allmänna råd.

Tolv allmänna råd har kortats ner och det har gjorts för att texten har bedömts passa bättre i vägledande material. Där kan innehållet utvecklas och beskrivas på ett bättre sätt. Fem allmänna råd har tagits bort.

### 2 kap. Byggherren

- 2 § andra stycket om byggherrens kompetens, har flyttats till 15 § där den bedöms passa bättre. Allmänna rådet har tagits bort.
- 4 § om att byggherren ska sätta upp mål för aktiviteter som bidrar till byggprojektets arbetsmiljöarbete, har tagits bort. Nyttospekten i bestämmelsen har inte kunnat bedömas som proportionerlig i förhållande till det krav som ställs på byggherren. Bestämmelsen riskerar att bli ett kvantitativt mått som inte leder



till en bättre arbetsmiljö. I och med att den bestämmelsen (4 §) tagits bort har kapitlets resterande bestämmelser fått ändrad numrering. Remissens 4 § är nu 3 §, remissens 5 § har blivit 4 § och så vidare.

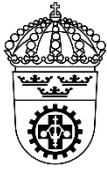
- 6 § följa upp tidplanen, har kompletterats så att det framgår att även andra åtgärder kan göras än att bara justera tidplanen.
- 8 § om organisering och 13 § om anlitan av aktörer, har vi stämt av med Upphandlingsmyndigheten för att bestämmelserna inte ska strida mot LOU.
- 9 och 10 §§ om att, och när, byggherren ska utse Bas-P, har bytt plats för de var 10 och 11 §§ i remissen.
- 13 § anlita projektörer och entreprenörer, har vi tagit bort "entreprenörer" ur både rubrik, bestämmelse och allmänna rådet.
- 18 § följa upp arbetsmiljöarbetet, har en punkt tagits bort som en konsekvens av att byggherrens 4 § om mål för aktiviteter tagits bort

### 3 kap. Bas-P

- 1 § undantaget för små projekt, har justerats så att undantaget ska gälla för byggprojekt som endast har en projektör och entreprenör. Vi har också justerat så att Bas-P inte ska följa 10 kap. utan bara ha kännedom om det kapitlet för att kunna samordna projektörerna som i sin tur ska följa 10 kap.
- 4 § om rutiner, har ett stycke i allmänna rådet tagits bort.
- 7 § om att informera, har en punkt tagits bort vilket är en konsekvens av att byggherrens 4 § om mål för aktiviteter tagits bort.
- 11 § om att sammanställa underlag, har allmänna rådets andra stycke tagits bort.
- 12 § återkoppling till byggherren, har rubriken ändrats till att istället lyda "Information till byggherren"

### 4 kap. Bas-U

- 4 § om rutiner, allmänna rådets andra stycke om att rutinerna kan återanvändas har tagits bort.
- 9 § om att Bas-U ska se till att det finns gemensamma ordnings- och skyddsregler i byggprojektet och i andra stycket att dessa också ska tydliggöra hur den organisatoriska och sociala arbetsmiljön ska bli tillfredsställande. Det andra stycket har tagits bort.
- 14 § Bas-U ska informera om arbetsmiljöarbetet, har en punkt tagits bort vilket är en konsekvens av att byggherrens 2 kap 4 § om mål för aktiviteter tagits bort. Vidare har allmänna rådets första stycke som beskrev till vilka informationen kan vända sig till tagits bort.
- 20 § om kontroller, allmänna rådet har kompletterats med en beskrivning av vilka de andra som bedriver verksamhet i byggprojektet kan vara.
- 21 och 22 §§ om "överinseende över kontrollen av" har ändrats för att förtydliga vad som menas med "överinseende över kontrollen". Vidare har i allmänna rådet



till 21 § lagts till att det kan gälla till exempel bestämmelserna om lyftanordningar och trycksatta anordningar.

- 23 § återkoppling till byggherren, har rubriken ändrats till att istället lyda "Information till byggherren".
- 29 § Bas-U ska uppdatera arbetsmiljöplanen, har allmänna rådet att uppdateringen kan signeras tagits bort.

#### **5 kap. Ställföreträdare**

- 2 § om ställföreträdarens självständighet, har kortats ned och vänder sig till kommersiella byggherren. Allmänt råd har delvis tagits bort eftersom det bedöms kunna beskrivas bättre i vägledande material.
- 3 § motsvarar remissversionens 4 §. Remissversionens 3 § togs bort eftersom den parafraserade AML. Kapitlet har därmed minskat med en bestämmelse.

#### **6 kap. Projektörer**

- 5 § om rutiner, har allmänna rådet kortats ner.

#### **7 kap. Tillverkare av monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar**

- 3 § om rutiner, allmänna rådet har tagits bort.
- 4 § om beskrivningar, i allmänna rådet har språkliga förändringar gjorts för att bli tydligare.

#### **8 kap. Grundprinciperna för att förebygga arbetsmiljörisker**

- 2 § arbeta enligt grundprinciperna, ordet "man" har ersatts med "ansvariga".

#### **9 kap. Planera och projektera för en god arbetsmiljö i byggskedet och bruksskedet**

- 4 § etableringsområde, första meningen från allmänna rådet har lyfts upp till paragraftext då den förklarar vad som menas med etableringsområde.
- 8 § konstruktioners stabilitet ska beskrivas, har allmänna rådet om att den som är mest insatt i konstruktionen kan göra beskrivningen tagits bort. Detta bedöms kunna utvecklas bättre i stödjande material.
- 10 § om rivning, ombyggnad eller reovering, har allmänna rådet förtydligats och andra meningen har tagits bort.
- 11 § säkerställa stabilitet, har allmänna rådet tagits bort.

#### **10 kap. Planera och projektera för en god arbetsmiljö i bruksskedet**

- 2 § projektera för en god arbetsmiljö för alla, i det allmänna rådet har "personer" ändrats till "arbetstagare" vilket bedöms vara tydligare.

#### **11 kap. Arbetsmiljöplanen och överlämning av arbetsmiljöarbetet**



- 5 § om att arbetsmiljöplanen ska kunna visas, har tagits bort då det framgår i aktörernas bestämmelser 2 kap. 22 §, 3 kap. 15 § och 4 kap. 27 § I och med att 5 § har tagits bort har kapitlets resterande bestämmelser fått ändrad numrering. Remissens 6 § är nu 5 §, remissens 7 § har blivit 6 § och så vidare.
- 7 § om arbetsmiljöplanens innehåll, har skrivits om och det allmänna rådet har tagits bort.
- 8 § arbetsmiljöplanen ska vara anpassad, allmänna rådet har förkortats.
- 9 § arbetsmiljöplanen ska beskriva, har en punkt tagits bort vilket är en konsekvens av att byggherrens 4 § om mål för aktiviteter tagits bort.
- 10 § om ordnings- och skyddsreglernas innehåll, i allmänna rådet har stycke två tagits bort vilket är en följd av att bestämmelsen för Bas-U i 4 kap. 9 § andra stycket tagits bort.

### Häfte 1.3

Några mindre justeringar har gjorts enligt nedan.

- Övergångsbestämmelserna
- 5 kap. 2 §: Efter den första remissen och de inkomna remissvaren har följande justeringar gjorts. "Överlåtelseiden" har ändrats till "upplåtelseiden". Vidare har det förtydligats vilka paragrafer som påverkas då upplåtelse sker över tid.
- Ett antal standardreferenser har uppdaterats till nu gällande versioner. Arbetsmiljöverket bedömer att dessa uppdateringar inte innebär någon förändring i kravnivå och inte bedöms medföra några merkostnader jämfört med dagens regelverk.
- Vi har uppdaterat referenser till nu gällande standarder. Förändringarna rör enbart provningsmetoder av och hur instruktioner skrivs. (Kraven på den fysiska utformningen av kopplingar och specialkopplingar är inte förändrad). Förändringarna innebär inte någon förändring i kravnivå och bedöms inte medföra några merkostnader jämfört med dagens regelverk. (Skulle Arbetsmiljöverket däremot välja att inte anpassa sitt regelverk efter gängse standard skulle detta innebära merkostnader.)

Övrig information:

Föreskriften har också notifierats till kommissionen enligt anmälningsförfarandet i direktiv (EU) 2015/1535.

### Häfte 2.1

Utöver generella ändringar som har gjorts i alla häften för att ensa skrivningar och språkliga ändringar så kommer här en summering av de största förändringarna.



## 2 kap. om Buller

- Tagit bort delar av det allmänna rådet till 5 § som handlar om att man vid undersökning och riskbedömning kan behöva beakta effekter från icke hörselskadligt buller. Icke hörselskadligt buller ingår i definitionen av buller, dvs. det ska alltid beaktas vid undersökning och riskbedömning.
- Har bytt från ordet bestämma till bedöma i 6 §. Arbetsgivaren ska bedöma bullerexponeringen och, i den omfattning som behövs, utföra mätningar. Det står bedöma i direktivet. Tanken är att man antingen kan göra en bedömning eller mätning alternativt kommer man fram till att man ska mäta i sin bedömning.
- Vi har ändrat tillbaka i 14 § till information och utbildning från tillräckliga kunskaper. Det står information och utbildning i direktivet i och även i dagens gällande föreskrifter.

## 3 kap. om Vibrationer

- Infört en ny 4 § som handlar om att arbetsgivaren ska planera så att riskerna till följd av exponering för vibrationer elimineras eller sänks till lägsta möjliga nivå. Detta återfinns i dagens föreskrifter om vibrationer (AFS 2005:15) i 3 § men togs bort för att den bedömdes täckas av krav i systematiskt arbetsmiljöarbete. Då det inte står så tydligt om planering av arbete i systematiskt arbetsmiljöarbete så har den paragraf återinförts.
- Det allmänna rådet till 6 § punkt 5 har skrivits om att det tydligare ska framgå vilka som är särskilt känsliga för helkroppsvibrationer respektive hand- och armvibrationer. Det allmänna rådet har också placerats till 9 § där särskilt känsliga för vibrationer också nämns.
- Infört ett allmänt råd till 6 § punkt 8 som förtydligar hur man ska tänka vid val av ersättningsutrustning. Det är viktigt att förtydliga att exponeringen beror på flera faktorer så arbetsgivaren inte byter till något som kan ge värre exponering.
- Vi har ändrat tillbaka i 10 § till information och utbildning från tillräckliga kunskaper. Det står information och utbildning i direktivet i och även i dagens gällande föreskrifter.

## 4 och 5 kap. om Skydd mot skada genom fall respektive ras

- Stora strukturella ändringar har gjorts i de båda kapitlen.
- Paragrafer har delats på och byt plats.
- Några allmänna råd har lagts till
- Ensats de två kapitlen så att strukturen så långt som möjligt är lika.
- Språkliga förändringar så att syftet med paragraferna blir tydligare.

## 6 kap. om Belastningsergonomi



- Har ändrat namnet på avdelningen till "Hälssofarliga eller onödigt tröttande fysiska belastningar". Har lagt till ordet fysiska så att det tydligare framgår att det handlar om just fysiska belastningar.
- Återinfört i 4 § att arbetsgivaren ska utgå ifrån belastningarnas duration, frekvens och intensitet. Hade missat ordet "belastningarna" i senaste remissomgången.

#### **7 kap. om Övergripande bestämmelser för kemiska riskkällor**

- Har återinfört ordet "förteckning" i rubriken innan 6 § så att det tydligare framgår var kravet på förteckning finns.

#### **8 kap. om Ytterligare bestämmelser för vissa grupper av kemiska ämnen**

- Har justerat så att det enbart behövs en tekniskutredning för de CMR-ämnen som används och inte de som bildas i verksamheten. Ändringen innebär att vi har samma kravnivå som i dagens föreskrift.
- Har uppdaterat 20 § med de ändringar som återfinns i ändringsföreskriften (AFS 2022:4) till kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19).

#### **10 kap. om Kompletterande bestämmelser för vissa kemiska riskkällor**

- Har infört en definition av bekämpningsmedel i 2 §. Definitionen fanns tidigare inte med i definitionslistan utan återfanns i en annan paragraf. Ingen ändrad betydelse, bara en omflyttning.
- Har förtydligat i 2 § att mineralullsfibrer är en typ av syntetisk oorganisk fiber.
- I dagens föreskrifter om gaser (AFS 1997:7) finns det krav i 8 § att i anslutning till plats där gas hanteras ska det vid behov finnas utrustning för gasmätning, vindriktningsvisare samt möjlighet att utlösa gas- eller brandlarm. Delar av detta krav ströks från gaskapitlet för att det fanns liknande krav i föreskrifterna om utformning av arbetsplatser. Då föreskrifterna om utformning av arbetsplatser inte har samma tillämpningsområde som föreskrifterna om gaser, gäller t.ex. inte på fartyg, har vi återinfört hela det kravet i 42 §.

#### **11 kap. om Smittrisker**

- Infört ett nytt andra stycke i 10 § som handlar om när arbetstagarna ska få utbildning och när utbildningen måste uppdateras. Detta återfinns i dagens föreskrifter om smittrisker (AFS 2018:4) i 13 § stycke två men togs bort för att det bedömdes täckas av krav i systematiskt arbetsmiljöarbete. Då det inte står så tydligt i systematiskt arbetsmiljöarbete så har den delen av paragrafen återinförts.

I övriga kapitel och bilagor har vi inte gjort några större ändringar.

Utöver de ändringar som beskrivs ovan kommer vi att ändra namnet på smittämnet som benämns som apkoppsvirus i bilaga 7 tabell 10. Socialstyrelsen har redan beslutat om





namnändring på sjukdomen apkoppor till mpox. Arbetsmiljöverket avvaktar Sveriges formulering av virusets namn. Folkhälsomyndigheten bevakar frågan. Vi har ännu inte gjort ändringen i tabell 10 då vi inväntar återkoppling från Folkhälsomyndigheten om namnändringen på själva viruset som orsakar sjukdomen.

## Häfte 2.2

Utöver generella ändringar som språkliga justeringar och rubriceringar, hänvisningar, borttagna punktlistor och ändringar som har gjorts i alla häften för att ensa skrivningar så kommer här en summering av de största förändringarna.

### 2 kap. om arbetsutrustning

- Definitionen på riskområde är återställd till lydelsen enligt nuvarande föreskrifter.
- §4 i kap 2. om undersökning och riskbedömning är återinförd, dvs 3§ i nuvarande föreskrifter återinförs eftersom den är en precisering av SAM.
- Definitionen av självgående arbetsutrustning är införd och då delvis hämtad från allmänna råden till nuvarande bilaga A 3.1 i AFS 2006:4.

### 3 kap. om bildskärmar

- Tillägg i det allmänna rådet till 1 § 3 kap. beskriver att reglerna gäller arbete från det egna hemmet
- Återinfört i 6§ 3 kap. är kravet gällande föreskrifter om pauser i arbetet vid syn eller belastningsbesvär.

### 8 kap. om ställningar

- 22§ 8 kap. rörande dimensioneringshandlingar som ska vara på ett språk som arbetstagarna förstår. I nuvarande står det normalt ska handlingarna vara på svenska.

### 9-10 kap. trycksatta anordningar

- Definitioner såsom tryckkärl och tryckkontroll har ensats mellan kapitlen om användning, om kontroll och om tillverkning av trycksatta anordningar.

### 14 kap om pressar och gradsaxar

- Uppgifter om dokumentation vid kontroll har lyfts från råden i §§7-8 i dagens föreskrifter till införandetextens. 9§ 14 kap.

I övriga kapitel och bilagor har vi inte gjort några större ändringar.



## Häfte 2.3

Innehållet i sak är inte ändrat efter remiss 2. De ändringar som gjorts är följande.

- Vissa generella ändringar som har gjorts i alla häften för att ensa skrivningar.
- Språkliga korrigeringar och förtydliganden av vissa paragrafer.
- Flertalet numrerade listor är omarbetade till löpande text.
- Uppdaterade hänvisningar, föreskriftsnamn och standardversioner.
- Kapitel 2, Generella bestämmelser, är omarbetat för större tydlighet. Innehållet är uppdelat på fler paragrafer.
- Vi ändrar tillbaka till den förra, kortare, definitionen av arbetsplats, och flyttar definitionerna av förbindelseled och personalutrymme till kapitel 2.
- Definitionen av termiskt klimat.
- Layout av tabellen med hand signaler i bilaga 9.

## Häfte 3.1

I häfte 3.1 har gjorts följande ändringar:

- Språkliga förändringar
- ändrat punktlister till text
- ändrat namn på vissa kapitel
- ett flertal ändringar i byggkapitlet, se nedan.

### 5 Kap. Byggnads- och anläggningsarbete

Ett antal allmänna råd har kortats ner för att texten har bedömts passa bättre i vägledande material där innehållet kan utvecklas och beskrivas på ett bättre sätt. Ett antal allmänna råd har tagits bort helt av samma anledning.

Språkliga justeringar såsom strykning eller förändring av vissa ord har genomförts, men beskrivs inte i detalj i den här rapporten utan de ändringar som bedömts vara av lite mer omfattande karaktär redovisas.

### 2 §

Det allmänna rådet till 2§, om de olika ansvarssubjekten i ett byggnads- och anläggningsarbete och deras uppgifter i arbetsmiljöarbetet på den gemensamma byggarbetsplatsen, har omformulerats till ett stycke i bestämmelsen.



### **60 - 65 §§ Risk för fall till lägre nivå**

Bestämmelser om fallrisker i ett byggnads- och anläggningsarbete samt vid takarbete har sammanförts under 60-65 §§. Sammanslagningen har gjorts för att det ska bli tydligare för ansvarssubjekten att få en överblick över bestämmelserna om fallrisk, oavsett var fallrisken förekommer ska den förebyggas.

### **70§**

Bestämmelsen om sanktionsavgift vid fallrisk till lägre nivå och fallrisk vid takarbete, har formulerats om för att fallskyddets utformning, användning och när sanktionsavgift kan bli aktuell ska bli tydligare.

### **17 Kap. Arbete med vinterväghållning och snöskottning på tak**

Kapitlet har fått ett namn som tydligare beskriver vilket arbete som avses.

11 - 12 §§ om snöskottning på tak har slagits ihop då de handlar om sanktionsavgift båda två. Därmed har kapitlet en paragraf mindre.

Namnet på 3.1 är numera "Risker vid vissa typer av arbeten", dvs ordet "specifika" har tagits bort.

3.1 innehåller numera 17 st kapitel - kapitel 18 är borttaget.

### **Häfte 3.2**

För häfte 3.2 har följande större ändringar gjorts efter remissen:

- Återinfört ett allmänt råd som hänvisar till en standard som beskriver hur mätningar ska gå till.
- Justerat Övergångsbestämmelserna så att de på ett enhetligt sätt framgår vad som gäller när föreskrifterna börjar gälla och när ett nytt värde börjar gälla.
- Infört de ändringar som återfinns i den beslutade ändringsföreskriften (AFS 2022:5).

### **Häfte 3.3**



För häfte 3.3 har följande ändringar gjorts efter remissen:

- Vissa punktlistor i bilagorna till föreskrifterna har omarbetats från löpande text till avslutade punkter.
- Språkliga justeringar såsom strykning eller förändring av vissa ord har genomförts.
- Efter förslag från remissinstanserna har vissa begrepp förtydligats och anpassats till en "kemisk nomenklatur". Till exempel har kemiska risker ändrats till allergiframkallande ämnen.

#### Bilaga 9: Föreskrifternas namn och nummer efter beslut

<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:2) om planering och organisering av arbetsmiljöarbete - grundläggande skyldigheter för dig med arbetsgivaransvar</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:3) om projektering och byggarbetsmiljösamordning - grundläggande skyldigheter</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:4) om produkter - maskiner</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:5) om produkter - tryckbärande anordningar</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:6) om produkter - enkla tryckkärl</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2023:7) om produkter - utrustning för potentiellt explosiva atmosfärer</b>
<b>Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:8) om produkter - förbud att på marknaden släppa ut ledade skärverktyg avsedda för bärbara handhållna röjsågar</b>



**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:9) om produkter - stegar, ställningar och viss annan utrustning för arbete på höjd, samt vissa trycksatta anordningar**

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023: 10) om risker i arbetsmiljön**

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023: 11) om arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning - säker användning**

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:12) om utformning av arbetsplatser**

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:13) om risker vid vissa typer av arbeten**

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:14) om gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön**

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:15) om medicinska kontroller i arbetslivet**